

T.C.
KIRŞEHİR AHİ EVRAN ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
COĞRAFYA ANABİLİM DALI

SAKİN ŞEHİRLERİN KADIN YOKSULLUĞU İLE
MÜCADELEDEKİ ROLÜ: KÖYCEĞİZ ÖRNEĞİ

Mehtap ATAÇ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

KIRŞEHİR-2024

©2024- Mehtap ATAÇ

T.C.
KIRŞEHİR AHİ EVRAN ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
COĞRAFYA ANABİLİM DALI

SAKİN ŞEHİRLERİN KADIN YOKSULLUĞU İLE
MÜCADELEDEKİ ROLÜ: KÖYCEĞİZ ÖRNEĞİ

THE ROLE OF CİTTASLOW IN FIGHT AGAINST
WOMEN'S POVERTY: THE CASE OF KÖYCEĞİZ

Hazırlayan

Mehtap ATAÇ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Danışman

Doç.Dr. Öznur AKGİŞ İLHAN

KIRŞEHİR-2024

KABUL VE ONAY

Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Coğrafya Anabilim Dalı yüksek lisans öğrencisi, Mehtap ATAÇ tarafından hazırlanan “*Sakin Şehirlerin Kadın Yoksulluğu İle Mücadeledeki Rolü: Köyceğiz Örneği*” adlı tez çalışması 26/07/2024 tarihinde yapılan savunma sınavı sonucunda başarılı bulunarak jürimiz tarafından oybirliği/oyçokluğu ile **YÜKSEK LİSANS TEZİ** olarak kabul edilmiştir.

Danışman Doç. Dr. Öznur AKGİŞ İLHAN

Üye Doç. Dr. Öznur AKGİŞ İLHAN

Üye Prof. Dr. Erdal KARAKAŞ

Üye Dr. Öğr. Üyesi Mazlum AR

Yukarıdaki imzaların, adı geçen öğretim üyelerine ait olduğunu onaylarım.

26/07/2024

Prof. Dr. Cemalettin İPEK

Enstitü Müdürü

Bu tez çalışması **BAP** tarafından **FEF.A4.22.020** nolu proje ile desteklenmiştir.

BİLDİRİM

Hazırladığım tezin tamamen kendi çalışmam olduğunu ve her alıntıya kaynak gösterdiğimi taahhüt eder, tezimin kâğıt ve elektronik kopyalarının Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü arşivlerinde aşağıda belirttiğim koşullarda saklanmasına izin verdiğimi onaylarım:

- ☐ Tezimin tamamı her yerden erişime açılabilir.
- ☐ Tezim sadece Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi yerleşkelerinden erişime açılabilir.
- ☐ Tezimin yıl süreyle erişime açılmasını istemiyorum. Bu sürenin sonunda uzatma için başvuruda bulunmadığım takdirde, tezimin/raporumun tamamı her yerden erişime açılabilir.

16/07/2024

Mehtap ATAÇ

ÖZET

SAKİN ŞEHİRLERİN KADIN YOKSULLUĞU İLE MÜCADELEDEKİ ROLÜ: KÖYCEĞİZ ÖRNEĞİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Hazırlayan: Mehtap ATAÇ

Danışman: Doç Dr. Öznur AKGİŞ İLHAN

2024 – Toplam vi + 83

Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi Sosyal Bilimleri Enstitüsü

Coğrafya Ana Bilim Dalı

Jüri

Doç. Dr. Öznur AKGİŞ İLHAN

Prof. Dr. Erdal KARAKAŞ

Dr. Öğr. Üyesi Mazlum AR

Sakin şehirler, ekonomik, sosyal ve çevresel sürdürülebilirliği önceliyor olması itibarıyla de alternatif bir kalkınma modeli olarak giderek daha fazla kabul görmektedir. Bu bağlamda çalışmanın konusunu sakın şehirlerin kalkınma üzerindeki rolü oluşturmaktadır. Çalışmada çoklu nitel araştırma tekniğinden faydalanılmıştır. Çalışma alanını Köyceğiz sakın şehri, çalışma evrenini ise burada yaşayanlar oluşturur. 1- 4 Eylül 2022 tarihleri arasında Köyceğiz’de yaşayan 23 kadın ile görüşme yapılmıştır. Ayrıca saha çalışması süresince araştırmacı tarafından gözlem notlarının yer aldığı günlük tutulmuştur. Veriler özetleyici içerik analizi ile çözümlenmiştir. Araştırmanın temel bulguları şu şekildedir: Köyceğiz’in sakın şehir statüsünü almasıyla birlikte şehre gelen ziyaretçi sayısı artmış bu durum kadınların istihdam fırsatlarını iyileştirmiş ve gelir artışı sağlamıştır. Şehirde sosyal imkanlar gelişmiş ve yaşam memnuniyet artmıştır. Kültürel çeşitliliğin artması da bu bağlamda dikkate değerdir. Bununla birlikte turist gelişlerinin ve şehrin aldığı göçün artması trafik sorunlarının artmasına neden olmuştur ve şehrin “sakinlik” özelliği tehdit altındadır.

Anahtar Kelimeler: kalkınma, kadın yoksulluğu, Köyceğiz, sakın şehir, yavaş turizm

ABSTRACT
THE ROLE OF CİTTALOW İN FİGHT AGAİNST WOMEN’S POVERTY: THE
CASE OF KÖYCEĞİZ

Master’s Thesis

Preparer: Mehtap ATAÇ

Advisor: Assoc. Prof. Dr. Öznur AKGİŞ İLHAN

2024 – vi + 83

Kırşehir Ahi Evran University, Graduate School Of Social Sciences

Geography Department

Jury

Assoc. Prof. Dr. Öznur AKGİŞ İLHAN

Professor Doctor Erdal KARAKAŞ

Assistant Professor Mazlum AR

Slow cities are increasingly gaining acceptance as an alternative development model due to their prioritization of economic, social, and environmental sustainability. Therefore, it is possible to observe a visible interest in the topic in the literature. However, its role in combating women poverty is addressed in a limited manner. In this context this research investigates whether the slow city status plays an effective role in combating women poverty. A multi-method (qualitative and qualitative) approach used in the study. Köyceğiz was selected as the study area. Firstly interviews were conducted with 23 women residing in Köyceğiz between September 1 and September 4, 2022. Additionally, during the fieldwork, the researcher recorded a daily journal containing observation notes. Data were analyzed through summative content analysis. The main results of the research are as follows: After Köyceğiz attained Cittaslow status, the number of visitors has increased. This situation has increased employment opportunities for women and facilitated income growth. Social amenities in the city have improved, leading to an increase in overall life satisfaction. The rise in cultural diversity is also noteworthy. However, the increase in tourist arrivals and migration to the city has resulted in a rise in traffic problems, posing a threat to the city's "slow" characteristic.

Keywords: slow city, slow tourism, development, women poverty, Köyceğiz

ÖN SÖZ

Yoksulluk, yıllardır toplumların en büyük sosyal ve ekonomik sorunlarından biridir. Yoksullukla mücadele etmek amacıyla araştırmacılar, uzmanlar ve politikacılar tarafından bugüne kadar pek çok model ortaya konulmuştur. Bu modellerden birisi de Sakin Şehir Hareketi'dir. Sakin Şehir Hareketi alternatif bir yerel kalkınma modeli olarak küçük yerleşme alanlarının yerel dokularının, tarihi yapılarının ve doğal çevrelerinin korunarak kalkınmasını önceleyen bir bakış açısına sahiptir. Hareket, kentlerdeki hızlı yaşam ve kaynakların hızlı tüketimine karşı çevreci ve sürdürülebilir bir yaşam alanı yaratmayı hedeflemektedir. Bu bağlamda Sakin Şehir Hareketi dünyada giderek daha fazla yaygınlaşmaktadır. Bu nedenle ulusal ve uluslararası literatürde Sakin Şehir Hareketi'ne ilişkin çok sayıda çalışmanın yer aldığından söz edilebilir. Ancak sakin şehirlerin spesifik olarak kadın yoksulluğu ile mücadeledeki rolü araştırmalarda sınırlı bir şekilde ele alınmaktadır. Bu sebeple bu tezin konusunu sakin şehirlerin kadın yoksulluğu ile mücadeledeki rolü oluşturmaktadır.

Bu tezin temel amacı, sakin şehirlerin yerel sürdürülebilir kalkınmadaki etkisini ve kadınların sosyoekonomik yoksulluğu ile mücadeledeki rolünü analiz etmektir. Tezin araştırma sahasını Muğla'ya bağlı olan Köyceğiz Sakin Şehri oluşturmaktadır. Tezde nitel araştırma yönteminden yararlanılmıştır. Veriler katılımcı gözlem ve görüşme tekniği kullanılarak toplanmıştır. Katılımcı gözlem tekniğinde araştırmacının gözlem yaptığı grup üyeleri tarafından bilinmektedir. Araştırmacı katılımcı gözlem tekniği sayesinde birçok kişi ve bilgiye ulaşabilmektedir ve grup üyelerinin özüne müdahale etmeksizin gözlem yoluyla bilgiye erişmektedir. Bu bağlamda araştırmacı herhangi bir yönlendirme ve müdahalede bulunmaksızın grup üyelerinden veriler elde etmiştir. Tezde veri toplama aracı olarak günlük kullanılmıştır ve gözlem süresi boyunca elde edilen veriler günlüğe kaydedilmiştir. Aynı zamanda verilerin detaylandırılmasında sahada çekilen fotoğraflardan ve gazetelerden faydalanılmıştır. Saha çalışmasından elde edilen verilerin çözümlemesinde ise içerik analizi kullanılmıştır.

Kırşehir Ahi Evran Üniversite BAP Koordinatörlüğünce desteklenmiştir. Desteklerinden dolayı Kırşehir Ahi Evran Üniversitesine ve Doç. Dr. Öznur AKGİŞ İLHAN'a teşekkürlerimi sunarım.

Kırşehir-2024

Mehtap ATAÇ

İÇİNDEKİLER

Sayfa

KABUL VE ONAY.....	i
BİLDİRİM.....	ii
ÖZET	iii
ABSTRACT	iv
ÖN SÖZ	v
İÇİNDEKİLER.....	i
TABLolar VE ÇİZELGELER.....	iv
ŞEKİLLER LİSTESİ	v
RESİMLER LİSTESİ	vi
BÖLÜM I	1
1.GİRİŞ.....	1
1.1. ARAŞTIRMANIN PROBLEMİ	4
1.2. ARAŞTIRMANIN AMACI VE ÖNEMİ.....	4
1.3. ARAŞTIRMANIN SINIRLILIKLARI.....	6
1.4. VARSAYIMLAR.....	6
1.5. TANIMLAR.....	6
BÖLÜM II.....	8
2. KAVRAMSAL/KURAMSAL AÇIKLAMALAR VE İLGİLİ LİTERATÜR.....	8
2.1. YAVAŞ KAVRAMI	8
2.2. YAVAŞ YEMEK (SLOW FOOD) HAREKETİ.....	9
2.3. YAVAŞ TURİZM (SLOW TOURİSM) HAREKETİ.....	10
2.4. SAKİN ŞEHİR HAREKETİ.....	11
2.5. SAKİN ŞEHİR KRİTERLERİ.....	12
2.6. SAKİN ŞEHİRLERE BAŞVURU SÜRECİ.....	14
2.7. DÜNYADA SAKİN ŞEHİR HAREKETİNİN ORTAYA ÇIKIŞI.....	15
2.8. TÜRKİYE’DE SAKİN ŞEHİR HAREKETİ.....	16
2.9. KÖYCEĞİZ SAKİN ŞEHİRİ	17

2.10. SÜRDÜRÜLEBİLİR KALKINMA	18
2.11. SAKİN ŞEHİR HAREKETİ VE SÜRDÜRÜLEBİLİR KALKINMA.....	19
2.12. YOKSULLUK VE KADIN YOKSULLUĞU	20
2.13. SAKİN ŞEHİR HAREKETİ VE KADIN YOKSULLUĞU	24
2.14. KONU İLE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR	25
2.15. KONUYLA İLGİLİ YURT İÇİNDE YAPILAN ÇALIŞMALAR	29
2.16. KONUYLA İLGİLİ YURTDIŞINDA YAPILAN ÇALIŞMALAR.....	34
BÖLÜM III	39
3. YÖNTEM	39
3.1. ARAŞTIRMANIN DESENİ/MODELİ.....	39
3.2. ARAŞTIRMANIN EVREN VE ÖRNEKLEMİ/ÇALIŞMA GRUBU	40
3.3. VERİ TOPLAMA ARACI.....	40
3.4. VERİLERİN ANALİZİ	41
BÖLÜM IV.....	43
4. BULGULAR	43
4.1. ÖN BULGULAR.....	43
4.2. BULGULAR.....	49
4.3. EKONOMİ.....	49
4.3.1. Turist Sayısının Artışına Bağlı Olarak Kazanç Artışı	50
4.3.2. Tesislerde Müşteri Sayısının Artışı	51
4.3.3. İş İmkanlarında Artış.....	52
4.3.4. Esnafa Katkı	53
4.4. SOSYAL BOYUT	54
4.4.1. Göç ve Nüfus Artışı.....	54
4.4.2. Göç ve Nüfus Artışının Sonuçları	55
4.4.3. Sosyal ve Kültürel İmkanlar	55
4.5. KÜLTÜREL BOYUT.....	57

4.5.1. Kültürel Alışverişinin Artışı	57
4.5.2. Yaşam Memnuniyetinde Artış.....	58
4.6. ÇEVRESEL BOYUT	60
4.6.1. Trafik Yoğunluğu ve Araba Park Yeri Sorunlarındaki Artış	60
4.6.2. Sakinlik zelliğinin Kaybedilmesi.....	61
4.6.3. Yapıların Artmasına Bağlı Olarak Doğal Çevrenin Bozulması	62
BÖLÜM V	63
5. SONUÇ, TARTIşMA VE ÖNERİLER.....	63
5.1. SONUÇ VE TARTIşMA	63
5.1.1. Ekonomik Boyut.....	63
5.1.2. Sosyal Boyut.....	64
5.1.3. Kültürel Boyut	65
5.1.4. Çevresel Boyut	66
5.2. ÖNERİLER.....	68
KAYNAKÇA.....	70
ZGEÇMİş	85

Tablo 4.1 Köyceğiz'in Ekonomik, Sosyal, Kültürel ve Çevresel Sonuçlarını Gösteren	
Tablo.....	49

ŞEKİLLER LİSTESİ

Sayfa

Şekil 3.1 Sakin Şehir Konulu Araştırmalardaki Anahtar Kelimelere İlişkin Kümeler	26
Şekil 3.2 Sakin Şehir Konulu Araştırmalardaki Anahtar Kelimelere İlişkin Ağ Kümeleri	29
Şekil 3.3 Araştırma Tasarımı Nitel Araştırma Teknikleri	39

RESİMLER LİSTESİ

Sayfa

Resim 4.1 Cittaslow Köyceğiz	43
Resim 4.2 Kadın Üreticiler Pazarı'nda Bir Tezgah.....	44
Resim 4.3 Kadın Üreticiler Pazar'ında Müşteri Bekleyen Kadın.....	44
Resim 4.4 Aromatik Bitkiler Evi.....	45
Resim 4.5 Hediyelik Eşya Dükkanı	46
Resim 4.6 Hediyelik Eşya Dükkanı	47
Resim 4.7 Organik Ürünler Tezgahı	47
Resim 4.8 Hediyelik Eşya Mağazasında Alışveriş Yapan Turistler	50

BÖLÜM I

1.GİRİŞ

Yaşadığımız çağda adeta bütün her şey hareket halindedir. Bu hareketten doğan hız insanları devamlı olarak bir yere yetişme çabası içinde olduğu, yaşadığı andan keyif alamayan ve çevresindeki güzelliklerin farkında olamayan bir hayat tarzına sürüklemiştir. İnsanların farkındalığının ve hayat kalitesinin son derece azaldığı günümüzde hayat kalitesini artırmak amacıyla hızlı yaşama bir tepki olarak yavaşlık felsefesi ortaya çıkmıştır. Yavaşlık felsefesi günümüzde küreselleşmenin ve teknolojik gelişimin neden olduğu hız ve aşırı tüketimin aksine insan hayatının daha yavaş, adil, keyifli, kaliteli ve yaşanılabilir olmasının yanında insanların yaşadığı anın ve bulunduğu çevrenin farkında olduğu bir yaşam biçimini hedeflemektedir. İnsanların doğayı bilinçsizce kullanmasına ve kaynakları bilinçsizce tüketmesine karşı doğal ve yerel unsurlar ile geleneklerin korunarak sürdürülebilir bir biçimde gelecek nesillere aktarılması, yavaşlık felsefesinin temel amacını oluşturmaktadır.

Son yüzyılda yaşamın her alanına sirayet eden hareketliliğin getirdiği aşırı hız her alanda olduğu gibi yemek kültürünü de etkilemiş, insanların ayaküstü ve sağlıksız yiyeceklerle karnını doyurduğu bir beslenme şekli ortaya çıkmıştır. Bu olumsuz yaşam koşullarını olumlu yönde dönüştürmek amacıyla meydana gelen ve neredeyse bütün dünyaya yayılan alternatif akımlardan en çok ses getirenin Slow Food yani yavaş yeme hareketi olduğu ifade edilebilir. Slow food (yavaş yeme) Hareketi insanların birbirleriyle iletişiminin azaldığı, sosyal ilişkiler ile bireyler arasındaki iletişimin zayıfladığı ve insanların yemekten aldığı keyfin farkında olmadığı hızlı yaşam biçimine karşı ortaya çıkan ilk hareketler biridir. Bu hareket, temelde insanların eşit olarak sağlıklı, temiz ve güvenilir besin maddelerine erişimini önlediği gibi aynı zamanda yerel kültür ve unsurların korunması dahilinde yemek kültürünün gelecek nesillere aktarılmasını da hedeflemektedir. Slow food (yavaş yeme) Hareketi'ne dayanarak yavaşlığı önceleyen pek çok yaklaşım ve projenin ortaya çıktığı söylenebilir.

Günümüzde küreselleşme ve kapitalizme bağlı olarak ortaya çıkan yaşam tarzı sonucunda yerel kültürlerde, yerleşmelerin doğal unsur ve dokularında, yemek kültüründe bozulmaların hızlandığı görülmektedir. Özellikle Sanayi Devrimi sonrasında insanların yaşam biçimi büyük ölçüde değişime uğramıştır. Bu devrim sonrasında meydana gelen kentsel hayat tarzı ile büyük şehirlerde çevre kirliliği artmış ve artan nüfusun ihtiyaçlarını

karşılama amacı ile doğal kaynakların bilinçsiz, aşırı ve sürdürülemez yani gelecek kuşaklara aktarılamaz olarak kullanımı pek çok çevre soruna neden olmuştur.

Bugün küreselleşmenin getirdiği ve insanların hayatının her alanını etkileyen hızlı yaşam tarzının neden olduğu aşırı tüketim, bununla birlikte pek çok olumsuz duruma politika yapıcılar ve uzmanlar tarafından sık sık vurgu yapılmaktadır. Son yıllarda bahsedilen hızlı yaşamın ortaya çıkardığı olumsuzlukları ortadan kaldırmaya veya en aza indirmeye yönelik çalışmaların ve tartışmaların arttığı söylenebilir. Bu çalışmaların öncülüğünü üstlenen dinamiklerden biri de Sakin Şehir Hareketi'dir. Sakin Şehir Hareketi Slow Food (Yavaş Yeme) Hareketi'nin bir uzantısı olarak ortaya çıkmıştır. Bu hareket küreselleşme ile teknolojinin insan davranışlarında ve mekanların dokularında yarattığı tek tipleşmeye karşı yerelin, geleneğin ve özgünlüğün korunmasını önceleyen bir bakış açısına sahiptir.

Sakin Şehir yani Cittaslow kavramı İtalyanca "citta" ile İngilizce "slow" kelimelerinin birleşmesiyle meydana gelen yavaş şehir anlamındadır (Tunçer & Olgun, 2017) ve Sakin Şehir Hareketi (Cittaslow) hızlı ve modern yaşama tepki olan, hayatın belli alanlarında aşırı ve hızlı tüketimin önünü almaya çalışan bir harekettir. Bu hareket yerleşmelerin yerel ve geleneksel kültürün korunmasını önceleyen, insan hayatının keyifli ve aynı zamanda daha rahat bir hızda devam ettirilmesini sağlamaya yönelik hümanist ve çevreci bir harekettir (Yurt, 2024). Sakin Şehir ya da Cittaslow Hareketi 1999 yılında İtalya'da Yavaş Yeme Hareketi'nin bir uzantısı olarak gelişmiştir ve bu hareket 2011'e kadar dört kıtada 147 üyeye sahiptir. Örgüte üyelik elli bin kişi altındaki yerlerle sınırlı olduğu için esasen küçük bir kasaba hareketidir denilebilir. Hareket, esasen sürdürülebilirliği ve yeşil politikaları önelemekte olsa da temel amaç çağdaş yaşamın homojenleştirici eğilimlerine bir alternatif olarak yavaş bir yaşam tarzı geliştirmek ve yerel özellikleri desteklemektir (Topu, 2015). Bir başka deyişle Sakin Şehir Hareketi; ekonomik ve kültürel güçlü yönleri, yerel kaynakları ve bir şehrin özgün tarihsel bağlamını göz önünde bulundurarak kentsel gelişime alternatif olarak doğmuş bir harekettir (Mayer & Knox, 2006). Bu nedenle bu harekete dahil olmak için birtakım kriterlerin sağlanması gerekmektedir. Sözü edilen kriterlerin başında çevreci politikalar ve alt yapı politikaları yer almaktadır. Bunlarla birlikte sosyal uyum, tarım, esnaf ve sanatkarlık, misafirperverlik ve tarımsal kriterlerin de bulunması gerekmektedir (Erdoğan, Ertong, Güngör, & Kalaycı, 2024). Bu kriterler dahilinde hedeflenen asıl amaçlar; teknolojinin kullanımı ile yaşanılabilir ve kaliteli bir hayat oluşturmak, yöreye özgü unsurlarla sürdürülebilir gelişimi sağlamak, yerel ekonomiyi

destekleyerek gelir dağılımında adaleti sağlamak ve doğal dokuyu muhafaza etmektir (Dündar & Sert, 2021).

Küreselleşmeyle teknoloji ve hızla nerdeyse teslim olan çağımızda sakin şehirler, yer aldıkları bölgelerin geleneksel ve çevre dostu olarak bir simge halindedir (Özhancı, Ardahanlıoğlu, & Yılmaz, 2012). Aynı zamanda Sakin Şehir Hareketi, yerleşmelerin sahip olduğu özelliklerin tespit edilmesine ve tespit edilen bu özelliklerin muhafaza edilmesine dair izlenmesi gereken yöntemleri de belirtmektedir (Tunçer & Olgun, 2017). Bununla birlikte sakin şehir uygulamaları kasabalarda sosyal, ekonomik ve kültürel gelişimin sağlanması adına gün geçtikçe daha önemli bir hale gelmektedir (Akkoç & Aksöz, 2020). Bu anlayış aynı zamanda kent ile kırdaki yitirilen yerel ve kültürel üretim gücüne bir de zayıf olan sosyal adaletin dahil olmasıyla birey üzerindeki olumsuz etkilerin yarattığı sorunlar üzerinde de durmaktadır (Ödemir & Ayhan, 2020).

Küçük yerleşmelerin Sakin Şehir Hareketi'ne dahil olmaları bu alanların sürdürülebilirliğin hayata geçirildiği yerler olarak tasarlanmasını sağlamaktadır ve üyelik kriterleri sayesinde üye olan bu kentlerin kalkınmasına da katkı sunmaktadır (Öztürk, İpek, & Kayacan, 2023). Buradan hareketle bu çalışmada, temel dokusu kapitalizm ve küreselleşme tarafından örülen tek tipleşmiş ve modern kentlere bir direnç olarak ortaya çıkan ve bir yerel kalkınma modeli olan sakin şehirlerin kadın yoksulluğu ile mücadeledeki rolüne dikkat çekilmek istenmiştir.

Günümüzde küresel kapitalist sermayenin yoğun olduğu modern kentlerde kadınlar, fırsat eşitsizlikleri ve ayrımcılığa erkeklerden daha fazla maruz kalmaktadırlar. (Açıkgöz, 2010). Kadınlar yoksulluğu erkeklerden daha farklı biçimde yaşamaktadırlar. Elbette yoksulluk cinsiyet ayrımı gözetmemektedir ancak toplumlardaki cinsiyetler arasındaki eşitsiz koşullar kadınların yoksulluğu daha derin yaşamasına neden olmaktadır (Şener, 2012). Pek çok kadın yeterli eğitim seviyesine sahip olmadığı için çalışma hayatına dahil edilmemektedir. Çalışan kadınların büyük bir kısmı da informal olarak düşük ücretlerle ve sigortasız çalıştırılmaktadır. Bu nedenle yoksul kadınların oranı gittikçe artmaktadır (Topgül, 2013). Ancak buna karşın bir yerel kalkınma modeli olan Sakin Şehir Hareketi, yerel ekonominin hareketlilik kazanmasını, yeni iş imkanlarının ve yeni iş alanlarının ortaya çıkmasını ve özellikle kadınların ekonomide kendine yer bulması gibi konularda çok sayıda olumlu fırsat sunmaktadır (Sipahi, 2016). Çünkü sakin şehirler sürdürülebilirliğin öncelendiği, yerel halkın ve yerel yönetimin kalkınmak için yerel unsurlardan faydalandığı yerleşmelerdir (Petrini, 2001). Bunun yanında Sakin Şehir Hareketi'nin ekonomik hedefi, yerel ürünlerin üretimini artırmada kalitenin korunmasını, gıda erişiminin kolaylaşmasını ve

yerel üreticinin kalkınmasını sağlamaktır (Ataç & İlhan, 2022) Yine sakin şehirlerde kariyer ve kişisel gelişim imkanlarının bulunması sayesinde bireylerin kendi iş sahalarını oluşturmaya yönelik girişimleri artmıştır. Spesifik olarak kadınların istihdamına ilişkin imkanların olması yerleşmelerin sakin şehir unvanına sahip olması sonucunda gerçekleşmiş bir durumdur (Temel & Başol, 2023). Bu bağlamda bu çalışmada bir yerel kalkınma modeli olan sakin şehirlerin kendi kriterleri gereğince kadın yoksulluğu ile mücadeledeki etkin bir rolü olabileceği düşünülmüştür ve kadın yoksulluğunu azaltma üzerindeki önemi incelenmiştir. Araştırmada ise çalışma sahası olarak Muğla iline bağlı bir ilçe olan Köyceğiz Sakin Şehri seçilmiştir.

1.1. ARAŞTIRMANIN PROBLEMİ

Günümüzde yoksulluk, toplumların en önemli sosyoekonomik sorunlarından birini oluşturmaktadır. Gerek ulusal gerekse uluslararası politika yapıcılar ve uzmanlar tarafından yoksullukla mücadele etmek amacıyla pek çok yaklaşım ve model geliştirilmektedir. Yoksullukla mücadele modellerinden biri de Sakin Şehir Hareketi'dir. Sakin Şehir Hareketi kentin yerel kaynaklarının ekonomik gelişimde öncelendiği, yerele dair unsurların, doğal dokunun, çevrenin ve kültürün sürdürülebilirliğini hedefleyen bir yerel kalkınma modelidir. Sakin şehirler bahsedilen özellikleri nedeniyle alan yazında sıkça ele alınmaktadır. Ancak Sakin Şehir Hareketi'nin kadın yoksulluğu üzerindeki etkisi akademik çalışmalarda sınırlı bir biçimde yer almaktadır. Bu bağlamda bu araştırmanın problemini sakin şehir statüsüne sahip olan yerleşmelerin spesifik olarak kadın yoksulluğu ile mücadelede etkin bir role sahip olup olmadığı konusu oluşturmaktadır.

1.2. ARAŞTIRMANIN AMACI VE ÖNEMİ

Sakin şehirler üzerine ulusal ve uluslararası literatürde yer alan araştırmalarda Sakin Şehir Hareketi'nin küçük yerleşmelerin yerel kalkınmasında etkin bir rol üstlendiğine sık sık vurgu yapılmaktadır. Ancak yapılan araştırmalarda genel olarak sakin şehirlerin yerel kalkınma üzerindeki etkisi cinsiyetten bağımsız başlıklar altında ele alınmaktadır. Yani sakin şehir araştırmaları toplumun geneline yöneliktir. Ancak bir yerel kalkınma modeli olarak Sakin Şehir Hareketi'nin kadın yoksulluğu ile mücadelede de etkili olduğu söylenebilir. Sakin şehirlerin kadın yoksulluğu ile mücadeledeki rolünün incelendiği bu araştırmada Muğla'ya bağlı Köyceğiz Sakin Şehri'nin kadın yoksulluğu ile mücadeledeki rolü ve öneminin belirlenmesi amaçlanmaktadır.

Bu araştırma özel olarak kadın yoksulluğu ile mücadelede alternatif yaklaşımlara odaklanıyor olması itibariyle özgünlük taşımaktadır ve araştırmacının cinsiyetinin kadın olması da araştırma konusunun belirlenmesinde bir etkidir. Ek olarak bu araştırmanın, Köyceğiz'in sakin şehir unvanı aldıktan sonra spesifik olarak kadınların yaşam memnuniyetini ve sosyal hayatta bulunma durumlarının incelenmesi açısından da özgünlük taşıdığı söylenebilir. Bu bağlamda sakin şehirlerin kadın yoksulluğu ile mücadeledeki etkin rolü üzerine yeni bir bakış açısı sunulmaktadır. Buradan hareketle araştırmanın ana amaçlarını:

1.Sakin şehirlerin sürdürülebilir kalkınmadaki etkisini ve bunun kadın yoksulluğu ile mücadeledeki rolünü saptamak.

2. Sakin şehirlerin kadınların sosyal hayata katılım düzeyine etkisini saptamak.

3. Sakin şehirlerdeki turizm faaliyetleri sayesinde ekonomik gelir elde eden kadınların yaşam tatmini ve kalitesini saptamak oluşturmaktadır.

Araştırmanın alt amaçlarını ise:

1. Köyceğiz sakin şehir olmadan önceki ve sonraki kadın hayatı arasındaki farkın karşılaştırılması.

2. Köyceğiz sakin şehir olduktan sonra kadınların iş hayatının tespit edilmesi.

3.Köyceğiz sakin şehir olduktan sonra kadınların sosyal hayatındaki değişikliklerin saptanması.

4. Köyceğiz sakin şehir olduktan sonra kadınların mutluluk düzeyinde ya da yaşam memnuniyetinde ne gibi değişikliklerin olduğunun tespit edilmesi.

5. Köyceğiz sakin şehir olduktan sonra sahada yaşayan kadınların hayatında ne gibi değişiklikler olduğunun saptanması.

6. Sakin şehir olan Köyceğiz'de kadınların turizm faaliyetlerine katılımı ve turizmin kadınların sosyal ve ekonomik hayatını nasıl etkilediğinin saptanması.

7. Köyceğiz sakin şehir olmasaydı alanda yaşayan kadınların daha yoksul olup olmayacağını tespit edilmesi oluşturmaktadır.

Bu bağlamda araştırma kapsamında yer alan katılımcılara araştırma soruları yöneltilmiş ve neticesinde elde edilen verilerle yapılan tespitler sonucunda Köyceğiz Sakin

Şehri özelinde sakin şehirlerin kadın yoksulluğu ile mücadele etmedeki rolüne açıklık getirmek hedeflenmiştir.

1.3. ARAŞTIRMANIN SINIRLILIKLARI

Bu araştırma 1-4 Eylül 2022 tarihleri arasında Muğla'ya bağlı olan ve 2019'da sakin şehir unvanı alan Köyceğiz ilçesinde yapılmıştır. Araştırma alanının Köyceğiz ilçesi ile sınırlı tutulması ve örneklem olarak ilçede istihdam eden yirmi üç kadının seçilmesi araştırmanın sınırlılıklarını oluşturmaktadır. Yine araştırmada çalışma sahası olarak Köyceğiz ilçesinin, araştırma evrenini temsilen ise örneklem olarak yirmi üç kadının seçilmesi çalışmanın zaman ve maliyet bakımından kısıtlarının bulunmasından kaynaklanmaktadır.

1.4. VARSAYIMLAR

Sakin şehirlerde, sürdürülebilirliğin hayata geçirilmesine yönelik uygulanan politikalar sayesinde yerel kalkınma sağlanmaktadır. Buradan hareketle bu çalışmada sakin şehirlerin kadın yoksulluğu ile mücadeledeki rolünü tespit etmek için örnek saha olarak ele alınan Köyceğiz Sakin Şehri'nde spesifik olarak kadın istihdamına yönelik girişimlerin olduğu varsayımından yola çıkılmıştır. Bu bağlamda çalışma Köyceğiz'in sürdürülebilir kalkınma politikaları ile kadın yoksulluğu ile mücadelede etkin bir rol oynadığı varsayımına dayanmaktadır. Ek olarak bu araştırmanın diğer varsayımları maddelendirilmiştir:

1. Bu araştırma için seçilen örneklem grubu evreni yansıtmaktadır.
2. Araştırma soruları problemi yansıtacak şekilde hazırlanmıştır.
3. Araştırma verileri yeterli sürede toplanmıştır.
4. Örneklem grubu araştırmacının sorularını cevaplandırırken samimi ve objektiftir.
5. Araştırmacı bu araştırmada tarafsız ve nesnel davranmıştır.

1.5. TANIMLAR

Küreselleşme sonucunda şehirler hızlı yaşanan, üretmekten çok tüketen, insanların daha hızlı hareket ettikleri ve daha hızlı çalıştıkları birer yaşam alanları haline gelmiştir (Cittaslow Türkiye, 2024). Bu durum klasik zaman ve mekân algısının değişiminde rol oynayan bir süreç olarak yorumlanmakta ve Harvey (1989) tarafından da zaman mekân sıkışması şeklinde ifade edilmektedir. İfade edilen hızlı kentsel yaşam şeklinin çeşitli kişi ve gruplarca eleştirilmesiyle hızlı yaşama alternatif hareketlerin ortaya çıktığı görülmektedir.

Bu gibi hareketlerin sayısı gittikçe artmaktadır ve bu durum toplumun değişim ve yenilenme isteğini yansıtmaktadır (Botta, 2016). Şehirlere ilişkin tartışma ve endişeler sonucunda doğan hareketlerden biri Sakin Şehir Hareketi’dir. Bu oluşum, kentsel bir sosyal hareket ve yerel yönetimler için bir kalkınma modeli olarak Slow Food Hareketi’nin uzantısıdır (Pink, 2008). Çünkü sakin şehirler sürdürülebilirlik ve sosyal eşitlik konularına odaklanarak, vatandaşların ve yerel yönetimlerin mekânın tarihsel kimliğine ve dokusuna önem verdikleri, bu doğrultuda da kalkınmada yerel unsurlardan yararlanan yerleşmelerdir. Buna göre Sakin Şehir Hareketi; her kentin kendine özgü bir karakterinin olduğunu, bunların karakterinin korunması gerektiğini ve bu sahaları geliştirmeye ilişkin faaliyetlerin mekân temelli bir kimliğe odaklanarak yapılması gerektiğini savunmaktadır (Petrini, 2001)

Toplumların bu hızlı tüketimine bir alternatif olarak sürdürülebilirlik ekseninde ortaya çıkan yaklaşımlardan biri yavaşlık felsefesidir (Çokal, 2023). Cittaslow, İtalyanca citta (şehir) ve İngilizce slow (yavaş) kelimelerinin birleşmesiyle oluşmaktadır ve bir hareket olarak 1999’da Slow Food Hareketi’ne dayanarak ortaya çıkmıştır (Çolak, 2019). Hareketin logosu “Salyangoz” dur ve bu logo yavaşlığı ve korumacılığı simgelemektir (Özhancı, Ardahanlıoğlu, & Yılmaz, 2012). Sakin şehir olan bir yerde şehri ziyaret edenler ve orda yaşayan sakinler zevk alabilecekleri bir hızda yaşarlar. Buralarda yerel tat, sanat ve zanaatlar yeni nesillere aktarılır ve kentler doğaya zarar vermeden geliştirilebilir (Kabacık, 2015).

Sakin Şehir Hareketi, küreselleşmeye ve kurumsal kalkınmaya karşı bir direnç oluşturan her kasabanın yerel kimliğini ve tarihi dokusunu önceleyen bir yaklaşım benimsemektedir (Semmens & Freeman, 2012). İtalya’nın Greve-in-Chianti, Orvieto, Bra ve Positano belediye başkanlarının bir araya gelerek başlattığı Sakin Şehir Hareketi, yerel estetik gelenekleri, yerel el sanatlarını, yerel ürünleri ve mutfağı teşvik etmeye yönelik ilkeler barındırmakla beraber daha sağlıklı çevreler ve sürdürülebilir ekonomiyle gelişen yerlerin oluşmasını amaçlamaktadır (Mayer & Knox, 2006).

BÖLÜM II

2. KAVRAMSAL/KURAMSAL AÇIKLAMALAR VE İLGİLİ LİTERATÜR

2.1. YAVAŞ KAVRAMI

Son yüzyılda insanların hayatı büyük değişime uğramış ve eskiye nazaran hızlanarak kontrolden çıkmıştır. Bunun sonucunda insanların devamlı bir şeylere yetişmeye çalıştığı, hızlı ve sağlıklı olmayan yemek yeme alışkanlıklarının ortaya çıktığı, bireylerin birbiriyle yüzeysel ve kısa süreli ilişkiler kurduğu bir toplum meydana gelmiştir. 21.yüzyılın bu toplum yapısını tanımlamak için McDonald'slaşma kavramı kullanılmaktadır (Tosun, 2013).

Küreselleşme ve teknolojinin gelişimi dünyayı küresel bir köy haline getirmiştir (Yalçın E., 2019). Küreselleşme dünyanın gelişmesinin hızlı bir yaşamla gerçekleşeceğini dile getirirse de küresel dünya bireylere bazı fırsatlar sunarken olumsuz birçok duruma da neden olmaktadır (Demir M. G., 2018). Sanayi Devrimi sonrasında başlayan bu küreselleşme olgusunun dünyada oluşturduğu hızlı hayat tarzı karşısında yavaş kavramı küreselleşmenin kötü etkilerine karşı bir duruş niteliğindedir (Akman, 2018). Bu bağlamda hızın bireyin hayatında neden olduğu olumsuzluk durumlarına karşı bir yavaşlama eğilimi doğmuştur (Ak, 2017). Yani yavaşlık kavramının ortaya çıkması küreselleşme olgusuna dayanmaktadır.

Küreselleşme nedeniyle dünyanın neredeyse her yerinde aynı kültür ortaya çıkmıştır (Çıtak, 2016). Yavaş Hareketi de küreselleşme, tüketim merkezli, hızlı, doğal çevreden uzak yaşam tarzının getirdiği olumsuzluklardan uzaklaşmak için alternatif olarak ortaya çıkmış toplumsal bir harekettir (Ünal & Zavalı, 2016) ve bu hareket, son yüz yılda McDonald'slaşma ile özdeşleşen kalitesiz hızlı yaşama karşı İtalya'da doğmuştur. Batı'da küçük protestolar ile ortaya çıkan Yavaş Hareketi hızlı bir şekilde dünyaya yayılmış ve uluslararası bir organizasyona dönüşmüştür (Tosun, 2013).

Günümüzde sosyal ve ekonomik koşulların baskıları, stres, zaman darlığı, insanlar arasındaki iletişim ve temas eksikliği, Yavaş Hareket'in odak noktasını oluşturmaktadır. Bu noktada Yavaş Hareket, insanların arkadaşlarıyla ve aileleriyle iletişim kurma ihtiyacını karşıladığı gibi yiyecekleri, içecekleri ve yerleri keşfetmesini sağlayarak insanlara anlamlı bir yaşam sunmaktadır (Moria, Mylonopoulos, & Kondoudaki, 2017). Yavaşlık Hareketi, ulaşım ve teknolojiye yaşanan hızlı gelişimin toplumsal yaşamı değiştirmesi sonucunda bireylerin yaşamda zevk yaratacak öğeleri fark edememelerini engellemeyi amaçlamaktadır (Özmen, Birsan, & Birsan , 2017). Yani Yavaş Hareketi, hayatın dolu yaşanması

gerekliliğini savunmaktadır. Bu hareket bunun yanında yaşam kalitesini artırma, çeşitli sorumluluklar üstlenme, sosyal gruplar arasında dayanışmayı önceleyen bir toplum oluşturma imkânı sunmaktadır (Bilgen, Yıldız, & Güngörmüş, 2023). Yavaş Hareketi aynı zamanda bireylerin kendi hayatlarının hızını kontrol ederek hayatlarında bir dönüşüm ve direnç geliştirebileceğini düşünmektedir. Yavaşlık anlayışı doğadan uzak, tüketim merkezli ve hızlı olan yaşam şeklini ortadan kaldırmayı hedeflemektedir (Yalçın E. , 2019).

2.2. YAVAŞ YEMEK (SLOW FOOD) HAREKETİ

Günümüzde yemek kültürü birbirine benzeyen insanların bir araya gelmesiyle oluşan toplumları oluştururken insanlarda aynı hayaller, istekler ve zevklerin ortaya çıkmasına neden olmuştur. Ortaya çıkan bu durum yemeğin anlamının sorgulanmasını sağlamıştır. Yeme-içme eyleminin insanların hayatlarını devam ettirmelerinden ziyade kendi kültürlerini, hayat tarzlarını ve statülerini sembolize eden bir durum olarak görülmesi gerektiği fikrini tartışmaya açmıştır (Özgürel & Avcıkurt, 2018). Yemek geleneklerle insanları buluşturan, yaşama dair anlamın farkına varmayı sağlayan ve kültürün gelecek kuşaklara aktarılmasında etkili olan bir durumu temsil etmektedir. Bu durumu destekleyecek en önemli kanallardan biri Slow Food yani Yavaş Yeme Hareketi'dir ve kültür ve gastronomi alanında ortak olarak sürdürülebilirliği hedefleyen uluslararası bir oluşumdur (Atik & Atik, 2018).

Slow Food, 1980 yılının sonlarında Fast Food'un yayılmasına bir tepki olarak ortaya çıkmıştır (Clancy, 2018). Carlo Petrini'nin liderliğini üstlendiği bir grup eylemci 1986'da Roma kentinde açılan hızlı yaşamı ve küreselleşmeyi temsil eden McDonalds restoranını, protesto ettiler (Güven, 2013). Restorana hamur atılması ile başlayan protesto hareketi 9 Kasım 1989'da Paris'teki Opera Comique'de; ABD, Almanya, Arjantin, Avusturya, Brezilya, Fransa, Danimarka, Japonya, Macaristan, İtalya, Hollanda, İspanya, İsviçre ve İsveç gibi ülkelerin de katılımı ile resmi bir harekete dönüşmüştür (Uğurlu & Pajo, 2019). Bu hareket, Fast Food akımının tam aksine organik ve taze gıdaları öncelemektedir. Beslenmenin mekanik bir eylemden ziyade bir arada bulunan insanların yeme ve içme esnasında etkileşim halinde olmalarını savunmaktadır (Sabur & Güneş, 2023) aynı zamanda Slow Food Hareketi yemek geleneğinin ve kültürünün devamını destekleyen bir sembol halindedir (Amo, 2023).

Slow Food Hareketi yerele özgü gıda ürünlerini teşvik ederek besin üretimi sırasında çevreye verilecek zararı azaltmayı ve biyoçeşitliliğin korunmasını önceleyen uluslararası bir oluşumdur (Pambudi, Djati, Sudjana, & Wulan, 2023). Temiz, iyi ve adil gıdaya erişimi

savunan Slow Food (yavaş yeme) Hareketi sayesinde yerel üretim ve tüketim ile yerel mutfığa özgü kültür gelecek kuşaklara aktarılabilecektir. Bu bağlamda Slow Food Hareketi küçük yerleşmelerin kendi yöresel ürünlerinin üretimi ve bundan kazanç sağlaması ile sürdürülebilirlik açısından da büyük bir önem arz etmektedir (Pajo & Uğurlu, 2015). Bugün çok fazla ülkede yerel şubeye sahip olan Slow Food Hareketi'ne yeni üyeler dahil olmaktadır. Hareket, dünya genelinde biyoçeşitliliği korumak adına birtakım etkinlik ve kampanyalarla üretici ve tüketici arasında bağlantı kurulmasına da öncülük etmektedir (Demir B. , 2021). Ek olarak Yavaş Yemek yani Slow Food Hareketi bir yörenin kendine özgü yiyeceklerinin ve bu yiyeceklerin korunmasının sürdürülebilirliğine de vurgu yapmaktadır (Özmen, Birsen & Birsen, 2016).

Türkiye'de Yavaş Yeme yani Slow Food Hareketi'nin başlaması 1986'da İstanbul Taksim'de Türkiye'nin ilk McDonalds Restoranı 'nın açılmasıyla olmuştur. Restoranın açılmasıyla birlikte Türk halkı da fast food yani hızlı yeme kültürü ile tanışmıştır. Farklı ülkelerde olduğu gibi Türkiye'de de fast food (hızlı yeme) kültürüne karşı hareketler ortaya çıkmaya başlamıştır. Geleneksel gıda ürünlerinin korunması için 1999 yılında Türkiye'de Sefertası Hareketi ortaya çıkmıştır (Atik & Atik, 2018). Slow Food Hareketi'nin Türkiye'de faaliyette bulunduğu tarih 2006'dır. Carlo Petrini, University of Gastronomic Science öğrencisi olan üç Türk ile Türkiye'ye gelmiş ve İstanbul, İzmir, Bodrum, Ayvalık, Gökçeada, Tire ve Çeşme'yi ziyaret etmiştir. Gerçekleştirilen ziyaret sonrasında Türkiye'de ilk yerel toplulukların açılması amacıyla girişimlerde bulunulmuştur (Demir B. , 2021).

1980'li yılların sonlarından beri devam eden bu yavaş uygulamalar şehirler, bölgeler, seyahat ve turizm dahil olmak üzere diğer alanlara da nüfuz etmiştir (Clancy, 2018).

2.3. YAVAŞ TURİZM (SLOW TOURİSM) HAREKETİ

Sanayi Devrimi sonrası bilim ve teknolojinin ilerlemesi sonucunda çalışma sürelerinin kısaltılması, çalışanlara ücretli izinlerin verilmesi ve insanların boş zamanlarının artması gibi yaşanan değişiklikler turizmin kitleselleşmesine neden olmuştur (Bakır & Çelik, 2020). Ancak kitle turizmi doğal kaynakların zarar görmesi, hor ve sorumsuzca kullanılması gibi olumsuz etkilere sebebiyet vermiştir (Zayım, Bayartan, & Kahraman, 2022) ve sürdürülebilir turizmin gelişmesinde en büyük engeldir (Bahar, 2003). Bu bağlamda turizmin kitlesel bir durum alması sürdürülebilir turizm kaygısını ortaya çıkarmıştır. Sürdürülebilir turizm olarak ekoturizm, çevre dostu, toplumsal, yeşil turizm gibi alternatif turizm kavramları doğmuştur. (Yılmaz & Çokal, 2019). Bu noktada yavaş turizm; turizmde sürdürülebilirliği benimseyen geleneksel turizm çeşitlerine bir alternatif olarak ortaya çıkmış

olan bir akımdır (Özkan, Şahin, & Edis, 2023). Öyle ki son zamanlarda artan hız, kalabalık ve gürültü nedeniyle turistlerin tatil seçimini doğal bir çevrede olma, rahatlık, huzur ve hayat kalitesini yükseltme gibi unsurlar belirlemektedir. Bu ihtiyaçlar doğrultusunda da yavaş turizm, doğaya ve insana katkı sağlayan bir turizm türüdür (Bilgen, Yıldız, & Güngörmüş, Yavaş Turizm ve Rekreasyon, 2023).

Kitle turizmi, seyahat eden kişilere seyahat edilen destinasyonu gerçek anlamda görme, oranın tadını çıkarma, bölgenin yerel halkıyla tanışma, temasta bulunma ve kültürü tanıma imkânları sağlamamaktadır. Bu bağlamda yavaş turizm kitle turizminin tam tersidir (Moria, Mylonopoulos, & Kondoudaki, 2017). Yani yavaş turizmin asıl amacı doğal dokuyu, yerel kültürü ve unsurları seyahat farkındalığının sağlanarak deneyimlenmesidir. Özü gereği var olan kültürel yapıya ve doğal çevreye saygılı ve sorumluluk sahibi bir turizm akımıdır. Yavaş turizm sayesinde sürdürülebilirlik ekseninde ekonomik, ekolojik ve toplumsal büyümenin sağlanmasıyla beraber destinasyonlara cazibe de kazandırılmaktadır (Okutan, 2023).

Yavaş turizm, nicelikten daha çok kaliteyi barındırarak turizm alanlarında destinasyonda daha fazla konaklayıp daha çok harcamaya yapmayı incelemektedir. Bu gibi bakış açılarının ortaya çıkması sakin şehir kavramının doğmasını sağlamıştır (Kodaş & Özçelik, 2022). Sakin şehirlerde yerleşmelerin doğal dokuları korunur, yöreye özgü ürünler tüketilir, ulaşım araçları şehir dışında tutulur ve sürdürülebilir enerji kaynakları kullanılır. Bu nedenle sakin şehirler, alternatif turizm aktiviteleri için uygun yerlerdir (Baykal & Ataberk, 2020).

2.4. SAKİN ŞEHİR HAREKETİ

Küreselleşme sonucunda ortaya çıkan betonarme yapıların kırsal alanlardan daha fazla olması, kirliliğin artması, mega kentlerde çıkar amacıyla çevre sağlığını olumsuz etkileyen durumların büyük bir boyuta gelmesiyle küreselleşme olgusunun hızına tepki olarak yavaş hareketi ve bu hareketten doğan sakin şehir projesi gündeme gelmiştir (Demir M. G., 2018). Yani Sakin Şehir Hareketi küreselleşme ve modern hayatın hızlı yaşam temposuna bir alternatif olarak ortaya çıkmıştır (Clancy, 2018).

Sakin şehir kavramını iki kelime oluşturmaktadır. Bu kelimeler İtalyanca şehir anlamına gelen Citta ve İngilizce yavaş anlamına gelen Slow kelimelerin birleşimi olan Cittaslow'dur. Sakin Şehir 'in (cittaslow) İtalyanca kelimesi hareketin doğuş noktasını temsil ederken İngilizce kısmı ise küresel olması nedeniyle dünyanın geri kalanını temsil

eder. Avrupa kaynaklı Sakin Şehir Hareketi bütün dünyaya yayılmış durumdadır (Özür, 2016).

Yavaş şehir anlamında kullanılan Sakin Şehir Hareketi İtalya'ya ait olan Orvieto kentinde “Slow Food” hareketinin öncülükleri Greve, Bra, Positano ve Orvieto belediye başkanlarınca 1999 yılında başlatılmıştır. Gıda maddelerindeki ve tattaki kaliteye önem veren Slow Food Hareketi bugün uluslararası alanda başarıya ulaşmıştır ve sakin şehrin temel değerleri pek çok alanda kurumsal olarak genişlemiştir. Bütün bu değerleri gerçekleştirmek amacıyla olan kentler uluslararası Cittaslow Birliğini kurmuş ve üyeleri arasındaki tecrübe değişimini, belirlenmiş kriter ve kurallar halinde ortaya koymuşlardır (Ergüven,2011). Yapılan ilk toplantıda sakin bir şehirde olması gereken özellikler belirlenmiştir. Belirlenen özelliklerin başında yerel sanatların ve yiyeceklerin korunduğu, sakin ve temiz bir çevrenin oluşturulması gelmekteydi (Yalım, 2018). Sakin Şehir Hareketi, kentlerdeki tek tip insan tarzını engellemeyi de hedeflemektedir. Bu bağlamda hareket, bireylerdeki davranış çeşitliliğini desteklemek için yerel kültürü muhafaza etmeyi amaçlamaktadır (Uslu & Avcı, 2020). Bu hareket aynı zamanda tasarım, seyahat ve turizm, finans, mimari, televizyon, tıp, bahçıvanlık, eğitim, medya, cinsiyet, ebeveynlik ve hatta din gibi pek çok alanı kapsamaktadır (Clancy, 2018).

Sakin Şehir Hareketi kendisine logo olarak uzantısı olduğu ve aynı anlayışı paylaştığı Yavaş Yemek Hareketi'nin logosu olan salyangozu seçmiştir. Bu logoda turuncu bir salyangoz kabuğunun üzerinde evler taşımaktadır. Logo olarak salyangozun seçilme nedeni yavaş hareket etmesinden kaynaklanmaktadır (Başar & Varol, 2023). Yine sakin şehir logosu olarak salyangoz seçilmesinin nedeni salyangozun bedeninden büyük mesafeleri yavaş, emin ve kararlı bir şekilde geçerken geçtiği yerde hızlı tüketimin doğurduğu yaşam tarzına bir direnç olarak iz bırakması metaforuna dayandırılmaktadır (Koç & Baz, 2020). Uluslararası Koordinasyon Komitesince hazırlanan ve kullanılabilen logo aynı zamanda birliğin tescilli bir markasıdır (Akkoç & Aksöz, 2020).

2.5. SAKİN ŞEHİR KRİTERLERİ

İtalya'nın Greve in Chianti kentinde 1999'da kurulan Cittaslow Birliği, elli bin altında nüfusa sahip olan kentlerin üye olabildiği uluslararası bir belediyeler birliğidir. Bu birliğe üye olabilmek için birlik tarafından belirlenen kriterlerin hayata geçirilebilmesi için projeler üretmek ve uygulamak gerekmektedir. Kentlerin kriterler bazındaki çalışmaları puanlanmaktadır ve bir kentin üye olabilmesi için alması gereken puan elli ve üzeridir. 1999'da Cittaslow Birliği tarafından belirlenen kriterler sayesinde birliğin yalnızca İtalya

veya Avrupa ile sınırlı kalmayıp tüm dünyaya yayılması ile evrensel bir nitelik kazanması amaçlanmıştır. Bilim Komitesi'nce yapılan çalışmanın Cittaslow Birliği tarafından onaylanması sonucunda geçerli olan yeni kriterler bir yıllık deneme sürecine tabi tutulacaktır. Sakin şehir kriterleri; çevre politikaları, altyapı politikaları, sosyal uyum, kentsel yaşam politikaları, ortaklıklar, misafirperverlik, farkındalık ve eğitim için planlar ve son olarak tarımsal, turistik, esnaf ve sanatkarlara dair politikalar gibi politikalara dayanmaktadır (Cittaslow Türkiye, 2022).

Sakin Şehir Hareketi'ne 50.000'den az nüfusa sahip ve gönüllülük esasına bağlı olarak katılmak isteyen ilçeler, sertifikayı almak için hareketin kriterlerine uygun olarak yaşınabilir kentler oluşturmalıdır (Acuner & Acuner, 2018). Sakin şehir yani Cittaslow Hareketi'nin hedeflerine varmak için öncelikle şehrin belediye başkanının hareketin ilkelerine sadık kalması gerekmektedir. Sakin şehirlerde kalıcı başarının sağlanabilmesi için yerel yönetimler, yerel işletmeler ve yerli halkın birlikte hareket etmesini sağlayacak politikalar geliştirilmelidir (Koç & Baz, 2020). Sakin Şehir Tüzüğü, 28 madde ile 5 adet belgeden oluşmaktadır ve üye olan ilçelerin sorumluluklarına ve katılma şartlarına yer verilmektedir (Kesgin, 2021). Cittaslow (sakin şehir) kriterleri üye belediyelerin her beş yılda bir değerlendirilmesinde de esas alınmaktadır. Belediyenin durumunun kriterlere uygun olduğunun doğrulanması halinde yerel sürdürülebilir kalkınma politikalarının tutarlı bir şekilde uygulanması belediyelere motivasyon sağlar ve bu belediyeler şehirlerdeki yaşam kalitesinin iyileştirilmesine katkı sağlar (Batık, Farelnik, Rakovska, & Maciejczak, 2022). Sakin şehirlerde trafik yoğunluğunu azaltmaya ve gürültü kirliliğini ortadan kaldırmaya yönelik önlemlerin alınması, geleneksel yemeklerin yapıldığı restoranların sayısının artırılması gibi çalışmalar yerel yönetimlerin teşvikiyle yapılır. Bu nedenle bu şehirlerde belediyelerin sunacağı destek ve teşvikler önem arz etmektedir. Sakin şehirlerde sürdürülebilirliğin sağlanması için yerel yönetimlerin ve yerel halkın gönüllü olması da gerekmektedir (Atik & Atik, 2018).

Cittaslow (Sakin Şehir) Hareketi kentlerin doğal ortama zarar vermeden gelişebileceğini iddia eden bir yerel kalkınma modelidir (Özmen, Birsen, & Birsen, 2017). Sakin şehir üyelik kriterlerinin çeşitli çevreci politikaları teşvik eden sosyal uyuma yönelik politikalarla birlikte içinde sosyal faaliyetlerin de desteklendiği pek çok kriter bulunmaktadır. Aynı zamanda sakin şehir üyelik kriterleri arasında üye kentin ekonomik kalkınmasına yönelik doğrudan katkı sağlayan maddelerle beraber, sosyal ve çevresel faaliyetler sayesinde kentin mevcut ekonomik potansiyelini ortaya çıkararak dolaylı bir

şekilde ekonomik kalkınmayı sağlayacak kriterler bulunmaktadır (Kartal, 2019). Bunun yanında Sakin Şehir Hareketi her şehrin kendine özgü karakterini koruyarak yerel mikroekonomiyi teşvik eder, yerel üretimi destekler ve kaynakların optimum kullanımını sağlar (Zadecka, 2018). Sakin şehirlerin bu yönüyle yerleşmelerde kalkınma ve gelişmede etkin rol oynayacağı düşünülmektedir. Sakin şehir statüsüne erişmek için belirlenen kriterler, küçük şehirler açısından önemli bir proje niteliğindedir. Sakin Şehir Hareketi ile üye şehirlerin çevresel korunma, teknoloji, ekonomi, barınma, kültür ve organik gıda yönünden daha zengin bir duruma gelmeleri muhtemeldir. Aynı zamanda sakin şehirlerde yapılan turizm çalışmalarıyla bu şehirler cazip turizm merkezleri haline gelerek markalaşmaktadır (Tunçer & Olgun, 2017).

Sakin Şehir Hareketi'nin 72 kriterinin büyük çoğunluğu belediye işleyişinin çevresel alanıyla ilgilidir. Bu kriterlere; yenilenebilir kaynakların kullanımıyla enerji üretimi, hava kalitesinin korunması, su koruması, seçici atık toplama, araba trafiğinden kaynaklanan kirliliğin azaltılması, gürültünün azaltılması, kamusal ışık kirliliğinin azaltılması, biyoçeşitliliğin korunması, organik tarımın geliştirilmesi, genetiği değiştirilmiş organizma kullanımının yasaklanması, tat eğitimi ve yerel ve organik ürünlerin kullanımının teşvik edilmesi gibi kriterler örnek olarak verilebilir (Batık, Farelnik, Rakovska, & Maciejczak, 2022).

2.6. SAKİN ŞEHİRLERE BAŞVURU SÜRECİ

Sakin Şehir Hareketi'ne dahil olmak isteyen şehirler belirli aşamalardan geçmek durumdadırlar. Bu şehirler kriterlere göre belli bir puanlandırma yoluna gider. Puanın % 50'sini toplayabilen şehir yönetimi, üyelik için bağlı olduğu ülkenin Sakin Şehirler Birliği Temsilciliği'ne başvuruda bulunur (Yalçın E. , 2019).

Türkiye'de Sakin Şehir Türkiye Ağı Sekreteryası ve Koordinatörlüğü, İzmir Seferihisar Belediyesi tarafından Uluslararası Sakin Birliğine başvuru sürecini yürütmektedir (Dündar & Sert, 2021). Aday olmak isteyen yerleşme tarafından Türkçe ve İngilizce olarak belirlenen formatta hazırlanan başvuru mektubu ve dosya, Cittaslow Türkiye tarafından bir değerlendirmeye alınır. Bu dosyanın olumlu olması halinde başvuru ziyareti gerçekleştirilir. Dosya yeterli puan aldığı takdirde altı yüz Euro başvuru bedelini Cittaslow Genel Merkezi'nin hesabına yatırır ve merkezin onaylaması sonucu sertifika almaya hak kazanır (Cittaslow Türkiye, 2024). Eğer destinasyonların aday değerlendirme raporu olumsuz olursa başvuru reddedilir. Bunun üzerine Cittaslow Türkiye Koordinasyonu tarafından, şehrin sakin şehir kriterlerine dair eksikliklerinin yer aldığı bir Hazırlık Raporu

düzenlenir. Bu Hazırlık Raporu'nda, şehrin sakin şehir kriterleri dahilinde yapılması gerekenler bildirilir ve bildirilen eksiklikler bir yıllık süre içinde tamamlanır. Ancak şehir, bu eksiklikleri gidermezse adaylık iptal edilmekte ve bu şehir bir yıl içerisinde adaylık için tekrar başvuramamaktadır (Burkut, 2017). Bütün bunların yanında sakin şehir üyeliği süreci; üretici, tüketici ve yerel halk gibi toplumun bütün paydaşlarıyla bir mutabakat ve destekle sağlanmalıdır (Hekimci, 2015).

Harekete dahil olacak şehirler, üyelik şartlarının ve bunların getirsinin farkında değildir. Sakin şehir sertifikasını aldıktan sonra şehirler tarafından; yerleşmelerde motorlu taşıtların kullanılmayacağı, ilçedeki hızın azalacağı ve düzenli olarak denetime tabi tutulacağı bilinmelidir (Özhancı, Ardahanlıoğlu, & Yılmaz, 2012). Bu süreç sonrası sertifikayı alan ilçe ve kasabalarda üyeliğin devamı için gerekli kriterleri sürdürülebilir olarak uygulamak zorunluluğu bulunmaktadır (Yalçın E. , 2019). Bu doğrultuda, harekete üye belediyelerin her 5 yılda bir değerlendirilmesi esas alınmaktadır. Belediyenin durumunun bu tür döngüsel olarak doğrulanması, yerel sürdürülebilir kalkınma politikasının tutarlı bir şekilde uygulanması için bir motivasyondur ve belediye sakinlerinin yaşam kalitesinin iyileştirilmesine katkıda bulunur (Batık, Farelnik, Rakovska, & Maciejczak, 2022).

2.7. DÜNYADA SAKİN ŞEHİR HAREKETİNİN ORTAYA ÇIKIŞI

Sakin Şehir yani Cittaslow Hareketi, 1989 yılında Carlo Petrini'nin öncülüğünü üstlendiği Slow Food Hareketi'ne dayanarak ortaya çıkmıştır. Carlo Petrini, gelecekte İtalya'nın Fast Food kültürüne kapılacağını düşünerek buna tepki niteliğinde Slow Food Hareketi'ni başlattı (Radstrom, 2014).

Dünya bugün teknolojik, dijital dönüşümlere, yeni sosyoekonomik yapıya, kentleşmeye ve küreselleşmeye bir tepki olarak küçülmektedir. Küresel ölçekte yaşanan bu değişimler, dünya genelinde kasabalar ve şehirler arasında birtakım işbirliği için yeni fırsatlar ortaya çıkarmaktadır. Bu bağlamda küçük kasabalar, metropollemlerle rekabet imkanlarını artırmak ve yerel büyümeyi teşvik etmek için yeni işbirliği ağları yaratmaktadırlar. Bu nedenle pek çok küçük kasaba ve yerleşim alanları yerel işletmeleri teşvik etmek, ekonomik sorunlara çözüm getirmek ve gelişmeyi sağlamak adına çeşitli kuruluşlara katılmaktadır (Senetra & Iwaniuk, 2020).

Cittaslow yani Sakin Şehir Derneği 20 Temmuz 2000'de İtalya'nın Roma kentinde kurulmuştur. Bu derneğin bileşenleri Cittaslow Uluslararası Birlik Organları, Uluslararası

Meclis Uluslararası Koordinasyon Komitesi, Uluslararası Başkan, Başkanlık Konseyi, Garantörler Kurulu, Uluslararası Bilim Komitesi ve Muhasebe Denetçisinden oluşmaktadır (Tayfun & Acuner, 2014).

Dünyada sakin şehir ağına dahil olan ülkeler: Amerika Birleşik Devletleri, Brezilya, Hırvatistan, Lüksemburg, Almanya, Belçika, Rusya, Portekiz, Kanada, Avusturya, Avustralya, Polonya, Büyük Britanya, Finlandiya, İsveç, Danimarka, Norveç, Mozambik, Macaristan, Kolombiya, İspanya, Fransa, Güney Afrika, Güney Kore, Çin, Japonya, Hollanda, İtalya, İzlanda, İrlanda, Tayvan, Türkiye, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti ve Yeni Zelanda'dır (Cittaslow , 2024).

2.8. TÜRKİYE'DE SAKİN ŞEHİR HAREKETİ

Sakin Şehir Hareketi, Türkiye'de Tunç Soyer öncülüğünde 2009 yılında Seferihisar (İzmir) ile başlamıştır (Özür, 2016). Böylece İzmir iline bağlı Seferihisar ilçesi, 28 Kasım 2009'da Türkiye'nin ilk sakin şehri olurken dünyanın 129. sakin şehri olmayı başarmıştır (Yalçın E. , 2019). Daha sonra Türkiye'de Sakin Şehir Hareketi'nin yayılması için 2010 yılında Taraklı, Gökçeada, Yenipazar ve Akyaka'da çalışmalar yapılmaya başlandı (Tayfun & Acuner, 2014). Bugün ise Türkiye'de 25 tane sakin şehir bulunmaktadır. Bunlar: Ahlat (Bitlis), Akyaka (Muğla), Arapgir (Malatya), Eğirdir (Isparta), Finike (Antalya), Foça (İzmir), Gerze (Sinop), Gökçeada (Çanakkale), Göynük (Bolu), Gündül (Ankara), Halfeti (Şanlıurfa), İznik (Bursa), Kemaliye (Erzincan), Köyceğiz (Muğla), Mudurnu (Bolu), Perşembe (Ordu), Seferihisar (İzmir), Şarköy (Tekirdağ), Şavşat (Artvin), Uzundere (Erzurum), Vize (Kırklareli), Yalvaç (Isparta), Daday (Kastamonu), Safranbolu (Karabük) ve Yenipazar (Aydın)'dır (Cittaslow Türkiye, 2024). Türkiye'nin farklı bölgelerinde bulunan bu sakin şehirler, Türkiye'nin zengin doğal ve kültürel unsurlarını yansıtan birer gösterge durumundadır. Aynı zamanda destinasyonlarda sürdürülebilirliğin sağlanmasına odaklanan sakin şehirler yerel dokunun gelecek kuşaklara aktarılması fırsatını yaratmaktadır (Yalçınkaya, 2021).

Türkiye'de pek çok küçük şehir kendi potansiyelini ortaya çıkaracak sosyal, ekonomik ve kültürel açıdan ilerlemesini destekleyecek birtakım proje ve örgütlenmelere gereksinim duymaktadır. Sakin Şehir Hareketi pratikleri de bir yerel kalkınma modeli olarak küçük şehirler için giderek daha fazla önem arz etmektedir (Baykal & Ataberk, 2020). Sakin Şehir Hareketi ile Türkiye'de mimari dokuya ve doğaya saygılı, yerele özgü tasarımların oluşturulduğu yeni mekanlar dahilinde yerel ölçekte daha fazla yatırım ve sermaye dolaşımı sağlanacaktır. Küresel ölçekte yapılan yatırımlara karşı yerel ölçekte gerçekleştirilecek iyi

tarım ve ekoturizm faaliyetlerinin desteklendiği uzun süreli politikalar sayesinde sakin şehirlerin yerel karakteristiklerinin küresel düzlemle ilişkisi kurularak bu mekânlar değer kazandığı takdirde Türkiye'nin de turizm potansiyeli, sürdürülebilir olarak küresel ölçekte turizmin hizmetine taşınabilecektir (Bilgi, 2013). Buradan hareketle sakin şehirlerin hem yerel hem de küresel ölçekte sürdürülebilir kalkınmaya katkı sunduğu söylenebilir (Kuşay & Türkden, 2021).

Türkiye'de Sakin Şehir Hareketi'ne dahil olmak isteyen pek çok ilçe ve kasaba yer almaktadır. Sakin Şehir Hareketi'ne üye olan yerleşmelerin artmasıyla yerel ürünlere, tarihi dokulara ve doğaya saygı duyan ve bunlara değer veren yerler artmaktadır (Karataş & Karabağ, 2013). Bu bağlamda Sakin Şehir Hareketi, Türkiye'de bulunan birçok tarihi ve kültürel zenginliğin görünür olmasında büyük bir fırsat sağlayabilir ve çok sayıda yerleşme dünyaya açılabilir (Sırım, 2012).

2.9. KÖYCEĞİZ SAKİN ŞEHİRİ

Muğla'ya bağlı Köyceğiz ilçesi, Akdeniz ve Ege'nin birleştiği bir noktada Fethiye ve Marmaris arasında yer almaktadır. Aynı zamanda bu ilçe Dalyan, İztuzu, Kaunos ve Sarıgerme gibi pek çok güzel destinasyonun arasında bulunmaktadır (Cittaslow Türkiye, 2024). Bu destinasyon, Muğla'ya 60 km uzaklıkta bulunan, zengin doğal güzelliklere ve narenciye bahçelerine sahip sakin bir turistik yerleşmedir. İlçe, Köyceğiz Gölü'nün kuzeyine kurulmuştur. Köyceğiz ilçesinin iklimi pek çok ürünün yetişmesine izin vermektedir ve bununla beraber ilçenin temel geçim kaynağını ormancılık, tarım, hayvancılık ve turizm oluşturmaktadır (Sıcak, Çolak, İlhan, Sevindik, & Alkan, 2013).

Köyceğiz ilçesi Akdeniz'de soyu tükenme tehlikesi altında olan *Caretta caretta*lara ev sahipliği yapmaktadır ve pek çok endemik bitki türüne sahiptir. Turizm bakımından son derece önemli olan ilçede tarım faaliyetleri yaygındır (Ertürk , ve diğerleri, 2015).

Muğla'ya bağlı olan Köyceğiz, sosyal ve ekonomik ilişkiler açısından sınırlı ve günlük yaşamın yavaş seyrettiği bir destinasyondur ve bu durum ilçenin sakin şehir unvanı alması ile desteklenmiştir. (Keskin & Boyzer, 2021). İlçe 2019 yılında sakin şehir unvanını alarak Türkiye'nin on altıncı sakin şehri olmuştur. İlçenin manzarası, doğal yapısı ve sakinliği sakin şehir ilan edilmesini sağlamıştır (Uslu, 2020) ve Köyceğiz sahip olduğu tarihi yapısı ve doğal güzelliği sayesinde tercih edilir bir turizm alanıdır. Bu ilçede sürdürülebilir turizmin farkındalığını artırmak ve yerel unsurları desteklemek için sürdürülebilir turizm eğitimleri verilmektedir (İlal & Yılmaz, 2023). Yine ilçede geleneksel olarak sosyal,

ekonomik, kültürel ve sportif yaşamı canlandırmaya yönelik faaliyetler düzenlenmektedir. İkinci el pazarı, doğal halk pazarı, Noel pazarı, yerleşik yabancılar pazarı ilçede yürütülen ekonomik faaliyetlerken, her sene düzenli olarak yapılan Plaj Hentbolu Turnuvası, Kano Yarışları, Briç Festivali, Yağlı Pehlivan Güreşleri gibi sportif faaliyetler de bulunmaktadır. Bunun yanında Kaunos Altın Aslan Film Festivali de ilçede yapılan kültürel faaliyettir. Bu faaliyetler ilçede sosyal ve kültürel hayatın canlanmasını sağlamaktadır (Uslu & Avcı, 2020). Ek olarak ikinci el pazarlarındaki kadın girişimciler bu pazarların kurulmasında ve ikinci el ürünlerin sürdürülebilirliğinde önemli bir rol üstlenmektedirler (Gürcoşkun, Kubat, & Akdeniz, 2023).

2.10. SÜRDÜRÜLEBİLİR KALKINMA

Sanayi Devrimi sonrasında insanların doğa ile ilişkisi artmış, insanların ihtiyaçlarını karşılamak için doğadan yararlanması ve doğayı bilinçsiz kullanması çevrenin kirlenmesine neden olmuştur. Bu noktada kaynakların çevreci politikalarla uyumlu kullanılmasını savunan sürdürülebilir kalkınma kavramı devreye girmiştir (Tıraş, 2012). Sürdürülebilirlik kelimesi, İngilizce’de “sustainability” sözcüğünün karşılığı olarak kullanılır, ancak Türk Dil Kurumu’nun yayımlamış olduğu Türkçe sözlükte karşılığı bulunmamaktadır. Fakat içerdiği anlam bakımından incelendiğinde, bir devamlı olma, süreklilik arz etme durumuna gönderme yaptığı görülmektedir (Akgül, 2010).

Sürdürülebilirlik kavramı, uluslararası düzeyde tek başına bir anlam ifade etmeyip doğal kaynakların kullanımı, doğaya salınan atıklar, hava kirliliği, çevre, kalkınma ve ekonomi gibi kavramlarla ilişkili olarak kullanılmaktadır (Akgül, 2010). Bu bağlamda küresel iklim değişikliği başta olmak üzere çeşitli çevre sorunlarının artmasıyla beraber sürdürülebilir kalkınma gerekli hale gelmektedir. Bu açıdan sürdürülebilir kalkınma hem ekonomik hem sosyal hem de ekolojik olarak çok yönlü bir kavram olduğu için dünya genelinde öncelenmesi gereken bir yaklaşımdır (Turgut, Demirezer, & Uşma, 2024).

Sürdürülebilirlik, hayat kalitesini düşürmeden düşünce biçiminde bir değişiklik olması gerekliliğini savunmaktadır. Bu değişiklikten kasıt evrensel bir dayanışmayla çevresel ve ekonomik çözümler üretmek tüketim odaklı toplum yapısından sıyrılmasıdır (Özmehmet, 2008). Sürdürülebilir kalkınma çevre ve doğal kaynaklar yalnızca o dönemde yaşayan insanlara yarar sağlayacak bir şekilde değil bu kaynakların gelecek kuşaklarca da kullanılmasını önceleyen bir anlayışa dayanmaktadır (Yalçın & Yalçın, 2013). Bu anlayış 1970’lerin egemen görüşü olan çevreye duyarlılık ve ekonomik büyüme çelişkisinin tezlerini bir senteze dönüştürmüştür. Bu senteze göre sürdürülebilir kalkınmanın ekonomik

kalkınmada bir araç olabileceği ve çevreye yönelik daha duyarlı üretim politikaları yaparak da kalkınmanın mümkün olduğu ve bu ikilinin birbirini tamamlaması gerektiği savunulmaktadır (Toprak, 2006). Sürdürülebilir kalkınmayı teşvik etmek, insanların doğal ortamla olan ilişkisine dair sosyal ilerleme sağlamakla beraber hem Kuzey’de hem de Güney’de bugün ve gelecekte kalkınmanın karakteri açısından bir veri tabanı oluşturmaktadır (Baker, 2015).

2.11. SAKİN ŞEHİR HAREKETİ VE SÜRDÜRÜLEBİLİR KALKINMA

Sürdürülebilirlik kavramı ekonomik, sosyal ve çevresel kalkınma açısından kullanılabilir. Ekonomik kalkınma açısından sürdürülebilirliğin sağlanması, sınırlı olan kaynakların ekonomik faaliyetlerde kullanılmasında duyarlılık gerektirmektedir. Sosyal olarak sağlanması ise çevreye karşı duyarlı ve bilinçli bir tüketim toplumunu öncelerken çevresel açıdan kullanımı çevrenin doğal yapısına zarar vermeden yürütülecek faaliyetleri ifade etmektedir (Yavuz, 2014).

Bir süredir sürdürülebilirlik kavramı turizmin de odağında bulunmaktadır. Turizmin gelişimine bir alternatif arayan akademisyen ve turizm politikası yapıcılar sürdürülebilir turizm sayesinde toplulukların; ekonomik, sosyal ve çevresel fayda sağlamasını amaçlamaktadırlar (Park & Sangkyun, 2016). Ekonomik kalkınmanın turizm sektörü aracılığı ile sağlandığı bölgelerde turizme yeni bir bakış açısı getirilerek sürdürülebilir kalkınma yöntemleriyle sürdürülebilir turizm geliştirilmektedir (Mutdoğan & Öktem, 2024). Sürdürülebilir turizm sayesinde yerel ekonomik faaliyetler desteklenir ve çevresel unsurların zarar görmesinin önüne geçilir. Aynı zamanda aşırı tüketim ve atıkların azaltılmasıyla uzun vadede oluşan çevresel zararların telafi maliyetini önleyerek turizm kalitesine katkı sağlanır (Demir B. , 2021). Sakin Şehir Hareketi de doğal kaynakların korunması ve çevre kirliliğinin önlenmesini hedefleyen pek çok çevre politikası ekseninde sürdürülebilir kentleşmenin çevresel yanına odaklanmaktadır. Yine bu hareket yerel üretimi ve tüketimi önceleyerek sürdürülebilir kalkınma hedefini desteklemektedir (Turgut, Demirezer, & Uşma, 2024). Bu bağlamda sakin şehir ve sürdürülebilir kalkınma kavramları aynı hedeflere sahip iki kavramdır. Yani sakin şehir kriterleri doğrultusunda hareket eden şehirler sürdürülebilir kalkınmayı sağlayabilmektedir (Arslanparçası & Öz, 2023). Uluslararası Cittaslow Birliği de sürdürülebilir kalkınma ilkelerini şehirlerde yaygınlaştırmakta, tekdüzelik ve standartlaştırma baskısıyla küreselleşmenin olumsuz etkilerinin nasıl sınırlandırılacağına

ilişkin önerilerde bulunmaktadır. Böylece Sakin Şehir Hareketi, alternatif bir kalkınma modeli sunmaktadır (Akman, Akman, & Karakuş, 2018).

Sürdürülebilir kent ve hayat için yerel bir kalkınma modeli şeklinde ortaya çıkan Sakin Şehir Hareketi, insanların etrafındakilerle beraber mutlu olabileceği ve aynı zamanda üretebileceği bir toplum hayatının oluşmasını öncelemektedir (Ekşi & Baz, 2019).

Sakin şehir (Cittaslow) sertifikasında bulunan yetmiş iki kriterinin birçoğu çevreye ilişkindir. Bunlar çevrenin korunmasına yönelik olarak yenilenebilir kaynakların kullanılmasını önceleyen enerji üretimi, hava ve su kalitesinin korunması, trafikten kaynaklanan kirliliğin ve gürültü kirliliğinin azaltılması, biyoçeşitliliğin korunması, ışık kirliliğinin azaltılması, organik tarımın geliştirilmesi, yerel ürünlerin üretim ve tüketiminin özendirilmesi gibi politikalardır (Batık, Farelnik, Rakovska, & Maciejczak, 2022). Bu bağlamda sakin şehir üyelik kriterleri çevreci yaklaşımları, yerel kalkınmayı desteklemesi ve toplumda bir farkındalık yaratmayı öncelediği için sürdürülebilir kalkınmaya uyum sağlayan bir yapıdadır (Yıldırım & Uğuz, 2020).

Sürdürülebilir bir yerel kalkınma modeli olarak sakin şehirler, yerel ekonominin harekete geçmesini, yeni istihdam alanlarının oluşturulmasını, özellikle kadınların ekonomiye kazandırılması, doğal yapıların korunması, organik üretimdeki artış, planlı yapılaşma, yerel değerlerin korunması, hayat kalitesinin artırılması, küçük ve kapalı toplumların sosyo-kültürel olarak kendilerinden yüksek düzeyde bireylerle temas etmeleri ve kültürel etkileşimde bulunmaları aynı zamanda bu toplumların dışarı açılmaları gibi pek çok olumlu şartlar sağlamaktadır (Sipahi, 2016). Ek olarak sakin şehirler ülke genelini baz alan bir kalkınma anlayışa sahip olduğu için bireylere, yaşam standardı ve refah düzeyi artmış bir toplumda yaşama olanağı sağlayacaktır. Bununla beraber turizmin gelişmesine ilişkin katkıda bulunan bu hareket uluslararası alanda da tanınırlığı sağlayarak gelen turist sayısının artışına paralel olarak bir kalkınma gösterecektir (Akca & Özcan, 2021). Yani sakin şehir üyesi olan yerleşmeler çeşitli proje ve politikalar sayesinde gelişmeye devam etmektedir. Bu bağlamda Sakin Şehir Hareketi yerel halklar ve yönetimler için bir kalkınma politikası olarak yorumlanabilmektedir (Bekar , Yozukmaz, Sürücü, & Gövce, 2015).

2.12. YOKSULLUK VE KADIN YOKSULLUĞU

Yoksulluk kavramı, toplumlar tarafından hayatta kalabilmek için gerekli olan unsurları ya da belirli bir yaşam seviyesini önceleyen bir ölçütü baz alarak tanımlamaktadır (Zaman & Whitaker, 2023). Yoksulluğu, genel anlamda maddi ve kültürel kaynaklardan

mahrum kalınma durumu olarak açıklamak mümkündür ve Dünya Bankası (2000) yoksulluğu “refah durumundan belirgin bir biçimde mahrum olma” olarak tanımlar (Aksan, 2012). Yoksulluk, ülkelerin gelişmişlik düzeyi ne olursa olsun her ülkede, herhangi bir zamanda ve bireyde görülebilen durumdur ve bu sebepten ötürü yoksulluğun standart bir tanımı bulunmamaktadır. Bu bakımdan yoksulluğu bireye, coğrafyaya ya da zamana göre değişmeyen tek bir açıklamayla tanımlamak mümkün değildir (Arslan & Ayhan, 2017).

Yoksulluk cinsiyet ayrımı gözetilen bir olgu olmamasına rağmen erkekler ve kadınlar yoksulluğa farklı biçimlerde ve farklı yollarla maruz kalmaktadırlar. Özellikle geleneksel toplumların cinsiyete dayalı ideolojileri kadınların birtakım alanlarda refahı tam olarak gerçekleştirmesinin önünde bir engel oluşturmaktadır. Bu noktada kadınlar ekonomik yoksulluğu daha derin hissetmektedirler (Bastos, Casaca, Nunes, & Pereirinha, 2009). Bu toplumlarda statüsüne bakılmaksızın kadın dişi olarak görülmektedir ve kadının hayattaki asıl amacının iyi bir anne ve eş olduğu kanısı yaygındır. Buna bağlı olarak hane halkının bakımı ve ev işlerini yapma görevi kadına aittir. Bu gibi işler kadının fazla mesaisini aldığı için kadınlar erkeklere oranla daha fazla yoksullaşmaktadırlar (Tire, 2017).

Yoksulluğa yönelik yapılan araştırmalar ekonomi temelli ele alınmış olsa dahi yoksulluk sosyal faktörlerin de içinde yer aldığı geniş bir olgudur (Ersoy & Karşıyakalı, 2022) ve yoksulluğun çeşitli türleri vardır. Mutlak yoksulluk, bireyin gıda, giyinme ve barınma gibi temel gereksinimlerini karşılayacak ekonomik imkânlarla sahip olmaması olarak tanımlanırken göreceli yoksulluk ise kişilerin içinde yaşadıkları toplumdaki genel gelir seviyesinin altında kalmaları durumu olarak nitelendirilir (Uğur, 2017). Başka bir ifadeyle; mutlak yoksulluk, hane halkının veya bireyin asgari olarak hayatını sürdürebilmesi için gerekli, sadece temel gereksinimlerini dahi karşılayamamasıdır. Mutlak yoksulluk bütün dünyada bulunmakla beraber az gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelere daha çok hissedilmektedir. Göreceli yoksulluk ise temel gereksinimlerini karşılayabilen fakat kişisel kaynakların yetersizliği nedeniyle toplumun standart refah seviyesinin altında kalan kişilerdir ve topluma sosyal olarak katılımları engellenen bireyler göreceli yoksullar olarak tanımlanmaktadır (Taş & Özcan, 2012). Bir diğeri olan öznel yoksulluk bireylerin kendi kişisel durumlarını belirleyici faktör olarak göz önünde bulundurmalarıyla yoksulluğu şahsi fikirlerince tanımlamalarıdır. Bireylerin yaşamak için gereksinim duydukları ihtiyaçları belirleyerek bu ihtiyaçları gidermek için sahip olmaları gereken sınırları kişisel algılarıyla yorumladıkları yoksulluk olarak ifade edilebilir (Arslan & Ayhan, 2017). Gelir yoksulluğunda ise asgari gelir ile tüketim seviyesi yoksulluk sınırı olarak kabul edilirken

insani yoksullukta, eğitim ve sağlık hizmetlerinden mahrum kalma, yaşam süresinin kısa olması ve iş olanaklarına sahip olamama gibi durumlar söz konusudur (Özsoy, 2003). Bir diğer yoksulluk türü olan kırsal yoksulluk ekonomik faaliyetlerin yaşanılan bölgeye göre oluşturduğu yoksulluktur. Gelişmemiş veya gelişmekte olan ülkelerde tarım sektörünün iyileşmesiyle görünmeyen işsizliğin görünür duruma gelmesine kırsal yoksulluk denir. Bununla birlikte kentsel bölgelerde yaşayan insanların insani şartlarda yaşam sürememesi ise kentsel yoksulluk olarak tanımlanır. Sanayileşmenin istihdama yol açmasıyla beraber kentlere yoğun göçler yaşanmıştır. Ancak arz-talep arasındaki dengesizlik kentlerde yüksek oranda işsizlik ve yoksulluğa yol açmıştır (Köroğlu, 2022). Yoksulluk türünün bir diğeri ise demografiye bağlı olan kadın-çocuk yoksulluğudur. Daha çok gelişmekte olan ve gelişmemiş ülkelerde toplumsal cinsiyet anlayışı hâkim olduğu için kadın istihdamının oranı düşüktür. Kadınların iş hayatında yeterince yer alamamaları, bununla birlikte erkek şiddeti ve ataerkil yapıya karşı özgüvensiz olmaları kadın yoksulluğunun kaynağını oluşturmaktadır. Kadın yoksulluğu beraberinde çocuk yoksulluğunu getirmektedir. Yeterli ekonomik koşullara sahip olmayan çocuklar, fiziksel ve duygusal yıpranmalarına neden olan işlerde çalışmaktadırlar. Çocuk işçiliğinin temeli çocuk yoksulluğuna dayanmaktadır (Köroğlu, 2022).

Yoksulluk kavramı 1990'a kadar yalnızca gelir ve tüketim harcamaları üzerinden değerlendirilmekteydi. Bu kavram günümüzde kamu hizmetlerine ulaşma, karar alma sürecine dahil olma gibi ekonomik olmayan boyutlarda da tartışılmaktadır (Yıldırım & Özdemir, 2013). Yapabilirlik yaklaşımı, Amartya Sen'e ait olan bir kavramdır. Amartya Sen, yoksulluğun tanımını döneminden farklı olarak özgürlük ve imkanlara sahip olma gücünden mahrum kalma olarak açıklamıştır. Bir başka ifade ile yoksulluk sadece iktisadi gelire indirgenemez ve esas olan bireyin toplumsal kimliğine yönelik yoksunluklar olarak tanımlanmaktadır (Karaman, 2019). Yani bireyin daha iyi koşullarda yaşayabilmesi için yapabilirlikleri açısından daha özgür olmasını ifade etmektedir. Öz olarak bireylerin eğitim, iş sahibi olma gibi imkanlara ve özgürlüğüne sahip olmasıdır (Kardam & Yüksel, 2004).

Günümüzde küreselleşmeyle beraber üretim ve teknolojiye büyük atılımlar meydana gelmiş olmasına rağmen yoksulluk sorunu hala artarak devam etmektedir. Yoksulluk, sadece az gelişmiş ülkelerde değil gelişmiş ülkelerde de önemli bir sorundur. Kadın istihdamının küresel ölçekte artmasına karşın kadın yoksulluğu kavramı tartışılmaya başlanmıştır (Gerşil, 2015). Ucuz iş gücüne ihtiyaç duyan küresel sermaye ilk önce kadın emeğini sömürmektedir. Bu durum görünürde kadın istihdamının çok olduğunu göstermektedir fakat gerçekte kadın

yoksulluğu gün geçtikçe artmakta ve kadınlar yoksulluğa daha fazla maruz kalmaktadır. Bu nedenle günümüzde artık yoksulluğun kadınlaşması kavramı kullanılmaya başlanmıştır (Açıkgöz, 2010).

“Yoksulluğun kadınlaşması” kavramı, 1978’de ilk kez Diane Pearce tarafından kullanılmıştır. Diane Pearce’ın ardından yapılan çalışmaların pek çoğunda yoksul kadın sayısının yoksul erkek sayısından fazla olduğu ve yoksulluğun cinsiyetler arasında farklı hissedildiği ortaya çıkmıştır (Ulutaş, 2009). Bu kavram daha sonra 1995 yılında 4. Dünya Konferansı Eylem Planında “yoksulluğun kadınlaşması” ifadesi olarak kullanılmıştır. Kadın yoksulluğunun işgücü piyasasına katılamama ve eğitim imkanlarından yararlanamama gibi iki belirleyici durumu mevcuttur. Kadınların, işgücü piyasasına katıldığı takdirde düşük ücretlerle, kayıt dışı çalıştırılma, elde ettiği gelir üzerinde hak sahibi olamama gibi durumlar erkek yoksulluğu ile farklılıkları göstermektedir. Eğitim imkanlarından yararlanamayan kadınlar yoğun olarak informal sektörde kayıt dışı çalıştırılmaktadır. Kayıt dışı çalışma ve kadın yoksulluğu arasında doğru orantı vardır (Şener, 2012). Başka bir ifadeyle bu yaklaşımla kadın ve erkekler açısından yoksulluğun yoğunluğunun farklı yaşandığı ve algılandığı şeklinde açıklanmak istenmektedir. Çünkü vasıfsız işlerde düşük ücretle istihdam eden kadınlar aynı konumdaki erkeklerden daha az ücretle çalıştırılmaktadır. Kadın evde de dışarıda da yoksulluğu erkeklerden daha derin yaşamaktadır (Duyan, 2010). İhtiyaçlarını karşılayamama, istediğini alamama ve sahip olamama anlamlarının dışında ötekileştirme, izole etme ve geri planda tutma gibi kavramlarla birlikte tanımlanan yoksulluğu da en fazla yaşayanlar kadınlardır (Yusufoğlu, 2017).

2005 Birleşmiş Milletler Milenyum Gelişimi Hedefler Raporu’na göre çoğu ülkede kadın istihdamı erkeklerden daha düşüktür ve bununla beraber kadınlar erkeklere oranla finansal güvenlik sağlayan düzenli işlerde daha az ve kayıt dışı çalıştırılmaktadır (Chen, ve diğerleri, 2005). Sonuç olarak yoksulluğun kadınlaşmasına ilişkin pek çok faktör dünya çapında incelenmiş ve kategorize edilmiştir. Kategorize edilen faktörler beş grupta ele alınmaktadır. Bunlar: hane halkı içindeki değişimler, hane içindeki hareketler, beşeri sermaye, doğal ve beşeri felaketler ve sosyal politikalar (Zaman & Whitaker, 2023).

Kadın yoksulluğunun asıl nedeni cinsiyete dayalı olan ücret eşitsizliğidir. Kadın yoksulluğunun sebeplerini açıklamak için cinsiyete dayalı ücret eşitsizliğine dikkat çekmek gerekmektedir (Şahin İ. F., 2020). Kadınların erkeklere oranla daha az ücretlerle çalışmalarının sebebi yaptıkları işin niteliğinden değil cinsiyetlerinden yani kadın olmalarından kaynaklanmaktadır ve özellikle Sanayi Devrimi’nden sonra ucuz işgücü

konumunda olan kadınlar, birtakım yasalarla düzenlemeler yapılmasına rağmen günümüzde hala erkeklerden daha az ücretlerle çalıştırılmaktadır (Şen, 2018). Kadınların iş hayatında yeterince yer alamamaları, bununla birlikte erkek şiddeti ve ataerkil yapıya karşı özgüvensiz olmaları da kadın yoksulluğunun kaynağını oluşturmaktadır (Köroğlu, 2022).

Fakat kadın yoksulluğunu salt olarak cinsiyete bağlı ücret eşitsizliği belirlememektedir. Ekonomik kriz zamanlarında kadınların işten çıkarılma durumunun erkeklere göre daha fazla olması, bilhassa gelişmekte olan ülkelerde erkeklerle eşit seviyede sermaye, eğitim ve istihdam koşullarına sahip olamayan kadınların yoksullaşmaları, işverenlerin erkek çalışanlara daha az izin kullanıp daha fazla çalışma sergileyecek sorunsuz çalışanlar olarak yaklaşması, erkeklerin kendilerini patrona kanıtama konusunda kadınlardan daha hırslı olduğu düşüncesi gibi durumlar da kadın yoksulluğu sebepleri arasındadır (Şahin İ. F., 2020). Ek olarak çoğunlukla kayıt dışı ücretli işçileri kadınlar oluşturmakta, kadınlar daha çok güvencesiz ve düşük ücretlerle istihdam etmektedirler bununla beraber gelişmiş ülkelerde kadınlar yarı zamanlı ve geçici işlerde istihdam ederken gelişmekte olan ülkelerde ise büyük çoğunluğu kayıt dışı çalışmaktadır (Chen ve diğerleri, 2005).

2.13. SAKİN ŞEHİR HAREKETİ VE KADIN YOKSULLUĞU

Sakin şehir üyeliğinin bazı kriterleri yerel üretimi tekrar canlandırmak üzerinedir. 2013'te dahil edilen kriterler ile belediyelere yerel üretimi önceleyen, genç istihdamı ve yoksulluk gibi ekonomik sorumluluklar yüklemiştir (Güleç & Şahinalp, 2022). Yani Sakin Şehir Hareketi işsizliğin azaltılması için uygulanacak önlemlerden biridir. Bu bağlamda sakin şehir üyesi olan yerleşimler daha çok ziyaretçi almakta, bu durumda yerli üretim ve istihdam da artmaktadır (Uğurlu & Pajo, 2019).

Sakin şehirler, bir yerel kalkınma modeli olarak özellikle kadınlara organik tarım, el sanatları ve küçük işletmeler sayesinde pek çok fırsat sunmaktadır. (Sungur, 2013). Sakin şehirlerde kariyer ve kişisel gelişim imkanlarının bulunması, bireylerin kendi istihdam alanlarını oluşturmaya dair girişimlerinin desteklenmesiyle birlikte buralarda bilhassa kadın istihdamına yönelik imkanlar sayesinde kadınların üretim sürecine dahil olması için eğitim ve teşvikler sağlanmaktadır (Temel & Başol, 2023).

Sakin şehirlerde yemek, el sanatları gibi şeylerle kazanç elde ederek girişimcilikte bulunan kadınları örnek alan diğer kadınlar, kooperatifleşerek kurumsallaşmaktadırlar (Özmen, Birsen & Birsen 2017). Sakin Şehir Seferihisar'da kadınlar otantik yiyecek ve el

sanatlarında, girişimcilikle iş hayatına girmekte ve ekonomik özgürlüğünü kazanmaktadırlar. (Tamer & Alaeddinoğlu, 2022). Seferihisar’da kadın kooperatiflerinin başarılı olmasının en önemli nedeni ilçenin Sakin Şehir Hareketi’ne üye olmasıdır (Barut, 2017). Ek olarak Yavaş Yemek (slow food) Hareketi’nden doğan yavaş tasarım sürecinde yerel ürünlerin üretiminde Vietnamlı kadınlar bu tasarım sürecinin bir parçası oldukları için güçlenmekte ve iş birliği içerisinde yaptıkları üretimin karşılığında adil ücretler almaktadırlar (Gasparin, Green, & Schinckus, 2020).

Bursa’nın sakin şehir üyesi olan İznik ilçesinde İznik Belediyesi’nin desteği ile İznik Kadın Üreticiler Tarımsal Kalkınma Kooperatifi kurulmuştur. Bu oluşuma ilçedeki köylerden ve merkezden kadınlar katılım sağlamaktadır. Kooperatifte İznik’in yerel ürünleri, çinisi, zeytini, zeytinyağı ve yöresel İznik Müşküle İğne Oyası gibi ürünlerin pazarlaması yapılmaktadır (Çokal, 2023). Bunun yanında yerel yiyecek ve içeceklerin sunulduğu Seferihisar, Gökçeada, Uzundere, Yenipazar, Taraklı, Yalvaç, Vize, Perşembe, Egirdir, Şavşat, Halfeti ve Göynük sakin şehirlerine gelen ziyaretçilerin buralara özgü yiyecek ve içeceklere ilgi göstermesiyle yerel ürünlere talep atmaktadır. Bu sayede bu destinasyonlarda istihdam olumlu yönde etkilenmektedir. Kadınlar, tarımda ve hayvancılıkta istihdam etmekte; zeytinyağı, el işleri, tarhana, sabun ve bal gibi ürünleri ziyaretçilere pazarlama imkânı elde edebilmektedir (Uğurlu & Pajo, 2019). Bunlarla birlikte Sakarya’nın Taraklı ilçesi kadınlarının da sakin şehir üyeliği sonrasında gelir seviyesi artmıştır (İlhan, Karakaş, & Özkaraman, 2020). Yine sakin şehirlerde yapılan festivaller sayesinde yerel ürünlerin pazarlanmasına imkân tanınmakta ve yöreye özgü el sanatlarında kadın emeği ön plana çıkmaktadır. Bu bağlamda sakin şehirlerde gerçekleştirilen festivaller sayesinde kadınların gelir seviyeleri artmaktadır (Morçin & Morçin, 2020).

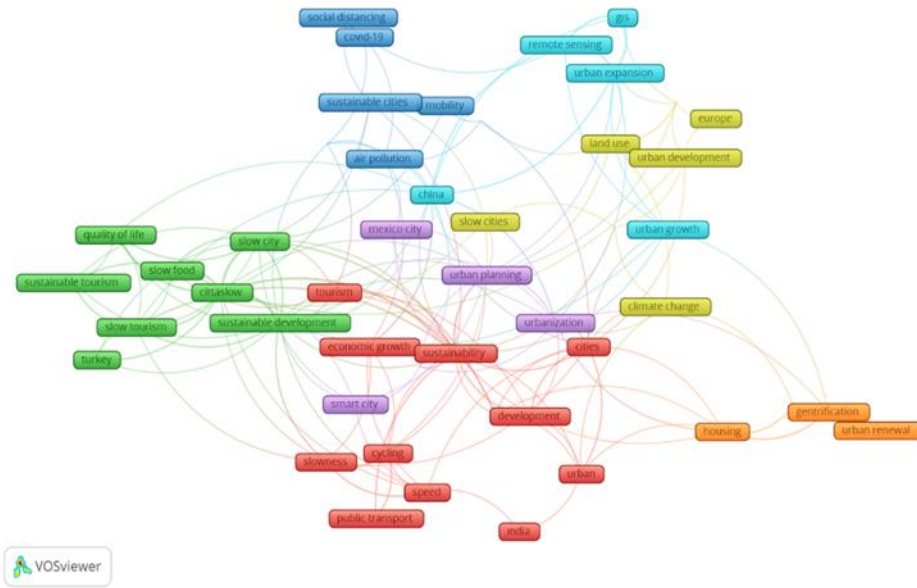
2.14. KONU İLE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

Bu bölümde konu ile ilgili yapılan araştırmaları incelemek için öncelikle Vosviewer kullanılmıştır. Vosviewer bibliyometrik ağları analiz etmek için tasarlanmış, herhangi bir türdeki haritaları oluşturmak, keşfetmek ve görselleştirmek için kullanılan bir yazılımdır. Vosviewer kullanılarak oluşturulan, görselleştirilen ve keşfedilen haritalar; yayınlar, araştırmacılar ya da terimlere ilişkin birbiriyle bağlantılı öğeleri içerir. Bu bağlantılara araştırmacılar arasındaki bağlantılar, yayınlar arasındaki bibliyografik bağlantılar ve terimler arasındaki bağlantılar örnek olarak gösterilebilir. Vosviewer üzerinden bu şekilde öğeler ve bağlantılar arasında bir bağ oluşturularak öğeler kümeler halinde gruplandırılır (Eck & Waltman, 2013).

2009'dan bu yana geliştirilen Vosviewer; Dimensions, Scopus ve Web of Science'dan elde edilen verilerin kullanılmasıyla bibliyometrik haritaların oluşturulmasını kolaylaştıran bir yazılımdır. Program düzgün biçimlendirilmiş ve yapılandırılmış alıntı verilerin dışa aktarılması kolaylığı sağlar, bununla birlikte alıntı aramalarında kullanılabilir. (Williams, 2020).

Vosviewer ile yapılan bibliyometrik haritalamadan elde edilen verilere göre uluslararası literatürde “sakin şehir” araştırmalarında, sakin şehirlerin genel karakterini yansıtan sürdürülebilirlik, kalkınma, yavaşlık ve turizm kavramları üzerinde yoğunlaşıldığı görülmektedir. Aynı zamanda sakin şehirlerin karşı olduğu hız, kentsel dönüşüm, hareketlilik, dönüşüm ve kentsel genişleme kavramlarıyla da ilişkilendirilmiştir.

Aşağıda yer alan şekilde Web of Science'dan elde edilen verilerde bulunan “sakin şehirler” konulu araştırmalarda sakin şehirler ile ilişkilendirilen kavramlar yer almaktadır. Yapılan araştırmalarda kullanılan kelimeler ağ kümeleri şeklinde yedi kümede gruplandırılmıştır.

Şekil 3.1 Sakin Şehir Konulu Araştırmalardaki Anahtar Kelimelere İlişkin Kümeler

Birinci ağ kümesi on iki anahtar kelimeden oluşmaktadır. Bunlar şehir, bisiklet sürmek, kalkınma, ekonomik büyüme, planlama, turizm, sürdürülebilirlik, toplu taşıma, yavaşlık ve hızlanmadır. Ek olarak Hindistan en fazla tekrarlanan anahtar kelimelerdendir. Buna göre ilk kümede yer alan anahtar kelimelerin önemli bölümünün kalkınma ile ilişkili

olduğu görülür. Sakin Şehir Hareketi, “Cittaslow” unvanı alan şehirler başta olmak üzere adaylık sürecindeki şehirler için de alternatif bir kalkınma modeli olarak yorumlanmaktadır. Bu durum Sakin Şehir Hareketi’nin yavaş turizmi teşvik ediyor olması ile de yakından ilişkilidir. Birinci kümede yer alan sürdürülebilirlik anahtar kelimesi de sakin şehirlerin sürdürülebilir bir kalkınma modeli olarak yorumlanması ile ilişkilidir. Bunun en temel nedeni bu hareketin sosyal, ekonomik ve çevresel olmak üzere sürdürülebilirliği önceliyor olmasıdır.

İkinci ağ kümesi sekiz anahtar kelimedenden oluşmaktadır. Bu kelimeler sakin şehir (cittaslow ve slow city), yaşam kalitesi, yavaş yemek, yavaş turizm, sürdürülebilir kalkınma, sürdürülebilir turizm ve Türkiye’dir. İkinci kümede yer alan bu sekiz anahtar kelimenin önemli bölümünü yavaşlık ve sürdürülebilirlik oluşturmaktadır. Bu kelimeler aynı zamanda Sakin Şehir Hareketi’nin temelini oluşturmaktadır. Buna göre tüketim kültürü ve küreselleşmeye karşı bir direnç olarak ortaya çıkan Sakin Şehir Hareketi’nin sürdürülebilirlik ve yavaşlıkla olan bağlamı bu kümede kendini göstermektedir.

Üçüncü ağ kümesi yedi anahtar kelimedenden oluşmaktadır. Üçüncü kümede yer alan anahtar kelimeler: hava kirliliği, COVID-19, çevre, hareketlilik, sosyal mesafe, sürdürülebilir şehirler ve ulaşımdan oluşmaktadır. Bu kümede en çok tekrar edilen kelimeler salgın ve çevreye ilişkindir. Sakin şehirlerin daha az nüfuslanmış yerleşmeler olması, çevre, hava ve trafik sorunlarının az yaşanması nedeniyle pandemi koşullarından büyük şehirlere oranla daha az etkilenmesi gibi durumlarına dikkat çekmektedir.

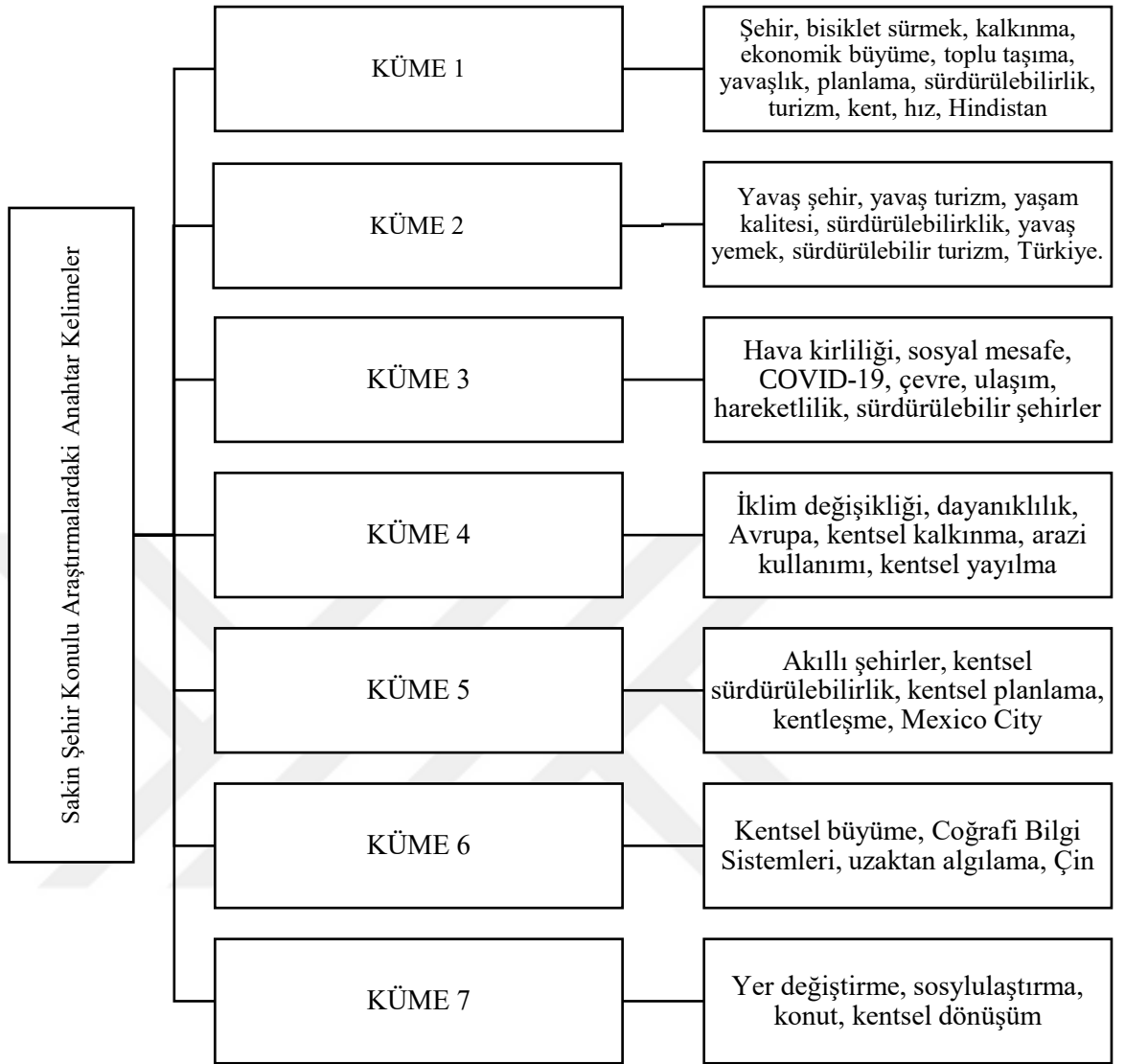
Dördüncü ağ kümesini altı anahtar kelime oluşturmaktadır. Bu kelimeler iklim değişikliği, Avrupa, arazi kullanımı, dayanıklılık, kentsel kalkınma ve kentsel yayılma. Ek olarak sakin şehirlerin az nüfuslu olması, teknoloji ve küreselleşmenin handikaplarına daha az maruz kalması gibi özellikleri sayesinde iklim değişikliklerinden daha az etkilendiği ya da iklim değişiklikleriyle mücadelede daha etkili bir konumda olması nedeniyle klimatolojiyle ilişkilendirilmiştir.

Beşinci ağ kümesi altı anahtar kelimedenden oluşmaktadır ve bu kümede yer alan anahtar kelimeler: Mexico City, akıllı şehirler, akıllı şehir, kentsel planlama, kentsel sürdürülebilirlik ve kentleşmedir. Beşinci kümede akıllı şehir ve kentleşme kelimelerine vurgu yapılmıştır. Metropollerde yer alan akıllı şehirler kentleşmeyle ilişkilendirilmiştir. Akıllı şehirler de sakin şehirler gibi yaşam kalitesini artırma, kaynak ve hizmetlerin verimli

kullanımı gibi durumları önelemektedir. Bu bağlamda akıllı şehirler ve sakin şehirlerin aynı hedefe odaklanıyor olması nedeniyle bu iki kavram literatürde beraber yer almaktadır.

Altıncı ağ kümesinde ise toplam beş adet anahtar kelime bulunmaktadır. Altıncı kümedeki kelimeler Çin, coğrafi bilgi sistemleri, uzaktan algılama, kentsel patlama ve kentsel büyümeden oluşmaktadır. Burada tekrar edilen kelimeler kentsel genişleme ve coğrafi bilgi sistemleridir. Coğrafi teknolojiler sayesinde sakin şehirlerde sahada meydana gelen büyüme, değişme gibi özellikler rahatça saptanabilmektedir. Sakin şehirlerdeki kentsel gelişme coğrafi bilgi sistemleri ve uzaktan algılamayla ilişkilendirilmiş ve bunlar sayesinde analizleri üzerinde durulmuştur.

Son ağ kümesi olan yedinci küme dört anahtar kelimedenden oluşmaktadır. Bunlar: yer değiştirme, soylulaştırma, konutlaşma ve kentsel dönüşümdür. Burada daha çok yapılaşmaya vurgu yapılmıştır. Küreselleşmenin ve hızlı teknolojik gelişmelerin bir nüvesi olarak kentsel dönüşüm ve yapılaşma; eski, yerel ve doğal yapıları ortadan kaldırarak yerleşmelerin dokusunu bozmakta ve yaşanması güç şehirler yaratmaktadır. Kapitalizmin hızına, aşırı tüketime, doğal yapıların bozulması ve tek tipleşmeye karşı olarak ortaya çıkan Sakin Şehir Hareketi, yerel ve doğal yapının korunmasını, yaşanabilir ve sürdürülebilir yerleşmelerin oluşturulmasını amaçlamaktadır.

Şekil 3.2 Sakin Şehir Konulu Araştırmalardaki Anahtar Kelimelere İlişkin Ağ Kümeleri

2.15. KONUSYLA İLGİLİ YURT İÇİNDE YAPILAN ÇALIŞMALAR

Fidan ve Nam (2012), kırsal turizmde kadınların yerini ve etkinliğini ortaya koymayı amaçlamışlardır. Çalışmada kadınların etkinlik alanları ve çalışma biçimleri araştırılmış, kadınların bölgenin gelişimine katkıları, beceri ve yöresel bilgilerini aynı zamanda bir turizm faaliyeti olarak değerlendirilme biçimine ilişkin algılamaları incelenmiştir. Kırsal alanlarda turizm faaliyetlerinin tanıtılmasında ve geliştirilmesinde rol oynayan kadınların, girişimcilikleri ortaya konulmuştur. Bu çalışmada, betimleyici yöntemle dayalı olan anket tarzı bir araştırma modeli kullanılmıştır. Taraklı’ da elli kadın girişimciyle yüz yüze görüşme, mülakat ve gözlem sonucunda veriler toplanmıştır. Veri toplama aracı olarak yüz yüze görüşme, mülakat ve gözlem yapılmıştır. Araştırma örneklemini turizm işletmesi

olarak kullanılan tarihi evlerde ve el işlerinde etkinlik gösteren kadınlar oluşturmuştur. Bu çalışmayla Taraklı' da kırsal turizmin gelişiminde kadınların katkıda bulundukları ve bölgenin tarihi, yerel geleneklerini sürdüren bir konumda oldukları sonucuna ulaşmışlardır.

Sungur (2013), tarafından Türkiye'deki sakin şehirlerin alan yazın taraması yapılarak sosyolojik açıdan incelendiği çalışmaya göre sakin şehirler kadınlara pek çok kalkınma imkânı sunmaktadır. Çalışmanın sonucunda sakin şehirlerde kadın girişimciler lokantacılık, halıcılık, geleneksel el sanatları, ev pansiyonculuğu, organik tarım ve hayvancılık yapmakta; tarhana, konserve, reçel, sebze kurusu gibi organik ve yerel gıda üretimi gerçekleştirmektedirler. Aynı zamanda sakin şehirlerde kadın girişimciler kendilerini geliştirme imkânına sahiplerdir ve iş birliği yaparak kadın kooperatifleri oluşturmaktadırlar. Sakin Şehir Hareketi, bu şehirlerde kadın girişimciliğinin sağlanmasının yanı sıra kadınların karar alma sürecine de dahil olmalarını sağlayarak kadınlara sosyal ve ekonomik yönden gelişimlerini destekleyebilecek fırsatlar tanıyabilecektir.

Yalçın ve Yalçın (2013) tarafından Türkiye'nin ilk sakin şehir unvanına sahip olan İzmir Seferihisar'da yapılan çalışmada bir yerel kalkınma modeli olarak Sakin Şehir Hareketi hakkında bilgi verilmiş, Türkiye'nin diğer sakin şehirlerinin sürece katılması ve devamındaki gelişimlerinin incelenmesi sonucunda sürdürülebilir kalkınma bağlamında değerlendirilmeye çalışılmıştır. Yapılan çalışmanın sonucunda ilçelerin sakin şehir unvanını aldıktan sonra kalkınmalarının hızlandığı fakat kalkınırken sakin şehir kriterlerini dikkate almaları gerektiği de öne sürülmüştür. Çalışmaya göre bazı ilçelerde Sakin Şehir Hareketi yerel üretimi desteklerken bazı ilçelerde turist sayısı artışı ön plana çıkmıştır. İzmir Seferihisar'da Sakin Şehir Hareketi sayesinde üretici birlikleri kurulmuş, üretim tesisleri inşa edilmiş ve kadın kooperatifleri kurularak kadınlar üretim sürecine girmişlerdir. Yapılan bu çalışmada Sakin Şehir Hareketi'nin, unvanı alan ilçelerde yerel dokuda özgünlüğün korunarak sürdürülebilir bir kalkınmayı sağlamasının önemine vurgu yapılmıştır.

Üstündağlı ve diğerleri (2015), tarafından gerçekleştirilen çalışmada Seferihisar'ın Sakin Şehir Hareketi'ne üye olduktan sonraki ekonomik ve sosyal değişimi, nitel araştırma yöntemlerinden biri olan görüşme tekniği kullanılarak incelenmiştir. Çalışmanın sonucuna göre Seferihisar, sakin şehir unvanını aldıktan sonra ilçedeki kadınların üretim sürecine katılımı sağlanmıştır. Yine ilçede restoran ve kafe işleten kadın sayısı artmıştır. Bu tür gelişmeler sayesinde kadınların ekonomik ve sosyal hayattaki rolleri olumlu yönde değişmiştir. Ekonomik ve sosyal alanda görünür olan kadının aile içindeki gücü de artmıştır.

Bekar ve diğ erleri (2015), tarafından yapılan çalışmanın amacını oluşturan durum Muğla'ya bağlı Akyaka ilçesinin Sakin şehir Hareketi'ne katıldıktan sonra sakin şehir unvanının ilçe turizmine etkileri ve ilçenin gelişiminde bir pazarlama aracı olarak kullanılmasıdır. Nitel araştırma yöntemleri ve veri toplamada görüşme tekniğinin kullanıldığı çalışmanın sonucuna göre Akyaka ilçesi Sakin şehir Hareketi'ne  ye olduktan sonra bölgeye gelen turist sayısı artmış, ilçenin turizm pazarındaki payı yükselmiş ve şehir gelişmiştir.

Sipahi (2016)  alışmasında Sakin şehir Hareketi'ni eleştirel bir bakış açısı ile ele almıştır. Bu çalışmayla sürdürülebilirlik bağlamında kentsel yaşam kalitesine vurgu yaparak sakin şehirlerin benzerliklerine ve farklılıklarına dikkat çekerek birtakım konuları ele almayı ve Sakin şehir Hareketi'nin özünü ortaya çıkarmayı amaçlamıştır. Çalışmayla sürdürülebilir bir yerel kalkınma modeli olan sakin şehirlerin; yerel ekonominin hareketlenmesini, yeni istihdam alanlarının oluşmasını, özellikle kadınların ekonomiye kazandırılmasını, doğal yaşamın korunmasını, organik üretim artmasını, yeme-içme alışkanlıklarından geleneklere kadar birçok yerel değerin korunmasını, yaşam kalitesinin artırılmasını, kapalı küçük toplumların, sosyo-kültürel alanda daha ileri düzeyde kişilerle temasa geçmeleri ve bu kişilerle kültür alışverişinde bulunmaları neticesinde bu toplumların dışarıya açılması gibi olumlu katkılar sağladığı sonucuna ulaşmıştır.

Barut (2017), ise örneklem grubu olarak "Hıdırlık Tarımsal Kalkınma Kooperatifi'nde görüşme yöntemini kullanarak yaptığı çalışmada; 2010'da İzmir Seferihisar'da kadınlar tarafından kurulan kadın kooperatifi sayesinde Seferihisar'ın ticari hacminin, kadınların üretime katılımının ve kamusal alanda varlığının arttığını ifade etmektedir.  alışmasında kentte kadın kooperatifinin başarılı olmasının en önemli sebebinin "Sakin şehir Projesi" olduğunu belirtmektedir.

Ak (2017), 2017'den itibaren 14 sakin şehir üyesine sahip olan Türkiye'de sakin şehir  yeliği ve kriterleri çerçevesinde hayata geçirilen proje ve faaliyetleri incelemiştir. Bu çalışmanın amacı Türkiye'de bulunan sakin şehirlerdeki uygulamaları araştırmak ve Sakin şehir Hareketi'nin Türkiye'deki uygulanabilirliği ve başarısını değerlendirmektir. Bu  alışmada Artvin'e bağlı şavşat Sakin şehri'nde, yerele özgü yiyeceklerin üretilip pazarlandığı şavşat Evi'nde kadınların istihdam ettiği bulgusuna ulaşmıştır. Yine çalışmaya göre Kırklareli Vize'de V ZEP denilen Vize El Sanatları Projesi uygulanmakta ve burada kadınlar el sanatları kurslarına katılarak ürettikleri ürünleri belirli günlerde pazarda satıp ev ekonomisine katkıda bulunmaktadırlar. Ek olarak çalışmada Aydın'ın Yenipazar ilçesinde

Yenipazar’a ait yerel yemeklerin üretildiği ve kadınların evde yaptıkları ürünlerden para kazanmaya başladığı Yenipazar Kadın Çevre Kültür ve İşletme Kooperatifi kurulmuş olduğu sonucuna ulaşmıştır.

Tunçer ve Olgun (2017), Seferihisar Sakin Şehri özelinde Sakin Şehir Hareketi’nin üye şehirlere ekonomik faydasını incelemişlerdir. Çalışmada ilçe ekonomisinin ve nüfusunun gelişiminin yanında vergi mükellefi sayısındaki değişimler de araştırılmıştır. Yapılan çalışmaya göre sakin şehir unvanını aldıktan sonra Seferihisar’ın turizmi gelişmiş ve turizmin ekonomiye olan katkısı artmıştır. İlçede kadın istihdamı da artış göstermiştir. Belediye destekli “Kadın Emeği Evleri” ve organik pazarlar gibi oluşumlar hayata geçirilmiştir ve bu pazarlarda istihdam eden kadın sayısı artmıştır. Çalışmanın sonucuna göre el sanatları, organik üretim, tarım gibi uygulamalar sayesinde hem kadınların kayıt dışılık sorununun hem de istihdam sorununun çözümünde Sakin Şehir Hareketi önemli bir rol oynayabilmiştir.

Özmen ve diğerleri (2017), tarafından sakin şehirlerde somut olmayan kültürel mirasın korunmasına ilişkin yapılan uygulamalar katılımcı gözlem yoluyla toplanan verilerin kullanılmasıyla aktarılmıştır. Çalışma kapsamında dokuz tane sakin şehirde beş yüz seksen beş kadın ile bir anket çalışması yapılmıştır. Çalışmanın sonucuna göre sakin şehirlerde yaşayan kadınlar somut olmayan kültürel mirasa ait olan unsurları bir kazanç kaynağına dönüştürmüş, özellikle yemek ve el sanatları gibi şeylerle kazanç elde edip bu konuda girişimcilikte bulunan kadınları, örnek alan diğer kadınlar da kooperatifleşerek kurumsallaşma imkânı elde etmişlerdir.

Çiçek ve diğerleri (2019), Sakin Şehir Hareketi’nin ve yerel halkın desteğinin yerel mekân özgünlüğüne etkisini tespit etmek, yörenin ekonomik kalkınmasında özgünlüğün rolünü incelemek ve yaşam kalitesi üzerinde yörenin ekonomik kalkınmasını ortaya koymak amacıyla yaptıkları çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden derinlemesine görüşme tekniği ve üçgenleme tekniğini kullanmışlardır. Çalışmada sakin şehir unvanı alan kasabalarda yerel ekonomiyi kalkındırmaya yönelik girişimcilik imkanları tanıyan yeni kooperatifler, dernekler ve vakıflar sayesinde gelişme kaydedildiği sonucuna ulaşmışlardır. Bununla birlikte sakin şehirlerde el yapımı ve organik ürünlerin yapımı da desteklenmektedir.

Uğurlu ve Pajo (2019), tarafından nitel araştırma yöntemlerinden alan yazın taraması kullanılarak sakin şehirlerde yerel üretim, satış ve bu gibi etkinliklerin kadın istihdamına yönelik sağladığı imkanları ön plana çıkarmak amacıyla yapılan çalışmanın sonucuna göre

ise sakin şehir markalaşması sayesinde üye ilçelere gelen turist sayısında artış yaşanmaktadır. Seferihisar, Yalvaç, Uzundere, Taraklı, Yenipazar, Vize, Gerze, Perşembe, Gökçeada, Şavşat, Egirdir, Halfeti sakin şehirlerinde yöresel ürünlerin tanıtıldığı fuar ve sergiler düzenlenmektedir. Bu fuar ve sergiler sayesinde ilçelere gelen turist sayısı artmaktadır. İlçelerde yaşayan kadınlar tarım, hayvancılık ve çeşitli el sanatları gibi alanlarda istihdam etme imkânı bulmakta; tarhana, zeytinyağı ve sabun gibi ürünleri pazarlayarak gelir elde edebilmektedirler.

İlhan ve diğerleri (2020), Sakarya'nın Taraklı ilçesinde Sakin Şehir Hareketi'nin etkili bir kalkınma modeli olup olmadığı sorusuna yanıt bulmak amacıyla karma araştırma yöntemini kullanarak yaptıkları çalışmayla, ilçeye sakin şehir unvanı verildikten sonra istihdam alanlarının artışına bağlı olarak kadınların refah ve gelir seviyesini arttığı sonucuna ulaşmışlardır. Ek olarak sakin şehir restorasyon çalışmalarının, kültürel mirasın korunmasına ve sürdürülebilirlik ekseninde çevredeki yeşil sahaların iyileştirilmesine katkı sağladığını tespit etmişlerdir.

Morçin ve Morçin (2020), tarafından Türkiye'nin sakin şehirlerinde yapılan festivalleri, bu festivallerin konularını tespit etmek, yapılma zamanlarını ve yapan kurumlar hakkında ayrıntılı bilgiye ulaşmak amacıyla yapılan çalışmada nitel veriler kullanılmıştır. Çalışmaya göre festivaller sakin şehirler için birer kalkınma aracıdır. Düzenlenen festivaller sayesinde yerel ürünler pazarlanmakta ve yöreye özgü el sanatlarında kadın emeği ön plana çıkmaktadır. Bu bağlamda sakin şehirlerde gerçekleştirilen festivaller sayesinde kadınların gelir seviyeleri ve sosyal hayata katılımları artmıştır.

Akkoç ve Aksöz (2021), tarafından yapılan çalışmada Taraklı ve Yalvaç halkının Sakin Şehir Hareketi'ne yönelik bakış açılarını sürdürülebilirlik ekseninde metaforik perspektiften ölçmek amaçlanmıştır. Çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden durum araştırması yaklaşımı ve amaçlı örnekleme yöntemlerinden kolay ulaşılabilir durum örnekleme kullanılmıştır. Çalışmada on iki kişi üzerinden yarı yapılandırılmış görüşme tekniğiyle veri elde edilmiştir. Çalışmaya göre Yalvaç sakinlerinin Sakin Şehir Hareketi'ne dair farkındalığı yeterli düzeyde değilken Taraklı sakinlerinin farkındalığı yüksek bir seviyededir. Taraklı 'da Sakin Şehir Hareketi sayesinde yerel ürünler ile geleneksel el sanatları değer görmeye başlamıştır ve ilçede sürdürülebilir yerel kalkınma olumlu yönde ilerlemektedir. Bu bağlamda Taraklı' da yaşayan kadınlar iş hayatına ve karar alma sürecine daha fazla dahil olmaya başlamışlardır.

Temel ve Başol (2023), tarafından gerçekleştirilen çalışmada Akyaka, Vize, Taraklı, Seferihisar, Yenipazar ve Gökçeada olmak üzere Türkiye'nin 6 sakin şehrinde seçilen 38 katılımcıyla nitel araştırma yöntemlerinden derinlemesine görüşme tekniği kullanılmıştır. Çalışmaya göre sakin şehirlerde yeni istihdam alanları oluşturmaya yönelik girişimler bulunmaktadır. Bilhassa kadınların istihdamını artırmaya yönelik fırsatlar yaratılmakta, onlara eğitim imkanları sunulmakta ve üretim sürecine dahil olmaları yönünde teşvik edilmektedirler. Yine çalışmanın sonucuna göre sakin şehirlerde çalışan yerel halkın yaşam kalitesi ve mutluluk düzeyi yüksektir.

Öztürk ve diğerleri (2023), tarafından yapılan çalışmada sakin şehir üyeliğinin sürdürülebilir yerel kalkınmaya etkisi Şavşat üzerinde, anket ve 2015-2019 yılları arasında üyelik kriterlerinin karşılanmasındaki zamansal değişim, puanlama sistemi kullanılarak incelenmiştir. Çalışmaya göre Şavşat'ın sakin şehir unvanına sahip olduktan sonra ilçede turizmin gelişmesine bağlı olarak yerel ürünlere talebin artışıyla birlikte bu ürünlerin satıldığı pazar ve işletme sayısında da artış yaşanmıştır. Bu bağlamda yapılan puanlama sistemiyle ilçede sürdürülebilir kalkınmanın sağlandığı sonucuna ulaşılmıştır.

Çokal (2023), tarafından yapılan çalışmada Türkiye'de yer alan sakin şehirlerin kültürel mirasın sürdürülebilirliğine olan etkisi incelenmiştir. İkincil verilerden yararlanılarak doküman analizi yapılan çalışmada sakin şehirlerin kültürel mirasın sürdürülebilirliğine yönelik politikaları tespit edilmiştir. Çalışmanın sonucunda sakin şehirlerde geleneksel el sanatlarının ve esnaf ürünlerinin korunmasına ve gelecek kuşaklara aktarılmasına ilişkin projelerin uygulandığı sonucuna ulaşılmıştır. Çalışmada ek olarak Ordu-Perşembe'de "Yerli Yerinde Taflan" projesi sayesinde ekonomiye katılmak isteyen kadınlar için "Perşembe Kadın Girişimi Üretim ve İşletme Kooperatifi" kurulmuştur. Bolu-Göynük'te ilçenin el sanatları, yerel ekonomide kalkınmayı sağlamak için girişimlerle desteklenmektedir. Ankara-Güdül'de Ankara Keçisi ve Tiftik Üretimi, Yerel Ürünlerin Ticarileştirilmesi ve Geliştirilmesi gibi projeler yer almaktadır. Son olarak Bursa-İznik'te kadınlar için İznik Kadın Üreticiler Tarımsal Kalkınma Kooperatifi açılmıştır.

2.16. KONUSYLA İLGİLİ YURTDIŞINDA YAPILAN ÇALIŞMALAR

Bu bölümde konu üzerine uluslararası alanda gerçekleştirilen çalışmalar yer almaktadır. Yurt dışında yapılan çalışmalarda Sakin Şehir Hareketi'ne katılan küçük kent ve kasabalarda yerel kalkınmanın genel olarak kadın vurgusu olmadan bölge genelinde ele alındığı ifade edilebilir. Yapılan çalışmalarda sakin şehirlerde sürdürülebilir kalkınma, genel anlamda yerel halk üzerinde cinsiyetten bağımsız olarak değerlendirilmiştir.

Yurt dışında konu ile ilgili yapılan çalışmalara ilişkin olarak, Mayer ve Knox (2006), tarafından yapılan çalışmada kasabaların; yerel kaynaklara, ekonomik ve kültürel unsurlara dayalı gelişimi için alternatif bir hareket olan Sakin Şehir Hareketi incelenmiştir. Örnek olarak Almanya’da bulunan iki sakin şehir Waldkirch ve Hersbruck ele alınmıştır. Buralarda kentsel politikaların yeniden nasıl ele alındığı ortaya konulmuştur. Çalışmaya göre Sakin Şehir Hareketi yerel ürünlerin yıllık sayımının yapılması, yerel kültürel çeşitlilik ve değerlere sahip çıkılması, şehrin belirli alanlarında yerel ürün satışına yönelik pazarların kurulması, el sanatlarının geliştirilmesi gibi temel hedeflerle yerel halkın ekonomik gelişimine katkı sağlamaktadır ve yaşam kalitesini artırmaktadır.

Kostulska ve diğerleri (2011), tarafından yapılan çalışmanın konusunu, yazarların Sakin Şehir Hareketi’nin küçük kasabalarda yayılmasına dair birkaç yıllık çalışmalarının ortaya çıkardığı fikirlerinin neticesi oluşturmaktadır. Sosyolojik bir bakış açısıyla yaklaşılan çalışmaya göre sakin şehirler sürdürülebilir kalkınma modelini hayata geçirmede etkin bir rol üstlenmektedir. Sakin şehir üyeliği, harekete dahil olan şehirlerde yerel ve doğal dokuyu bozmadan sosyal girişimleri, yerel el sanatlarını ve restoran işletmecilerini destekleme imkânı sağlamaktadır. Sakin Şehir Hareketi; insanları işletmelere yönleltmek, yerel halkın yaşam koşullarını yükseltmek ve kentleri geliştirmek adına markalaşma ile bir imaj oluşturarak ekonomik bağlamda şehrin konumunu güçlendirebilmektedir. Çalışmada bu markalaşma sayesinde belli bir gıda ürününü, diğer ürünlerden ayırarak satış teklifi sunma imkânı verebildiği sonucuna ulaşılmıştır.

Park ve Kim (2016), tarafından yapılan çalışmada yerel toplumların sürdürülebilir turizme katılımı ve gelişimini artırmaya dair Sakin Şehir Hareketi’nin uygulamalarını ve potansiyeli incelenmiştir. Bu bağlamda Güney Avustralya’da yer alan Goolwa kentinde nitel araştırma gerçekleştirilmiştir. Çalışmaya göre Sakin Şehir Hareketi Goolwa’ da satılabilir turizm faaliyetlerinin ortaya çıkmasını sağlamıştır. Çalışmanın sonucuna göre ise yiyecekler, şarap ve diğer yerel ürünlerin teşvik edilmesiyle Goolwa’ da yerellik yeniden canlandırılmıştır. Turizmin gelişmesiyle yerel toplum ve işletmeler güçlenmiştir.

Pescek (2016), tarafından Macaristan Matyó’ da gerçekleştirilen çalışmada folklorik öge tüketiminin küçük kasabalarda turizmin canlanmasına etkisi incelenmiştir. Çalışma kapsamında Matyó Mezökövesd’te 132 turist ile folklorik ürün tüketimine yönelik memnuniyeti içeren bir anket çalışması düzenlenmiştir. Ankete göre katılımcıların yavaş hareket hususunda farkındalığa sahip oldukları, yavaş ulaşım alternatiflerini tercih ettikleri, yerel folklorik ürünlerin tüketiminin daha uzun kalmalarını sağladığı ve son olarak folklorik

ürün tüketiminin memnuniyetlerini arttırdığı bulguları elde edilmiştir. Bu bağlamda çalışmada folklorik ürünlerin tüketiminin, küçük kasabalarda turizmi canlandırdığı sonucuna ulaşılmıştır.

Szczepanska ve Pietrzyk (2018), Polonya'nın Morag şehrinin potansiyelini değerlendirmek amacıyla yaptıkları çalışmada belediye yetkilileri ve yerel halkın görüşlerini almışlardır. Yapılan anket çalışması kapsamında katılımcıların %58'ini kadınlar %42'sini erkekler oluşturmaktadır. Kadınların baskın grup olmasının nedeni harekete dahil olmada daha istekli olmalarından kaynaklanmaktadır. Ankete yanıt verenlerin çoğu Sakin Şehir Hareketi'ne katılmanın şehrin gelişimine olumlu katkı sağlayacağı yönündedir. Araştırmanın sonucuna göre şehirde aktif olarak yerel tanıtımlar yapılmakta, her yıl "Yöresel Ürünler Fuarı" düzenlenerek geleneksel yiyecekler tanıtılmaktadır. Harekete dahil olma kapsamında şehirde turist sayısı ve yaşam kalitesi artmaktadır.

Zadęcka (2018), tarafından literatür incelemesiyle yapılan çalışmanın amacını sakın şehir koşullarının, varsayımlarının ve modelinin Polonya'ya etkisini ortaya koymak ve küçük şehirlerin yerel kaynaklarının kullanılmasında akıllı çözümler üretmek oluşturmaktadır. Yapılan çalışmaya göre Polonya'da Sakin Şehir Hareketi'ne üye kentlerde bölgenin yerel halkı tarafından işletilen tarım çiftlikleri, konaklama tesisleri, yerel yiyecek-içecek ve gıda ürünlerinin üretildiği tesisler bulunmaktadır. Ek olarak bu şehirlerde bisiklet sürme, yürüyüş, binicilik gibi turizm faaliyetlerinin artmasına paralel olarak alternatif turizm alanları da gelişme göstermektedir. Bu bağlamda çalışmayla sakın şehir üyeliğinin, küçük kasabaların sosyo-ekonomik kalkınmasında olumlu ve önemli bir rol oynadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Gasparin ve diğerleri (2019), tarafından ise Vietnam'da etnografik araştırma tekniği ile Vietnam'da 2017-2019 yılları arasında bir vaka çalışması yapılmıştır. Yapılan çalışmaya göre yavaş yemek (slow food) hareketinin bir uzantısı olarak ortaya çıkan yavaş tasarım sürecinde yerel ürünlerin üretimi sürecinde tasarımcılar Vietnam'ın yerel kimliğini yeniden inşa etmektedirler. İşgücünün çoğunu temsil eden kadınlar tasarım sürecinin birer bileşeni oldukları için güçlenmektedirler. Ek olarak kadın çalışanlar iş birliği halinde gerçekleştirdikleri üretimin karşılığında adil ücretler almakta ve kültürel mirasın öğelerini çeşitli materyallerle de sergilemektedirler.

Valls ve diğerleri (2019), yaptıkları çalışmada Madeira'da turizm girişimcilerinin yavaş turizm hareketi ile ne derecede uyumlu olduğunu tespit etmeyi amaçlamışlardır.

Çalışmada birinci grupta Ramon Llull Üniversitesi Turizm Projesinden profesörlerin, ikinci grupta ise turizm işletmecilerinin oluşturduğu katılımcılarla on dokuz maddelik bir anket yapmışlardır. Çalışma alanını Madeira'nın turistik bölgeleri oluşturmaktadır ve evren grubu adanın bütün sosyo-ekonomik etkinliklerini temsil edecek şekilde seçmişlerdir. Çalışmanın sonucuna göre yavaş turizm hareketi bölgede yeni turizm alanlarının ortaya çıkmasını sağlamıştır ve yine bölgenin turizm girişimcilerine göre turistler daha iyi turistik deneyimler yaşamak için daha çok para harcamaya gönüllüdürler. Bu varsayımdan yola çıkılarak yavaş turizm hareketinin bölgenin ekonomik gelirini artırma imkânı sağladığı sonucuna ulaşılmıştır.

Farelnik (2020) tarafından Polonya'daki sakin şehirlerin gelişimindeki belirleyici ve engelleyici unsurları belirlemek amacıyla yapılan çalışmada eleştirel bir alan yazın incelemesi gerçekleştirilmiştir. Çalışmada SWOT analizine göre "Güçlü Yönler" olarak pek çok sakin şehirde yerel iş gücü piyasası ve turistik tesisler yer almaktadır. Bunun yanında yatırımcılar arasında iş birlikçi tanıtım faaliyetlerinin olduğuna ve sosyal alanda ise kültür kurumlarınca yürütülen faaliyetlerin, gönüllüğe dayalı aktivitelerin, şehrin imajını desteklemeye yönelik etkinliklerin yapıldığı bulgularına ulaşılmıştır. Bu bağlamda şehirlerde yaşam kalitesinin arttığı da bulgular arasındadır.

Petroman ve diğerleri (2021), tarafından yavaş turizmin yerel topluluklarda uygulamanın yararlarını analiz etmek amacıyla yapılan çalışmanın sonuçlarına göre yavaş turizm sürdürülebilir kalkınma çerçevesinde tarım, hayvancılık, geleneksel meslek ve yerel gıda ürünleriyle yerel kalkınmayı desteklemektedir. Bununla birlikte şehirlerde yeni ve alternatif istihdam alanlarının doğmasıyla yerel halk ek gelir elde edebilmektedir.

Szczepkowska ve diğerleri (2021), Warmian-Masuria Voyvodalığındaki on dört şehir incelemişlerdir. Çalışmanın amacı temel sosyoekonomik sorunları tespit etmek ve sorunları yeniden harekete geçirme faaliyetlerinin etkileriyle ilişkilendirmektir. Çalışma Yerel Üstü Yeniden Canlandırma Programı dahilinde yapılmıştır. Yapılan çalışmada kasabaların yeniden canlandırılması ile ekonomik, sosyal ve mekânsal problemlere çözüm üretilebildiği ve yaşam kalitesinin iyileştirilebildiği sonucuna ulaşılmıştır. Çalışma kapsamında yer alan bütün şehirlerde işsizliğin azaldığı tespit edilmiştir. Elde edilen verilere göre bu şehirlerde yoksulluk ve suç oranları da azalmıştır.

Brodzi'nski ve Kurowska (2021), tarafından yapılan çalışmada çalışma amacının hipotezini, sakin şehir üyeliğinin yeni üretim kaynağı olması sayesinde şehirlerin yaşam

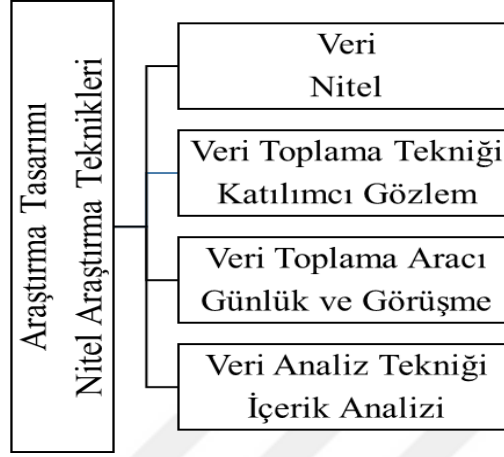
kalitesinin artırmada ve yerel kalkınmada olumlu rol oynayacağı oluşturmaktadır. Bu amaç doğrultusunda 2017 ve 2019 yıllarında Polonya'nın Lidzbark- Warminski sakinleri ile anket çalışması yapılmıştır. 2017 yılında ankete %56'sı kadın, %44'ü erkek olmak üzere 100 kişi katılmıştır. 2019 yılında ise ankete katılan kişi sayısı 368'dir. Anket sonuçlarını karşılaştırmak için aynı grup sonuçlarının analiz edildiği çalışmanın sonucuna göre Lidzbark- Warminski Sakin Şehir Hareketi'ne üye olduktan sonra sürdürülebilir kalkınmaya uygun bir şekilde hareket etmektedir. Şehre yeni yapılan yatırımlar sayesinde gelen turist sayısı artmaktadır. Şehrin yerel girişimcileri yeni müşteriler sayesinde ekonomik olarak güçlenmektedir. Buna bağlı olarak hem şehir gelişmekte hem de yerel halkın yaşam kalitesi yükselmektedir.

Zadawska (2023), tarafından yapılan çalışmada Polonya'da bulunan 36 sakın şehrin mekânsal sorunları analiz edilmiştir. Çalışma kapsamında Polonya'daki sakın şehirleri konu alan çalışmaların literatür taraması yapılmıştır. Çalışmanın sonucuna göre Polonya'daki sakın şehirler arasında kentsel ve kırsal komünler bulunmaktadır. Buralarda doğal değerlere, yerel unsurlara ve kültürel mirasa saygılı bir sürdürülebilir kalkınma söz konusudur. Bu bağlamda çalışmaya göre sürdürülebilir mekânsal planlamayla sürdürülebilir kalkınma sağlanır ve yerel halkın yaşam kalitesi artar.

Yurt dışında yapılan çalışmalara bakıldığında bir yerel kalkınma modeli olan sakın şehirlerin yerel halkın kalkınmasına etkisi cinsiyetten bağımsız olarak ele alınmaktadır. Burdan hareketle sakın şehir üyesi olan küçük kentlerde ve kasabalarda turizmin gelişmesi ve istihdam alanlarının artmaktadır. Buna bağlı olarak Sakin Şehir Hareketi'nin kadınların kalkınmasında da doğrudan bir etkiye sahip olduğu söylenebilir.

BÖLÜM III

3. YÖNTEM

Şekil 3.3 Araştırma Tasarımı Nitel Araştırma Teknikleri

Bu çalışmada çoklu desen araştırma tekniği kullanılmıştır. Araştırma yöntemlerinden nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Bu yöntem, kullanıldıkça becerilerin geliştirildiği ve yeterliliklerin ortaya çıkarıldığı bir süreçler bütünü olarak tanımlanabilmektedir. Herhangi bir araştırmacı, nitel araştırma yapmaya devam ettikçe yetkinliğini arttırmakta; analizlerde ve yorumlama becerilerinde ilerlemektedir. Başka bir ifade ile nitel araştırma yöntemleri, bir defa öğrenildiğinde ya da belirli bir standarda ulaşıldığında, bir sonraki süreçte tek düzeliğin devam ettiği bir yöntem değildir. Nitel araştırma yönteminin bir araştırmacı açısından en önemli fırsatı da bu noktada kendisini belli etmektedir. Nitel araştırma yöntemleri, bir araştırmacı bakımından, hangi seviyede olursa olsun, kendisini sürekli geliştirmesine imkân verecek bir konuma sahiptir (Ertugay, 2019). Bu bağlamda bu çalışma nitel araştırma yöntemi olarak katılımcı gözlem ve görüşme tekniği ile veri toplanması sonucunda yapılmıştır ve veri toplama aracı olarak günlük kullanılmıştır. Elde edilen verilerin analizinde ise özetleyici içerik analizi tekniği kullanılmıştır.

3.1. ARAŞTIRMANIN DESENİ/MODELİ

Bu çalışmada nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Nitel araştırma bir problemin çözümüne yönelik görüşme, gözlem ve doküman analizi gibi nitel veri toplama tekniklerinden faydalanan, daha önce fark edilmemiş ya da bilinen problemlerin anlaşılmasına ve probleme dair olguların gerçekçi olarak irdelenmesine ilişkin özne/yorumlayıcı bir süreç olarak ifade edilmektedir (Baltacı, 2019). Nitel araştırma toplum, grup ya da bireylerin iç dünyalarından, dış çevreyle ilişkilerine kadar bir konuya

dair düşünce, görüş ve tutumlarının ve somut ve soyut yaşam formlarını ya da deneyimlerini ne şekilde yorumladığını ortaya koymaktır (Özgen, 2016). Yani nitel araştırmayı insanların olaylara yönelik olarak kişisel perspektiflerini bulmayı amaçlayan, insanın bireysel sırlarını deşifre etmek ve kendi çabası ile oluşturduğu sistemi ortaya çıkarmak amacıyla ortaya koyduğu bir bilgi üretme biçimlerinden biri şeklinde açıklamak mümkündür (Özdemir, 2010). Bu kapsamda kadın yoksulluğu ile mücadelede sakin şehirlerin etkisinin çözümlenmesinde nitel veri kullanılmıştır.

3.2. ARAŞTIRMANIN EVREN VE ÖRNEKLEMİ/ÇALIŞMA GRUBU

Nitel araştırmalarda büyük bir örneklem grubuyla çalışmak, maliyet ve zaman bakımından zorluklara neden olmaktadır. Örneklem grubunun büyük olması gözlem ve görüşme yöntemi sonucu elde edilen verilerin analizinde güçlük yaşanmasına sebebiyet verebilmektedir. Bu gibi nedenlerle nitel araştırmalarda evrenin muhtemel olarak bütünü temsil edecek bir örneklem grubu seçilir (Karataş, 2015). Bu bağlamda araştırmada sakin şehirlerin kadın yoksulluğu ile mücadeledeki rolü incelenirken Muğla'nın Köyceğiz ilçesi araştırma sahası olarak belirlenmiş ve araştırma örneklemi için Köyceğiz'de yaşayan yirmi üç kadın ile çalışma gerçekleştirilmiştir.

3.3. VERİ TOPLAMA ARACI

Bu araştırmada sakin şehirlerin kadın yoksulluğu ile mücadeledeki rolünü belirlemek amacıyla veri olarak nitel veri kullanılmış, verilerin toplanmasında ise katılımcı gözlem, görüşme tekniği ve günlükten faydalanılmıştır. Katılımcı gözlem tekniği araştırmacının gözlemci faaliyeti grup tarafından bilinmektedir. Ancak araştırmacının grubun katılımcısı olması bilgi toplayıcı konumundan sonra gelmektedir. Katılımcı gözlemci yöntemi ile araştırmacı pek çok kişiye ve bilgiye erişebilir. Bu yöntemle araştırmacı grup üyelerinin özüne müdahale etmeden gözlem yapmaktadır (Özgen, 2016). Bu bağlamda grup üyelerine herhangi bir yönlendirmede bulunmamak amacıyla katılımcı gözlem tekniğinden faydalanılmıştır. Gözlem süresince elde edilen veriler araştırmacı tarafından günlüğe kaydedilmiştir. Çalışmada katılımcı gözlem tekniğinin yanında görüşme yöntemi de kullanılmıştır. Görüşme tekniği bireylerin kendi tecrübeleri ile meydana gelen his, tutum, değer ve algılarını ortaya çıkarmak amacıyla kullanılmaktadır. Bu tekniğin kullanılması ile araştırılan konuya dair derinlemesine bilgi elde edilir (Karahana , Uca, & Güdük, 2022). Bu bağlamda bu çalışmada görüşme çeşitlerinden yarı yapılandırılmış görüşme tekniği tercih edilmiştir. Yarı yapılandırılmış görüşme tekniği ile araştırmacı tarafından önceden planlanan soruların yer aldığı görüşme protokolü hazırlanmıştır (Özgen, 2016).

Aynı zamanda araştırmada kullanılan üçgenleme tekniği sayesinde gözlem, odak grup görüşmesi ve bireysel görüşme yöntemlerinde veri üçgenlemesinin yapılması ile araştırmaların doğruluk oranı artırılabilir ve çalışma konusu net olarak algılanabilir (Işık & Semerci, 2019). Bu bağlamda araştırmada toplanan verileri detaylandırmaya yönelik olarak gazete ve saha çalışmalarında çekilen fotoğraflardan yararlanılmıştır. Verilerin doğruluk payı artırılmasına ve araştırma konusunun daha anlaşılabilir olmasına çaba gösterilmiştir.

Çalışma kapsamında kullanılan teknik ve yöntemlerin araştırma konusunun dışına çıkılmamasına dikkat edilmiştir. Çalışmada geçerliliğin sağlanması için araştırmacı tarafından probleme tarafsız ve nesnel yaklaşıma gayret edilmiştir ve çoklu veri kaynaklarından yani gazete, saha fotoğrafları ve araştırmacının tecrübesi yararlanılmıştır. Yine dış geçerliliği sağlamak adına uzman görüşünün teyidinde başvurulmuştur. Çalışmanın iç geçerliliğinin sağlanması için verilerin toplanmasında yeterli sürenin ayrılmasına dikkat edilmeye özen gösterilmiştir. Dış geçerliliğin sağlanması için ise yapılan çalışmanın tüm aşamaları ve sürecin ayrıntılı olarak açıklanmasına gayret edilmiştir. Aynı zamanda güvenilirliğin sağlanmasına ilişkin olarak veriler birinci kaynaklardan elde edilmiştir. Ayrıntılı ve derinlemesine bilgi toplama yoluna gidilerek elde edilen veriler ayrıntılı olarak rapor edilmeye çalışılmıştır. Araştırmacı, araştırma problemine yansız yaklaşıma çalışmış bu bağlamda araştırmacının kişisel fikirleri araştırma problemi dışında tutulmaya çalışılmıştır. Araştırmada elde edilen veriler, iç güvenilirliğin sağlanması açısından kaydedilmiş, yedeklenmiş ve diğer araştırmacıların kullanabileceği şekilde saklanmıştır.

3.4. VERİLERİN ANALİZİ

Bu araştırmada verilerin çözümlenmesinde içerik analizi kullanılmıştır. Nitel araştırmalarda sıkça kullanılan içerik analizi Patton'a göre (2014) hacimli nitel materyali alıp temel anlamları ve tutarlılıkları belirlemeye ilişkin herhangi bir nitel veri indirgeme ve anlamlandırma amacı olarak ifade edilmektedir. Bu teknikler okuyucunun tutum ve değerleri çerçevesinde yapılmış yorumlara karşı nesnel okuma ilkeleri getirmektedir. Yine içerik analizi tekniği, bir söylemi anlamada ve yorumlamada öznellikten sıyrılmayı sağlamaktadır (Özgen, 2016). Özetleyici içerik analizinde materyal başka kelimelerle açıklanmaya çalışılmaktadır. Burada aynı anlamı taşıyan açıklamalar ve daha az ilgili pasajlar atlanmaktadır. Bu işlemden sonra benzer açıklamalar bir araya getirilerek özetlenmekte ve "ikinci azaltma" adı verilen bu işlemle soyutlama düzeyindeki genel cümleler materyalden atılmaktadır (Yüksel, 2015). Bu araştırmada Köyceğiz sakin şehrinin kadın yoksulluğu ile mücadelede rolünün olması kabulü araştırmanın sayıltılarını oluşturmaktadır.

Bu araştırmada risk analizi olarak Delphi Tekniği kullanılmıştır. Delphi tekniği RAND şirketinde alışan Olaf Helmer ve Norman Dalkey tarafından 1950’lerde ABD’de geliştirilmiş bir tekniktir. Uzman görüşleri ortaya çıkarmak ve geleceğe dair tahminlerde bulunmak Delphi tekniğinin amacıdır. Bu teknik duygusal veya politik koşullar altında karara varma durumunda kalındığında ya da güçlü gruların kararları etkileme ihtimalinin olduğu durumlarda kullanılabilmektedir. Araştırmacılar genel olarak bir problemin çözümüne ilişkin söz sahibi olan kişilerin probleme yönelik farklı bakış açılarıyla yakışması ve bazen de görüşlerin atışması gibi durumlarla karşı karşıya kalırlar. Delphi tekniği görüş farklılıklarının olduğu durumlarda uzlaşma (konsensus) sağlama aracı olarak kullanılmaktadır. Delphi tekniği sayesinde farklı bakış açısına sahip katılımcıların yaratıcılıklarından da yararlanılması amaçlanmaktadır (şahin, 2001). Bu nedenle araştırmada Delphi tekniği tercih edilmiştir. Yazılımsal sorunlar ve veri kaybı riskine karşı harddisk ve Google Drive olmak üzere verilerin ve bulguların kopyaları saklanmıştır. Ek olarak çalışmada kullanılan teknik ve yöntemlerin araştırma konusu ile ilgili olmasına dikkat edilmiştir. Aynı zamanda ayrıntılı ve derinlemesine bilgi toplama yoluna gidilerek elde edilen veriler ayrıntılı olarak rapor edilmeye çalışılmıştır. Çalışmada elde edilen veriler güvenirliğin sağlanması açısından diğer araştırmacıların kullanabileceği şekilde saklanmıştır. Bu alışmada Köyceğiz Sakin şehri’nin kadın yoksulluğu ile mücadelede rolünün olması kabul araştırmanın sayıltılarını oluşturmaktadır.

BÖLÜM IV

4. BULGULAR

4.1. ÖN BULGULAR

Resim 4.1 Sakin Şehir Köyceğiz

Köyceğiz’de son yıllarda kadın üreticilerin ürünlerini pazarlamaları için kurulmuş bir kadın pazarı bulunmaktadır. Bu pazara “Kadın Üreticiler Pazarı” adı verilmektedir. 2021 yılında açılan bu pazar Köyceğiz Kaymakamlığı ve Tarım ve Orman Müdürlüğünün desteği ile kurulmuştur. Kadınlar, evde ve bahçede ürettikleri yerli ve doğal ürünleri her hafta perşembe günleri bu pazarda satarak hane ekonomisine katkı sağlamaktadırlar. Sattıkları şeyler evde ve bahçelerinde ürettikleri organik kuru meyve-sebze, zeytinyağı, çeşitli el işleri, sabunlar, reçel, salça, marmelat gibi doğal ve yerel ürünlerden oluşmaktadır. Pazarda satış yapan kadınlar arasında çeşitli yaş ve eğitim seviyesinden kadına rastlamak mümkündür. Bazı kadınların eğitim ve ekonomik gelir seviyesinin yüksek olduğu söylenebilir. Kadın Üreticiler Pazarı’nda sadece kadınlar satış yapabilmektedir ve kadınlar bu pazarda erkeklerin tezgâh açmasına izin vermemektedirler.

Resim 4.2 Kadın Üreticiler Pazarı'nda Bir Tezgah

Köyceğiz Kadın Üretici Pazarı'nda satış yapan kadınlar para dolaşımını kendi aralarında sağlamak adına ihtiyaç duydukları ürünleri birbirinden satın almayı tercih etmektedirler. Aynı zamanda Köyceğiz'de üretici kadınların bir WhatsApp grubu bulunmakta ve özellikle işletme sahibi kadınlar bu grup üzerinden kadın çalışan aramaktadırlar. Bu bağlamda kadınların kendi aralarında bir dayanışmanın olduğundan söz edilebilir.

Resim 4.3 Kadın Üreticiler Pazar'ında Müşteri Bekleyen Kadın

Köyceğiz'de “Aromatik Bitkiler Evi” adı verilen belediye destekli üretim yerinde kadınlar çeşitli el sanatları yapmakta ve organik gıdalar üretmektedirler. Bu merkez belediye ve kaymakamlık destekli olarak Köyceğiz, sakin şehir unvanını aldıktan sonra kurulmuştur. Aromatik Bitkiler Evi; Kültür ve Turizm Bakanlığı, UNDP ve Anadolu Efes tarafından da

desteklenmektedir. Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi öncülüğünde başlatılan bu projeye kadın istihdamının artırılması hedeflenmektedir. Burada her cuma günü akademisyenler tarafından sürdürülebilirlik eğitimi verilmektedir ve sürdürülebilir turizm adına çocuklar için çeşitli etkinlikler düzenlenmektedir. Bunun yanında Aromatik Bitkiler Evi'nde çevreye duyarlılığın artırılmasına yönelik de çalışmalar yapılmaktadır. Yine kadınlar burada ürettikleri ürünleri, satma fırsatı bularak ekonomik gelir elde etmektedirler. Üretilip pazarlanan bu ürünler Muğla'ya özgü ürünlerdir ve özellikle endemik bitkilerden elde edilmektedir.

Resim 4.4 Aromatik Bitkiler Evi

Köyceğiz'de “İkinci El Pazarı” adı verilen bir pazar kurulmaktadır. İlk yıllarda adı “Noel Pazarı” olan bu pazarın adı son yıllarda İkinci El Pazarı olarak değiştirilmiştir. Burda sürdürülebilirliği sağlamak adına kadınlar ikici el ürünlerle yerel ürünleri satarak ekonomik gelir elde etmektedirler. Köyceğiz'de kadınlar aynı zamanda şehrin çeşitli yerlerinde tezgah kurarak da ürünlerini satma imkanı bulmaktadırlar. “Sanat Sokağı” adı verilen alanda kadınlar öğle saatlerinde tezgahlarını kurmakta ve gece yarısına kadar satış yapmaya çalışmaktadırlar. Kadınların sattığı bu ürünler yine el yapımı takı, toka, kıyafet, çanta, çeşitli aksesuar ve gıda ürünlerinden oluşmaktadır. Takı, toka, el örgüsü gibi ürünleri bir yandan standlarında üreten kadınlar diğer yandan da müşterilerle ilgilenmektedirler. Haftalık pazarlarda ise ilçede yaşayan köylü kadınlar bahçelerinde yetiştirip topladığı sebze ve meyveleri satarak ev geçimine katkıda bulunmaktadırlar. Halk pazarında satış yapan köylü kadınların birçoğu Köyceğiz sakin şehir olduktan sonra ürünlerini daha fazla sattıklarını ve bu durumdan memnun olduklarını ifade etmektedirler.

Resim 4.5 Hediyeelik Eşya Dükkanı

Gündüz saatlerinde sakin olan Köyceğiz’de akşamları pek çok kadın seyyar satıcılık yapmaktadır. Turistlerin yoğun olduğu kordon boyunca haşlanmış mısır, lokma tatlısı ve balon gibi ürünleri satan kadınlar bulunmaktadır. Yine ilçede kafe ve restoran işletmelerinde çalışanların büyük bir kısmının kadınlardan oluştuğu söylenebilir. Bazı kadınlar ise esnaf olan eşlerine yardımcı olarak hane ekonomisine katkı sağlamaktadırlar. Yerel halkın ifadelerine göre Köyceğiz sakin şehir unvanını aldıktan sonra özellikle pandemi döneminde ilçenin yoğun göç almasıyla işletmelerde çalışan kadınların sayısı artmıştır.

Köyceğiz’de kadınları dışarıda yoğun olarak görmek mümkün ve dışarıda varlık gösteren kadınların çoğunluğu üretimde yer alan kadınlardan oluşmaktadır. İlçe kadınları trafikte çevre kirliliğini azaltmak amacıyla genellikle elektrikli motosiklet kullanmaktadırlar.

Resim 4.6 Hediyelik Eşya Dükkanı

Köyceğiz’de yaşayan çoğu kişi ilçenin sakin şehir unvanına kavuştuktan sonra kadınların istihdamının arttığını ifade etmektedir. Ancak Köyceğiz’in sakin şehir unvanı almasından rahatsızlık duyan bir kesimin varlığından da söz etmek mümkündür. Bununla birlikte Köyceğiz halkının bir kısmı turizm gelirinden büyük payın otel ve restoran işletmelerinin aldığını öne sürmektedir.

Resim 4.7 Organik Ürünler Tezgahı

Köyceğiz sakin şehir statüsü elde ettikten sonra ve özellikle pandemi döneminde yoğun göç almış bir ilçedir. İlçeye pandemi döneminde gelen kesim genellikle eğitim ve gelir düzeyi yüksek insanlardan oluşmaktadır. Göç edenlerin büyük bir kısmı İstanbul ve Ankara gibi büyük şehirlerdeki keşmekeş yaşam şartlarından uzaklaşmak için Köyceğiz’i

tercih etmişlerdir. Aynı zamanda bu nüfusun yaş ortalamasının yüksek olduğu da söylenebilir. Özellikle küçük çocuklu kadınlar daha sağlıklı, sakin ve güvenli bir ortamda çocuklarını yetiştirmek amacıyla büyük kentlerden Köyceğiz'e göç etmişlerdir. Bu kadınların da pek çoğu Köyceğiz'de üretime dahil olmuş durumdadırlar ve geneli organik hayvancılık ve tarımla uğraşarak geçimini sağlamaya çalışmaktadırlar. Fakat yerli halkın geniş bir kesimi bu göçlerden rahatsızlık duymaktadır. Yerel halk dışardan gelen insanların Köyceğiz'in sakin yaşam koşullarına entegre olmakta zorlandıklarını dile getirirken sonradan gelenler ise yerli halkın rant uğruna doğal dokuya ve çevreye zarar verdiğinden yakınmaktadırlar. Dışardan gelen insanlar özellikle Köyceğiz köylülerinin narenciye ağaçlarını ve arazileri sattığını bunun sonucunda şehrin doğal dokusunun bozulduğunu dile getirirken Köyceğiz'in yerli halkı ise ilçenin sakin şehir olduktan sonra ve özellikle pandemi sonrasında gelenlerin doğal dokuya ve sakinliğe zarar verdiğini iddia ediyor. Köyceğiz sakin şehir olduktan sonra buraya internet üzerinden araştırma yaparak yerleşmeye karar vermenin yanlış olduğunu düşünen bir kısım yerliler bu gibi durumların ve yoğun göçlerin konut ve kira problemi yarattığından huzursuzluk duymaktadırlar. Aynı zamanda yerel halktan bazı insanlar, bilinçsiz olarak Köyceğiz'e yerleşenlerin konut bulmada sorun yaşadığını ifade etmektedirler. Bölgede artan nüfusa konut sağlamak amacıyla pek çok yerin yerleşime açıldığı bu durumun özellikle ilçedeki portakal bahçelerine büyük zarar verdiği ifade edilmektedir. Yeni yerleşim alanları oluşturmak amacıyla bölgedeki portakal ağaçlarının kesilmesinin sakin şehir kriterlerinin temelini oluşturan sürdürülebilirlik ve çevreci kriterler ile çeliştiğini söyleyen insanların çoğunlukta olduğunu söylemek de mümkündür.

Köyceğiz halkı ortaya çıkan doğa katliamının önüne geçmek için devlet öncülüğünde yaptırımların uygulanması ve önlemlerin alınması gerektiğini dile getirmektedir. Portakal bahçelerinin kesilerek yerine modern mimarideki binaların inşa edilmesi ilçenin doğal görüntüsünü bozduğu için de bölge halkının bundan rahatsızlık duyduğu söylenebilir. Yine Köyceğiz'de yeni açılan bazı kafe ve restoranların endüstriyel tarzda bir mimariye göre inşa edilmesiyle şehrin yerel dokusunun dışında bir görünüme sahip olduğu ifade edilebilir. Ancak bu kafe ve restoran işletmecilerinin sürdürülebilirliği sağlamak amacıyla genel olarak bölgeye özgü yiyecek ve içecekler yer vermeyi öncelediğini söylemek mümkündür. Bununla birlikte bazı ünlü kişilerin ilçeye yerleşerek burada organik tarım ve hayvancılıkla uğraşması bazı insanlar için Köyceğiz'i cazip yerleşme merkezi haline getirmektedir. İlçenin cazip hale gelmesinde ve yoğun göçe maruz kalmasının sebepleri arasında sakin şehir reklamının ve markalaşmanın önemli bir payının olduğu da söylenebilir.

4.2. BULGULAR

Bu bölümde çalışma alanı olarak seçilen Muğla iline bağlı Köyceğiz Sakin Şehri’nde yapılan araştırmada kullanılan içerik analizi tekniği sonucunda elde edilen bulgular dört ana başlıkta ve alt başlıklarda ele alınmıştır. Bu başlıkları sakın şehir üyeliğinin; ekonomik, sosyal, kültürel ve çevresel sonuçları oluşturmaktadır.

Tablo 4.1 Köyceğiz’in Ekonomik, Sosyal, Kültürel ve Çevresel Sonuçlarını Gösteren Tablo

Ekonomik	Sosyal	Kültürel	Çevresel
• Turist sayısındaki artış • Tesislerde müşteri artışı • İş imkanlarında artış • Esnafa katkı artışı	• göç ve nüfus artışı • sosyal aktivite ve sosyalleşmenin artışı • Yaşam memnuniyetinin artması	• kültür alışverişi (Kültürleşme)	• Sakinlik özelliğinin kaybedilmesi • Trafik sorunlarında artış • Yapılaşmanın artmasına bağlı olarak doğal çevrenin bozulması

4.3. EKONOMİ

Çalışma kapsamında yer alan katılımcıların açıklamalarına göre Köyceğiz sakın şehir unvanına kavuştuktan sonra ilçeyi ziyaret eden turist sayısında bir artış yaşanmıştır. Turist sayısındaki bu artış pazar ve tesislerde (restoran, otel ve pansiyonlarda) müşteri sayısını yükseltmiş ve buna bağlı olarak yerel halkın özellikle kadınların ekonomik gelirleri artmıştır. Kadınlar özellikle pazarlarda evde ya da bağda, bahçede ürettikleri ürünlerini daha fazla müşteriye ulaştırma imkanına sahip olmuşlardır. Ziyaretçilerin artmasına bağlı olarak pazarlarda daha çok ürün satan kadınlar daha fazla gelir elde etmeye başlamışlardır. Bunun yanında Köyceğiz, sakın şehir unvanını aldıktan sonra turist sayısının artışına paralel olarak açılan yeni tesisler ve bu tesislerde çalışan kadınların da sayısı artmıştır. Katılımcıların ifadelerinden yola çıkarak sakın şehir üyeliğinin ekonomik boyutu “Turist Sayısının Artışına Bağlı Olarak Kazanç Artışı”, “Tesislerde Müşteri Sayısı Artışı”, “İş İmkanlarında Artış” ve “Esnafa Katkı” olmak üzere dört alt başlıkta ele alınmıştır.

Resim 4.8 Pastanede Alışveriş Yapan Turistler

4.3.1. Turist Sayısının Artışına Bağlı Olarak Kazanç Artışı

Köyceğiz’e gelen turist sayısının artmasına bağlı olarak kazançlarının arttığını dile getiren katılımcıların ifadeleri şu şekildedir:

“Ekonomik olarak zayıftı, tatilciler gelince farklı oluyor, yurt içi yurt dışı olsun. Tatilcilerin gelmesi pazarda belli oluyor. Öncesinde daha az kazanırken şimdi daha çok kazanıyorum. Lokantalar açık, herkes bağlı onlara satıyoruz. Turistlerin geldiği, fazla olduğu zamanda lokantacılar, oteller malları alıyor. Turist çok olunca bizim işimiz de artıyor.” açıklamalarında bulunmuştur. (K2)

“Turistler gelmeden önce pazarda bu kadar çok şey satamıyordum. Şimdi daha çok satıyorum. Çok insan geliyor. Turist gelince ülkemiz kalkınıyor. Son üç-dört yılda bizi de kalkındırdı. Pazarlar canlandı.” (K3)

Yine bu konuda K12: *“Dört yıl önce üretim yapıyodum sadece toptan veriyodum şimdi burda pazarcılık yapıyorum kendi ürünümü kendim satıyorum. Daha iyi. Daha az ürünle daha çok para kazanıyorum öbür türlü daha çok ürünle aynı parayı kazanıyodum nerdeyse. Şu anda turizm bölgesi oldu bi nevi sakin şehir olmasına rağmen daha çok ürün satıyoruz, daha çok para kazanıyoruz bana göre öyle. Yani genel olarak çiftçilere göre öyle diye düşünüyorum ben.”* ifadelerini kullanmıştır.

K14 ise *“Noluyo turizm bu sakin şehir seçildikten sonra mesela burda hareket var. İnsanlar el işi yapıyo satıyo, boncuk yapıyo satıyo. E normalde olsa burda bi tane mi ne boncukçu vardı bundan beş altı yıl önce o da çarşı girişinde tek bi boncukçu. Onu da var ya hiç kimse bile uğramazdı. Şu an bakın her yerde hareket var. Hani kadınlar da çanta yapıyo*

ondan sonra boncuk yapıyo. Bir sürü el işçiliği var. Onlar kazanırsa bana dönüyo.” şeklinde bir açıklama getirmiştir. Ek olarak K10: “Tabi, evet, tabi ki de. Her şey daha iyi yani daha çok alışveriş sağlanıyor daha çok şey oluyor. Ne kadar alışveriş bizim için o kadar iyi oluyor tabi ki de. Yani şimdi şöyle bir şey var bazı eşyalar alınıp satılıyor mesela seralarda olan eşyalar oluyor alınıp satılıyor. Ama biz köyde yetiştirdiğimiz için kendi ürünlerimizi daha çok almaya özen gösteriyorlar. Köy ürünü olmasına daha çok özen gösteriyorlar. Tereyağı olur, organik salatalık... Mesela köy yerlerine gelip ben Ağla’da yaşıyorum mesela Ağla şu an İstanbul gibi bir yer oldu mesela abla. Turistik yerler hani. Böyle orda oranın havasını almak onlara çok iyi geliyor mesela. Köy havası almak daha çok görmedikleri için iyi oluyor yani. Tabi ki de bir kazanç oluyor. Sonuçta hani biz çiftçilik yaptığımız için başka bir gelirimiz yok. O yönden çok iyi oluyor mesela. Geliyorlar, görüyorlar bazen kendileri girip topluyorlar bazen biz yardım ediyoruz o yüzden iyi oluyor.” açıklamasında bulunmuştur.

Katılımcıların ifadelerinden elde edilen bulgulara göre ilçe sakin şehir statüsüne kavuştuktan ilçeye gelen ziyaretçi sayısı artmıştır. Bu sayede kadınlar evde ve bahçelerinde ürettikleri sebze, meyve, salça, tarhana, sabun, zeytinyağı, tereyağı ve çeşitli el işlemleri gibi ürünleri daha fazla müşteriye pazarlama fırsatı bulmuşlardır. Özellikle köylerde yaşayan kadınlar yetiştirdikleri ürünleri pazarlarda rahatlıkla müşterilere ulaştırabilmektedirler. Kadınlar bu ürünleri sadece pazardaki müşterilere değil aynı zamanda otel, restoran ve kafe gibi işletmelere de satabilmektedirler. Aynı zamanda şehrin farklı yerlerinde tezgah açan kadınlar el emeği ürünlerini daha çok müşteriye satma imkanına sahip olmuştur. Bu bağlamda Köyceğiz kadınlarının ilçe Sakin Şehir Hareketi’ne üye olduktan sonra ekonomik gelir düzeyleri artmıştır.

4.3.2. Tesislerde Müşteri Sayısının Artışı

Tesislerdeki müşteri sayısının artışına yönelik katılımcıların yorumları şu şekildedir: *“Turist sayısı arttı. Dört yıl önce satışlarım bu kadar çok değildi. Turist sayısının artması dolaylı olarak beni etkiledi. Otellere, pansiyonlara müşterinin gelmesi alışverişini artırıyor. Tohum zamanı tohum satıyorum. Arttı satışlar. Öncekinden daha çok çalışıyorum. Evimi kiraya veriyorum. Turistlerin artması evimi daha pahalıya kiraya vermeme katkı etti. Ekonomik olarak daha iyi duruma geldim.” (K1)*

“Ekonomik olarak zayıftı, tatilciler gelince farklı oluyor, yurt içi yurt dışı olsun. Tatilcilerin gelmesi pazarda belli oluyor. Öncesinde daha az kazanırken şimdi daha çok kazanıyorum. Lokantalar açık, herkes bağlı onlara satıyoruz. Turistlerin geldiği, fazla

olduğu zamanda lokantacılar, oteller malları alıyor. Turist çok olunca bizim işimiz de artıyor.” (K2)

“Tabi ki de. Daha çok talep oluyor pazarda. Kalabalık olunca daha çok satış yapılıyor. İyi, güzel bizim için değil yani dışarda restoranlar full yani mesela Yuvarlak Çay bize yakın full turist. Gitgide artıyor. Artık internette de yaygınlaştı ya o Yuvarlak Çayı, salıncağı gören daha çok kişi merak ediyor, geliyor insanlar daha çok talep arttı bence. Baya iyi kazanıyoruz.” (K9) şeklinde yorumlarken K19 ise “Tabi ki de değişti. Daha önceden daha sakindi, hareketsizdi nasıl anlatayım yani insanlar çok gelmiyordu şu an her şey değişti. Maddi manevi her şeyimiz değişti. Para kazanıyoruz artı değişik insanlarla çoğalmalar oldu, yerleşim alanları daha fazlalaştı. Evler, insanlar her yerden birileri geliyor ama bundan ben memnun değilim tabi ki de daha huzurlu olmasını istiyorum sakın. Yazın daha şey hareketli kışın nasıl anlatayım daha böyle dingin, sakın bir huzurlu bir Köyceğiz var eski haliyle şu anki arasında dağlar kadar fark var. Yeni çevreler, kalabalıklaştı kalabalık olduğu için de çok mutlu değilim yani. Eski hali daha güzeldi, daha sakindi.” şeklinde bir açıklamada bulunmuştur.

Katılımcıların ifadelerinden yola çıkılarak ilçeyi ziyaret eden turist sayısının artışına bağlı olarak turistik tesisler ve bu tesislere gelen müşteri sayısının da artmış olduğu görülmektedir. Buna bağlı olarak açılan tesislerde çalışan kadınların oranında artış yaşanmıştır ve kadınlar için istihdam alanı artmıştır.

4.3.3. İş İmkanlarında Artış

Köyceğiz, sakın şehir statüsüne eriştikten sonra ilçede yaşayan kadınların turizmde istihdam alanlarında ve iş bulma imkanlarında artış yaşanmıştır. Buna yönelik olarak K9 *“Kadınlar turizme yani dil bilen çalışıyor. Dediğim gibi işte turistik yerlerde çalışıyorlar iş dalları açıldığı için birçok kadın şu anda oralarda çalışıyor. Faaliyetlere katılıyorlar. Yerli kadınlar da var ama az. Daha çok dışardan gelen insanlar. Sakin şehir olduktan sonra daha fazla. Yani işte her şeyin başı ekonomi olacaktı yeni iş yerleri açılmasaydı çalışamayacaklardı, evde oturacaklardı evde oturunca birçok faaliyete katılamayacaklardı farkında olmayacaklardı ama şimdi kadın dışarı çıkınca şimdi çalışırken birçok şeyi görüyor. Gördüğü için de onlara iştirak edebiliyor. Artıları dediğim gibi yani işte yani kazanç olarak, ekonomik olarak düşünüyorum o bizim artımız oluyor. Eksi dediğimiz zaman da malımızı mesela dışarda bırakır giderdik az önce de söyledim. Şimdi bırakamıyoruz. Evimizin kapısını, penceresini açık bırakırdık öyle yatardık şimdi iki kez kitliyoruz.”* şeklinde K6 *“Burda bayanların bazı mekanlarda işletme sahipliği var. Çalışanlar tabi, iş arayanlar,*

iş imkanları tabi daha çok arttı yani. Bazı bayanlar işletme sahibi. Noldu nüfus artınca işte burda işletme sayıları artmaya başladı her alanda. O zaman da noluyo tabi bayan garson ne bilim tabi çalışanlara ihtiyaç da duyuluyo mutlaka artış oldu. İllaki artış oldu.”

“Yerli de var yabancı da var. Sonra gelen yerleşen arkadaşlar da var. Kadınlar turizme katılıyorlar. Her ayın son haftası mesela pazarlar kuruluyor köylü kadınlar, şehirde oturanlar herkes birer stand açıp bir şeyler yapmaya çalışıyor. Sosyalleşiyorlar, değişik şeyler getirmeye başlıyorlar, pazara sunuyorlar.” (K7)

“Kadınlar tabi daha dar bir gelir düzeyi olduğu için fazla iş imkânı bulamıyorlar ama dışarıdan çok ziyaretçi aldığı için onları da bir gelir durumuna, maddi açıdan gelir sağlayacak pozisyonlara getiriyorlar tabi bayanlar.” (K4)

K14: *“Noluyo turizm bu sakin şehir seçildikten sonra mesela burda hareket var. İnsanlar el işi yapıyo satıyo, boncuk yapıyo satıyo. E normalde olsa burda bi tane mi ne boncukçu vardı bundan beş altı yıl önce o da çarşı girişinde tek bi boncukçu. Onu da var ya hiç kimse bile uğramazdı. Şu an bakın her yerde hareket var. Hani kadınlar da çanta yapıyo ondan sonra boncuk yapıyo. Bir sürü el işçiliği var. Onlar kazanırsa bana dönüyo.”* şeklinde konuya açıklık getirmiştir. Konuya dair son olarak K2 *“Eğer turistler daha az gelseydi kadınlar daha az kazanırdı. Boşta kalan gençler de otellerde çalışıyor. Bizim çevreden dünya kadar insan gidiyor. Bizim köyden kadınlar aşçı olsun, temizlikçi olsun çok gidiyorlar çalışmaya. Ben de turistler olmasaydı daha az kazanırdım. Benim de gelirim daha az olurdu tabi.”* ifadeleriyle yorumlamıştır.

Köyceğiz, sakin şehir olduktan sonra kadınların istihdam edebileceği yeni ve çeşitli alanlar ortaya çıkmıştır. Kadın işletmecilerin sayısı artmış, kadınların iş bulma imkanları gelişmiştir. Bununla beraber çanta, takı, toka, dekoratif işlemler gibi çeşitli el sanatları yapan kadınlar ilçenin çeşitli yerlerinde tezgâh açarak yaptıkları ürünleri satmakta bu sayede ekonomik kazanç elde etme fırsatına sahip olmaktadır.

4.3.4. Esnafa Katkı

Sakin Şehir unvanının esnafa sağladığı katkıya ilişkin olarak K16 *“Çarşı esnaflarından değişen olduğunu söylüyorlar. Yani gelirlerinin yükseldiğini söylüyorlar. Arkadaşlarım var. Esnafın memnun olduğundan haberimiz var. Pabuç Kundura diyor ki haa benim satışlarım arttı. Benim müşteri kitlem kendi Köyceğizlim. Yani dıştan yabancılardan öyle çok fazla müşterim yok.”* K17 ise *“Yani tabi bi sürüm var diyelim diğer mesela diyelim ki bizim dükkânda da yabancılar Köyceğiz dışında bizde Köyceğiz yazılı şeyler ürünler*

satıyoruz dışardan gelen insanlar hediye alıp götürüyorlar eşine, dostuna, akrabasına ama mesela diğer esnaf arkadaşlar da tabi kalabalıktan dolayı işleri arttı yani Köyceğiz baya bi gelişti diyebilirim.” ve ek olarak K22 “Ne gibi değişiklikler oldu? Dediğim gibi daha aktiviteler daha da çoğaldı. Öyle olunca o ticaretle uğraşan bu yöredeki esnafın tabi ki bir şekilde gelirini de etkiledi işte atıyorum yemek sektöründe olanın ya da işte dediğim gibi konaklama sektöründe olanın, esnafın gelirini etkiledi.” şeklinde ifadelerde bulunmuşlardır.

4.4. SOSYAL BOYUT

4.4.1. Göç ve Nüfus Artışı

Katılımcılara göre Köyceğiz sakin şehir ilan edildikten sonra markalaşmaya bağlı olarak yoğun göç almıştır. Özellikle pandemi süreci ve sonrasında ilçede nüfus oranı artmıştır. Bu konu hakkında K8 “*Vallaha önceden daha sakindi. Şimdi bu pandemi dolayısıyla özellikle şeyden İstanbul’dan çok göç oldu. Ben o zaman daha iyiydi diyorum.*”, K14 “*Sakin şehir olduktan sonra ekonomik açıdan gayet iyi oldu. Ama bu pandemiden sonra çok göç aldı. Bundan da birazcık ben şahsım adına rahatsızlık duyuyorum Ekonomik olarak daha iyi, olumlu. Ama ben sakinlikten yanayım çok göç aldığı için birazcık bundan dolayı şeyim. Çünkü ben oturduğum zaman ya da mağazama giren on müşterinin sekizini bilirdim. Şu an ikisini tanıyorum sekizini tanımıyorum. Birazcık ya da biz buna alışacağız. Biraz zaman lazım bize. Ekonomik olarak şimdiki durum iyi ama rahatlık ve sakinlik olarak önceki” ve K13, “*. Her yer insan oldu. Canım şimdi çok kalabalıklaştı, aşırı derece. Evveli böyle değildi ki! Çok aşırı kalabalık oldu.*” ve son olarak K17 “*Daha kalabalıklaştı. Eskiden daha sakindi diyebilirim. Yani pandemi döneminden itibaren Köyceğiz göç almaya başladı baya ondan önce daha hani yazlıkçılar vardı. Yabancılar hani İngiliz, Alman biraz vardı ama şu anda yerli yabancılar çok Köyceğiz’de İstanbul, Ankara diğer illerden bir sürü insan buraya göç ediyor.*” şeklinde yorumda bulunmuşlardır.*

Köyceğiz’in sakin şehir unvanına sahip olmasının özellikle kadınların ekonomik gelirine olumlu katkılar sağladığını ifade eden katılımcılar bunun yanında Köyceğiz’in sakin şehir unvanına kavuştuktan sonra çok yoğun bir göçe maruz kalarak nüfus yoğunluğunun arttığını belirtmektedirler. Katılımcılar, şehrin özellikle pandemi döneminde büyük kentlerden göç almasının kentte pek çok olumsuz sonuca neden olduğunun da altını çizmektedirler. Bu olumsuz sonuçların en önemli unsurlarından biri aşırı göçle gelen nüfus artışına bağlı hayat pahalılığındaki artıştır.

4.4.2. Göç ve Nüfus Artışının Sonuçları

Bu duruma ilişkin olarak K6: *“Vallaha öncesinde de aslında sakindi sadece değişen evet biraz nüfus artışı oldu ondan sonra aslında sakin şehir ilan edildi. Fakat normalde çok güzel, herkesin huzur bulunduğu, dokusunun güzel olduğu bir ilçedeyiz. Çok aşırı bir değişiklik, yeni buralara göçler çoğaldı aslında hani. Sakinliği arayanların arttığı bir yer oldu. Birçok insan için tabi ki sakinliği güzel ama içinde yaşayan bizler için birçok kötü etkileri de oldu. Çünkü nüfus arttıkça burdaki doku, kültür her şey farklılaştı. Pazardaki fiyatlar bi kere ekonomi dengesi biraz değişti. Ev kiralari arttı. Ya hep dezavantajlardan bahsediyorum ama genelde bu tarz dezavantajlarımız oldu. Olumlu daha sosyalleştik belki, daha çok tabi insani ilişkiler. Tabi buralara gelen ister istemez mutlaka birçok aktiviteler var burda sakinliğin getirdiği mi bilemem ama biz bölgesel olarak zaten çok eskiden de güzel aktiviteleri olan bir ilçeydik spor, sanatsal bazı şeylerimiz güzeldi. Biraz sekteye uğramış olsa da yine de bazı noktalarda gene devam eden şeylerimiz var. Onlar açısından da tercih edilir olduk. O açıdan hani ekonomiye biraz daha değişik bir döngüsü olmuş olabilir. Hani ticaret açısından artış sağlamış olabilir ama eğer ev hanımıysan pazara etkisi değişti yani o da bariz bir etki yaptı. Rakamlarda artışlar oldu yani yiyecek-içecekler ama Türkiye'nin bütün genelinde de oldu bu tarz şeyler. Ev kiralari arttı çünkü tercih edilir olduğumuz için arttı.”*, K3: *“Önceden, kalabalıktan önce daha mutluydum. Pahalılıktan dolayı insanlar dışarıdan çekildi. Burada denetim sistemi zayıf. Bazı kafelerde çift menü var. Dışardan gelene farklı fiyat. Bu durum beni mutlu etmiyor.”* olarak açıklamada bulunurken K5: *“Şimdi şöyle tabi ki ekonomik durumda biraz daha iyileştik ama şöyle bir durum var maalesef ki burdaki kiralar, işte burayı beğenenler arttığı sürece burdaki şeyler de artmaya başladı. İşte kira artışları, ne bileyim satılan evlerin fiyat artışları buna tekabül olarak tabi ki yiyecek-içecek artışları maalesef zamlar üst üste gelmeye başladı ama tabi ki kazancımız da ona göre attı.”* şeklinde yorumlamaktadır.

4.4.3. Sosyal ve Kültürel İmkanlar

Köyceğiz sakin şehir olduktan sonra ilçede düzenlenen sanat, spor aktiviteleri ve çeşitli festivallerde bir artış meydana gelmiştir. Özellikle yaz aylarında düzenlenen bu etkinliklere kadınlar ilgi ve katılım göstermektedirler. Buna ilişkin katılımcılardan K23: *“Sosyalleşiyorum çok insanlarla tanışıyorum. Harika oldu kendime özgüvenim tavan yani şu anda, psikolojim tertemiz. Bura Sanat Sokağı dışarda varım kesinlikle her konuda varım. Sadece bura değil ama biz hep beraber bi şeyler yapıyoruz, kahvaltılara gidiyoruz, sosyal etkinliklere katılıyoruz ondan sonra yardım mesela bi yardım. Standlarımız olduğu zaman*

hem onlara yardımcı oluyoruz yani hasta çocuklar için mesela lösemiler için, engelliler için bu o yardımlara hep katılıyoruz. Mesela parasal konuda katılmasak da ürünlerimizden veriyoruz oraya bağışlıyoruz. Mesela Cumhuriyet şeyi oluyo standları oluyo mesela onlara yardımcı oluyoruz. Önceden de yapıyorduk ama sakın şehir olduktan sonra tabi ki arttı. Biz de hep yardımcı oluyoruz her şekilde konuda yardımcı oluyoruz, birbirimize destek oluyoruz. Ama biz biraz daha yardım istiyoruz, biraz daha gelişmek istiyoruz buranın biraz daha büyümesini istiyoruz yani. Herkes dolsun bütün hanımlar çıksın yola. Yazık o hanımlar evde duruyor tamam merdiven silenler de var ondan sonra ben görüyorum bazen çok şükür hani bizim o konuda şeyimiz yok hani şanslıyız o konuda ama bütün hanımlar burda bi şeyler satsın yani.”

K22: “Ev dışındaki yaşamda tabi sosyal aktivitelere katılıyorsunuz, daha fazla insan tanıyorsunuz, onlarla iletişim haline geçiyorsunuz, bilginiz çoğalıyor onlardan aldığınız duyumlar, bilgiler; karşılaştırmalar oluyor işte diyorlar ki ya Köyceğiz şöyle güzel, sakın bir yer, işte temiz bir yer, insanları daha güler yüzlü, esnafı daha şey mütevazî fiyatlarınız daha iyi gibi duyumlar alıyoruz. Diğer ilçelerle kıyaslıyorlar bizi atıyorum Fethiye gibi, Bodrum gibi, Marmaris gibi yerlerle kıyaslayıp aaa burada her şey daha uygunmuş daha güzelmiş insanlar daha güler yüzlü daha sakın olduğunu söylüyorlar. Sakın şehir olmasının bir avantajı olduğunu düşünüyorum evet düşünüyorum.”

K14 ise “Kesinlikle daha iyi. Kesinlikle daha iyi ve buranın yerlisi bile hep şeyden şikayetçiydi ve ben hiç anlam veremezdim. Ben hep şahsım adına cevaplıyorum sorduğunuz soruları. Biz bildik bileli burası köy ve bi şey olmaz zaten çok sakın burası diye şikayet edildirdi fakat son üç-dört yıldır özellikle sakın şehir seçildikten sonra bir sürü aktiviteler oluyor. Burda oturanlar çok çok daha iyi ve memnun. Kesinlikle olumlu yönde etkiledi.” ifadeleriyle durumu yorumlamışlardır.

Köyceğiz sakın şehir unvanına kavuştuktan sonra kadınların sosyal hayatta daha fazla görünür oldukları söylenebilir. Sakın Şehir Köyceğiz’de sosyal aktiviteler ve festivallerin artışı, kadınların daha fazla sosyalleşmesini imkan tanırken farklı insanlarla tanışmalarını da sağlamaktadır. Bu durumun katılımcılar tarafından bir kazanım olarak görüldüğü ileri sürülebilir. Sözü edilen konuya dair katılımcılardan K9: “Daha önce sürekli çalışıyorduk hiç buraya turistler talep ettikçe biz de artık açılıyorz yani. Ben de açıldım artık. Yok şuraya gideyim yok buraya gideyim. Dışardan herkes geliyor sizin şurda şu restoran var çok güzel diyorlar mesela. Talep arttıkça biz de tabi ki de gidiyoruz yani. İnsanlar nerelerden gelmişler çıkıyoruz tabi ki de. Çok seviyorum buraya gelmesini

köyümüzü felan merak ediyorlar. Gezdiriyorum her yeri yeşilliği, doğayı. Gölümüz var mesela bizim aşağıya böyle sazlıkların içinde milletin hoşuna gidiyor. Diyo hani yer bulabilir miyiz, burda ev yapabilir miyiz? Ama çok yükseldi ki gitgide arttı yani bu turizmden dolayı.”

K19: *“İş hayatımızda tabi ki maddi yönden daha hareketlendi maddi yönden. Başka çevremiz daha çok kalabalık oldu hani arkadaşlarımız, yeni insanlar, yeni farklı kişiler. İyi mi hani ben çok şey yapmıyorum herkesle mesafeli olduğum için çok diyalog kurmadığım için meraba meraba.”* yorumlarında bulunmuşlardır.

4.5. KÜLTÜREL BOYUT

4.5.1. Kültürel Alışverişinin Artışı

Katılımcılara göre Köyceğiz sakin şehir statüsüne sahip olduktan sonra farklı kültürlerden ziyaretçilerle kültür alışverişinde artış yaşanmıştır. Bu durum özellikle kadınlarda daha çok hissedilmektedir. Bu konu hakkında katılımcılardan K15: *“Yani ben zaten hayatı seven, aktif bir insanımdır. Çok şeyi sevmem evde kalmayı. Tabi dışarda şeylerimiz değişti. Aktifleştik, daha bi enerjik olduk. Daha çok insanlarla sosyal değiliz yani sosyalleştik iyicene. Bilgi alışverişinde bulunduğumuz için insanlarla sohbet ettiğimiz için biraz bizim de bilmediklerimiz olmuş onları da öğreniyoruz yani. Genelde bu üretici kadınlarda aktif, pozitif, üretici daha da böyle daha kaliteli şeyler üretmeye çalışıyorlar. Yaşam memnuniyetimizde oldu çünkü bir araya geldiğimizde gayet mutluyuz satış olsun olmasın. E yani o Pazar günleri bizim için çok eğlenceli geçiyo. Gelmek istemeyenler bile rahat edemiyö Perşembe günü kendini pazarda buluyo. Bir bizle vakit geçirmeyi seviyoruz yani. Daha enerjik oluyoruz, daha mutlu oluyoruz. Eğleniyöz, gülüyoruz, şakalar yapıyoruz, şarkılar söyleniyor.”* yorumunda bulunmuştur.

“Biz de onları anlamaya çalışıyoruz, onlar bizi anlamaya çalışıyo hatta böyle dil şeyi yapıyoruz burda hani. Alışmaya çalışıyoruz biz onlara, onlar da bize. Onlar Türkçe’yi öğrenmeye çalışıyo biz İngilizce’yi öğrenmeye çalışıyoruz.” (K12)

“Evet sosyal hayat değişik bayanlarla tanıştılar tabi sonra gelenler hep insan farklı düşünceleri var farklı görüşleri var o da arttı. Etsen etmesen o artıyor zaten. Çünkü değişik insan günde mesela yirmi tane bayanla muhabbet ediyorsun o kırka çıktı. Mutlaka her birisinden birer fikir alsanız değişiyor etsen etmesen.” (K7)

Köyceğiz sakin şehir olduktan sonra bölgede yaşayan kadınların turizm faaliyetlerine katılımları artmıştır. Buna ilişkin olarak K1: *“Diğer kadınlar da turizme katılıyor turistler*

geldikçe son üç-dört yıldır. Onlar da dışarı çıkıyor; gezmesini, tozmasını yapıyor. Çocuklara, kendilerine zaman ayırıyorlar hiç olmazsa. Eski zaman gibi değil artık. Ekonomik de sosyal de turizmin faydasını görüyoruz. Biriyle sohbet edince onlara soruyoruz, öğreniyoruz. Onlar da hayatımızı merak ediyorlar”, K17: “Ya gezi gibi yani katılımlar var ama ben şu anda katılamıyorum ama düşünüyorum tabi ilerde inşallah. Tabi katılan tanıdığım arkadaşlarım çok gidiyorlar. Bi farkındalık var gerçekten o gözle görülebiliyor yani çok sohbet edemiyorum işimden dolayı insanlarla ama bazı katıldığım şey gruplarda yani gezi planları oluyor tabi. İnsanlar daha çok yer görmek istiyorlar ama biraz şimdi ekonomik sıkıntı, her şey çok arttığı için biraz o geriliyor olabilir ama yine de insanlar plan yapıyor.”

“İş kapısı ona da. Yani işi olan katılıyo tabi. İş olan mesela rehberler var. Çok güzel rehber bayan rehber var. Buna benzer birçok turizmde hizmet jip safari eden var, kano yapan var, bayanlar. Tanıdığım birçok insan var. Bunlar son üç dört yılda arttı. Genç kızlarımız.” (K8) şeklinde açıklamalarda bulunmuşlardır.

“Turizm faaliyetlerine nasıl? Herkes böyle bi şeyler üretiyo, satmaya çalışıyo, gelenler onları el işinden dolayı beğeniyorlar. Takılar yapılyo, şapkalar, çantalar işte ev ürünleri, makarna, erişte, reçel, her tür şeyler yapıyorlar. Kozalak şurubu tanındı mesela. Kozalak şurubu yapıyorlar o kadar. Turlara gidiyorlar, geziyorlar, başka yerleri görüp geliyorlar, günübirlik gezilere gidiyorlar. Yani gayet mutlular. Salda'ya gidiyorlar, Isparta'ya gidiyorlar işte o lavanta tarlalarına gidiyorlar, eski Datça taraflarına gidiyorlar; görmedikleri yeri görüp geliyorlar. Ben daha önceki hayatımda boş vaktim çoktu katılıyodum şimdi benim öyle turlara katılacak vaktim yok, bahçemlen uğraşıyorum.” (K15)

4.5.2. Yaşam Memnuniyetinde Artış

Köyceğiz sakin şehir unvanına kavuştuktan sonra kadınların yaşam memnuniyetleri artmıştır ve artan yaşam memnuniyeti genel olarak ekonomik fenomenlere dayanmaktadır. Katılımcılar yaşam memnuniyetlerine dair görüşlerini K2: “Turistlerin artması beni mutlu ediyor. Corona'da kapandı ama şimdi çok turist geliyor. Ona göre alışveriş oluyor. Ben de daha çok kazandıkça daha mutlu oluyorum. Memnun kalıyorum. Dillerini bilmesem de çocukları getirdiğimde anlaşıyorlar. Mutlu oluyorum para kazandıkça.”, K9: “Tabi ki de. Yani memnun oluyor insan. Bizim buralar güzel ya insanlar çok talep ediyor hoşumuza gidiyor. Biz de gidiyoruz. Talep daha çok artıyor yani pazarda kalabalık oldu mu. Memnun etmez mi? Hep turist oluyor Dalaman'da bile Dalaman pazarında. Geneli turist.” son olarak ise K10: “Mutluyum. Niye mutlu olmiyim? Mutluyum. Memnunun yani sonuçta hani gelişen

bir yer olması tabi ki de bizim için iyi bir şey yani. Ne kadar gelişir şey yapması bizim için de o kadar iyi oluyor yani. Turizm açısından daha iyi oluyor mesela, geliyoruz mesela, yeni yeni yerler açılıyor; yeni mağazalar, yeni yerler keşfediyoruz bu güzel bir şey yani. Sonuçta ben buraya bir emek sarf ediyorum yani hani. Kendim üretiyorum, kendim çalışıyorum, emek sarf ediyorum. Emegimin karşılığını almak beni çok mutlu ediyor. Nasıl ben kazanıyorsam üreten insanlar da kazanıyordur. Kazandıkları için de mutlu oluyorlardır. Çünkü yani kendin de biliyorsun bu devirde parasız hiçbir şey olmuyor. Her şey çok pahalı o yüzden üreten insan olduktan sonra her şey, herkes mutlu olur yani.” şeklinde ifade etmişlerdir.

K22 ise: “Ne gibi değişiklikler oldu? Dediğim gibi daha aktiviteler daha da çoğaldı. Öyle olunca o ticaretle uğraşan bu yöredeki esnafın tabi ki bir şekilde gelirini de etkiledi işte atıyorum yemek sektöründe olanın ya da işte dediğim gibi konaklama sektöründe olanın, esnafın gelirini etkiledi. Ev dışındaki yaşamda tabi sosyal aktivitelere katılıyorsunuz, daha fazla insan tanıyorsunuz, onlarla iletişim haline geçiyorsunuz, bilginiz çoğalıyor onlardan aldığınız duyumlar, bilgiler; karşılaştırmalar oluyor işte diyorlar ki ya Köyceğiz şöyle güzel, sakın bir yer, işte temiz bir yer, insanları daha güler yüzlü, esnafı daha şey mütevazı fiyatlarınız daha iyi gibi duyumlar alıyoruz. Diğer ilçelerle kıyaslıyorlar bizi atıyorum Fethiye gibi, Bodrum gibi, Marmaris gibi yerlerle kıyaslayıp aaa burada her şey daha uygunmuş daha güzelmüş insanlar daha güler yüzlü daha sakın olduğunu söylüyorlar. Sakin şehir olmasının bir avantajı olduğunu düşünüyorum evet düşünüyorum.” K23: Sosyalleşiyorum çok insanlarla tanışıyorum. Harika oldu kendime özgüvenim tavan yani şu anda, psikolojim tertemiz. Bura Sanat Sokağı dışarda varım kesinlikle her konuda varım. Sadece bura değil ama biz hep beraber bi şeyler yapıyoruz, kahvaltılara gidiyoruz, sosyal etkinliklere katılıyoruz ondan sonra yardım mesela bi yardım. Standlarımız olduğu zaman hem onlara yardımcı oluyoruz yani hasta çocuklar için mesela lösemiler için, engelliler için bu o yardımlara hep katılıyoruz. Mesela parasal konuda katılmasak da ürünlerimizden veriyoruz oraya bağışlıyoruz. Mesela Cumhuriyet şeyi oluyo standları oluyo mesela onlara yardımcı oluyoruz. Önceden de yapıyorduk ama sakin şehir olduktan sonra tabi ki arttı. Biz de hep yardımcı oluyoruz her şekilde konuda yardımcı oluyoruz, birbirimize destek oluyoruz. Ama biz biraz daha yardım istiyoruz, biraz daha gelişmek istiyoruz buranın biraz daha büyümesini istiyoruz yani. Herkes dolsun bütün hanımlar çıksın yola. Yazık o hanımlar evde duruyor tamam merdiven silenler de var ondan onra ben görüyorum bazen çok şükür hani bizim o konuda şeyimiz yok hani şanslıyız o konuda ama bütün hanımlar burda bi şeyler satsın yani.”

K9: *“Tabi ki de. Yani memnun oluyor insan. Bizim buralar güzel ya insanlar çok talep ediyor hoşumuza gidiyor. Biz de gidiyoruz. Talep daha çok artıyor yani pazarda kalabalık oldu mu. Memnun etmez mi? Hep turist oluyor Dalaman’da bile Dalaman pazarında. Geneli turist.”* şeklinde yorumlamaya çalışırken K8 ise şu şekilde ifade etmektedir: *“Tabi ki, tabi ki mutluyum. Yani bu döngü. Tabi ki mutluyum otellerimiz kalabalıklaşıyor, kazanıyor. E köylümüz kazanıyor, kentlimiz kazanıyor, işsiz insanımız kazanıyor. Yani bu o kadar güzel bir şey ki! Örneğin bir pansiyon, sabah işte bir pansiyonun burada küçük yani yıldızı da olmayan bir pansiyon geldi benden her şeyi çuval çuval aldı. Bu kazanç kapısı değil mi? Yani ben o ürünü, üç günde satabileceğim ürün bir saate sattım. Ama az ama çok şükürler olsun. Bu en güzel bir şey.”* ifadelerini kullanmaktadırlar.

Köyceğiz, sakin şehir olduktan sonra kadınların özellikle istihdama bağlı olarak gelir seviyelerindeki artış yaşam memnuniyetlerinin artmasını sağlamıştır.

4.6. ÇEVRESEL BOYUT

Katılımcılara göre Köyceğiz’in sakin şehir unvanını almasının çevreye ve yerel dokuya bazı zararları vardır. Son yıllarda konut inşa etmek için arazi açmak amacıyla pek çok yeşil alan ciddi zarara ve kayba uğramaktadır. Bunun yanında yine ilçenin göç ile kalabalıklaşması sonucunda konut sayısının ve trafik yoğunluğunun artışına dikkat çekilmektedir.

4.6.1. Trafik Yoğunluğu ve Araba Park Yeri Sorunlarındaki Artış

Trafik yoğunluğu konusu hakkında katılımcılar çeşitli açıklamalarda bulunmuşlardır. *“Köyceğiz, sakin şehir olduktan sonra benim memnuniyetim artmadı. Hiç memnun değilim. O kadar kalabalıklaştı ki! Çok göç aldı. Göç aldıkça ev fiyatları arttı. Trafik çok yoğun, dışarı çıkasımız gelmiyor. Gelişmemiş kalsaydı bundan iyiydi.”* (K5)

“Valla çok fazla demiyim yani ondan önce de bizim zaten sezonumuz yazın oluyor üç ay burda iş oluyordu, kış döneminde çok fazla bir şey olmuyor. Ya olursa bu sene belli olacak yani bu kadar çok kalabalık olduktan sonra iş kış dönemimde de eğer artış olursa o zaman bi farkını görürüz diye düşünüyorum. Yani sadece şu anda mesela trafik çok yoğunlaştı ee yollarda hani arabalar sıkışıp park yeri yok Köyceğiz’de park alanımız yok o yüzden her taraf arabalarla dolu yani geçişler zorlaşıyor, marketler kalabalıklaştı yani.” (K17)

“Vallaha ben mesela yani ne bileyim nasıl diyeyim araba park konusunda diyom ya nüfus sayısı artmaya başladı ama sebebi pandemi mi yoksa sakin şehir mi bilmiyom. Son bir yıldan beri iki yıldan beri çok Köyceğiz’e gelen giden olmaya başladı noldu hayatımı şöyle

etkiledi eskiden şu yakınlar park yeri problemi olmuyodu şimdi park yeri problemleri başladı Köyceğiz’de en başta onu diyebilirim. Ya problem nüfustan dolayı kaynaklanan trafik arttı en basiti o onu diyim yani.” (K6)

“Maddi kazanç sağladı. Nüfus arttı. Sakin şehir pandemiden önceydi, burası sakin şehirlikten çıkmaya başladı. Aşırı yoğunlaştı. Arabamızla gelince araç park yeri bulamıyoruz. Çok kalabalık.” (K3)

4.6.2. Sakinlik Özelliğinin Kaybedilmesi

Katılımcıların bir kısmına göre Köyceğiz sakin şehir unvanını aldıktan sonra ilçenin sakin olma özelliği kaybolmaya başlamıştır. Bu konu hakkında açıklamalar şu şekildedir:

“Doğa talanı olduğu her koşulda benim mutluluğumdan alıyor tabi ki. Evet daha mutsuzlaşıyorum. Bunun bir marka haline gelip insanların sadece bununla alakalı bir yere gitmesi çok da mantıklı değil. Bu sakin şehir daha ebrar verilen sakin şehir unvanı verilen yerlerde de çok benzer şeyler oldu yani sakin şehir kavramını kaybetmeye başladı. Amacının tersine hizmet ediyor yani.” (K21)

“Çok dışardan çok göç aldı öyle söyleyeyim çok göç alınca biraz daha kalabalık olduk. Baya sakindik aslında daha sakindik biz esasen sakindik yani şu anda biraz kalabalıklaştık öyle söyleyeyim kısaca.” (K7)

“Sakin şehir olmadan önce sakindi. Sakin şehir dedikten sonra sakin şehir özelliğini kaybetti. Şöyle Köyceğiz’de insanlar çok rahat yaşıyorlardı yani evlerinin kapısını kimse kitlemezdi, bahçesinde eşyası kalmış veya kapısının önünde arabasının anahtarı üstünde kalmış çok önemli olmazdı. Kordona çıktıkları zaman böyle keyifle vakit geçirirlerdi ama sonrasında bu şey sakin şehir ibaresini aldıktan sonra şey yapılaşma değişti, dışardan çok göç aldı işte ondan sonra kordon kullanılamaz hale geldi, insanların birbirine güveni kalmadı, hırsızlıklar arttı yani bir sürü şey oldu sakin şehirden önce daha keyifliydi Köyceğiz gerçekten sakindi. Keyifliydi ve gerçekten sakin şehirdi şu anda sakin şehir olma özelliğini kaybettirdiler.” (K18)

“Tabi ki de değişti. Daha önceden daha sakindi, hareketsizdi nasıl anlatayım yani insanlar çok gelmiyordu şu an her şey değişti. Maddi manevi her şeyimiz değişti. Para kazanıyoruz artı değişik insanlarla çoğalmalar oldu, yerleşim alanları daha fazlalaştı. Evler, insanlar her yerden birileri geliyor ama bundan ben memnun değilim tabi ki de daha huzurlu olmasını istiyorum sakin. Yazın daha şey hareketli kışın nasıl anlatayım daha böyle dingin, sakin bir huzurlu bir Köyceğiz var eski haliyle şu anki arasında dağlar kadar fark

var. Yeni çevreler, kalabalıklaştı kalabalık olduğu için de çok mutlu değilim yani. Eski hali daha güzeldi, daha sakindi.” (K19)

4.6.3. Yapıların Artmasına Bağlı Olarak Doğal Çevrenin Bozulması

Köyceğiz sakin şehir olduktan sonra bölgede betonlaşma hız kazanmıştır. Buna dair açıklamalardan biri şu şekildedir: *“Adı üstündeki gibi sakin bir şehirdi daha önce Köyceğiz. Şu an da sakin şehir ama sakinliği kalmadı bence. Ya çok kalabalıklaştı, göç aldı ıı ya çok kalabalıklaştık. Köyceğiz birçok yerler talan edildi, ağaçlar gitti, yeşil alan kalmadı, altyapı nasıl kaldırır mı kaldırmaz mı bilmiyoruz yani bu kadar kalabalığı. Ben ticari açıdansa iyi ama daha önceki yaşantımız daha sakindi daha huzurluydu.” (K19)*

K21: *“İşletmeci olarak bakarsak buna evet olumlu etkiler var diyebiliriz çünkü hani daha çok insan gelince daha çok satış yapıyorsun ama olumsuz etkileri bence daha çok çünkü ben çok hani kendi açımdan bakıp da bencillik edemiyorum konuya dair doğa daha çok kirleniyor, daha çok talan oluyor, daha çok ağaç kesiliyor, daha çok ev yapıyor bunlar bence olumsuz.”* açıklamalarını yaparken, K20 ise: *“Köyde eskiden her yerde bağ bahçe şimdi o da yok, o da yok. Şöyle düşünüyorum ne yapıldı? Ben hiçbir şey göremiyorum ama başkası belki görmüştür onu söylüyim. Bana göre olan hiçbir şey yok hani katkısı da yok. Kime gitseniz sorsanız aynı şeyi söyleyecek yani. Zaten sakin şehir bizim ilçemiz zaten sakin bir yer olduğu için bütün göç var şeylerden, büyük şehirlerden İstanbul’dan habire Ankara’dan her yerden buraya göç var bu sakin olduğu için. O sakinlik de bitiyor şimdi çünkü neden? Beton üzerine beton olmaya başladı her yerimiz, daha kötü durumda.”* yorumunda bulunmuştur.

BÖLÜM V

5. SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER

5.1. SONUÇ VE TARTIŞMA

Bu bölümde sakin şehirlerin kadın yoksulluğu ile mücadeledeki rolü ekonomik boyut üzerinden tartışılmıştır. Bunun yanında bulgulara yer alan çevresel ve sosyokültürel boyutlar da ayrıca tartışılmıştır.

5.1.1. Ekonomik Boyut

Sakin Şehir Hareketi'ne üye olan ilçe ve kasabalarda gelişen turizm ile sürdürülebilir olarak ekonomik kalkınmanın sağlandığı ve bu şehirlerde yaşayan kadınların da bu gelişimden olumlu yönde doğrudan etkilendiği ve yaşam kalitelerinin arttığı söylenebilir. Bu bağlamda Sakin Şehir Hareketi'ne üye olan ilçe ve kasabalarda ziyaretçi sayısının artmasıyla turizmin geliştiği görülmektedir. Buna bağlı olarak bu ilçe ve kasabalarda ekonomik gelirin arttığı ileri sürülebilir. Bu bağlamda Sakin Şehir Hareketi'nin Köyceğiz'de sürdürülebilir yerel kalkınmanın sağlanmasında ve yaşam kalitesinin artmasında etkin rolü olduğu ifade edilebilir. Bu durum ile Kostulska ve diğerleri (2011), Zadecka (2018), Farelnik (2020), Zagroba ve diğerleri (2021), ve Szczepkowska ve diğerlerinin (2021) çalışmaları benzerlik göstermektedir ve bu durumu desteklemektedir. Buradan hareketle Köyceğiz Sakin Şehir Hareketi'ne dahil olduktan sonra ilçede yaşayan kadınların gelişen turizm imkanları dahilinde ekonomik gelirleri artmıştır.

Yukarıdaki duruma paralel olarak Köyceğiz Sakin Şehir Hareketi'ne dahil olduktan sonra ilçeyi ziyaret eden turist sayısında artış yaşanmış ve ilçede sürdürülebilir yerel kalkınmaya yönelik uygulamalar artmıştır. Turizmin gelişmesine bağlı olarak ilçede turistik tesislerin sayısı ve bu tesislerde istihdam eden kadınların oranı artmıştır. Kadınlar, Sanat Sokağı adı verilen alanda tezgahlar açarak çeşitli el işlemleri, kurutulmuş gıda, erişte, marmelat, salça, reçel, zeytinyağı ve sabun gibi yerel ürünlerini daha fazla müşteriye pazarlayarak hane ekonomisine katkı sağlamaktadırlar. Aynı şekilde ilçe kadınları pazarlarda yerel ürünleri daha fazla müşteriye ulaştırma imkanına sahip olmuştur. Köyceğiz Sakin Şehir Hareketi'ne üye olduktan sonra belediye ve kaymakamlık desteğiyle "Aromatik Bitkiler Evi" adı verilen bir kurum açılmıştır ve bu kurumda kadınlar çeşitli el sanatları ve organik gıdalar üretmektedirler. Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi öncülüğünde başlatılan bu projeye kadın istihdamının artırılması hedeflenmektedir. Aromatik Bitkiler Evi kadınların kendi işletmelerini kurmaları için de onlara eğitim imkanı sağlamaktadır. Aynı

zamanda bu kurumda her cuma günü Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi akademisyenleri tarafından sürdürülebilirlik eğitimi de verilmektedir. Bu bağlamda Sakin Şehir Hareketi'nin cinsiyetten bağımsız olarak bölgenin yerel ekonomisine katkı sağladığı söylenebilir. Köyceğiz Sakin Şehri'nde kadın istihdamını artırmaya yönelik bazı girişimler sayesinde kadın yoksulluğunun azaldığı ve kadınların yaşam kalitesinin arttığı ileri sürülebilir. Köyceğiz Belediyesi destekli açılan kurumlar sayesinde kadınlar hem çeşitli el sanatları gibi ürünler yapmakta hem de buralarda sosyalleşme imkanına kavuşmaktadırlar. Köyceğiz Sakin Şehir Hareketi'ne katıldıktan sonra ilçede önüne "Slow" sıfatının geldiği çeşitli festival ve aktivitelerin düzenlendiğinden de söz etmek mümkündür. 2022 yılının yaz başında düzenlenen "Slow Sport Festivali" buna bir örnek olarak gösterilebilir. "Slow Sport Festivali" Köyceğiz Belediyesi'nin desteği ile düzenlenmiştir ve bu festivalde çeşitli sanatçıların konser verdiği ifade edilmektedir. Bu festivale turist katılımı sağlanmaktadır ve kadınların festival alanında stant açarak ürettikleri ürünleri turistlere pazarlama imkânı elde edebildikleri söylenebilir. Bu durumu Koç ve Baz (2020), Köyceğiz, Ahlat, Mudurnu, Göynük, Gerze, Eğirdir, Uzundere, Şavşat, Halfeti, Perşembe, Vize, Yalvaç, Yenipazar, Taraklı, Akyaka ve Gökçeada'da sakın şehir üyeliği sayesinde bu şehirlerde ekonomik alanda yerel halkın istidam alanlarının, bölgeye dışardan gelen girişimci ile turist sayısının, üretici pazarları ve yerel pazarların arttığı bunlarla beraber çalışmayan ev kadınlarının çalışmaya başladığı sonucu desteklemektedir. Yine Tamer ve Aleddinoğlu (2022), tarafından gerçekleştirilen çalışmayla Seferihisar'da belediye tarafından desteklenen kadınların otantik yiyecek ve el sanatlarında girişimcilikleriyle iş hayatına girmesini ifade etmeleri bu durumu desteklemektedir. Aynı şekilde ilçenin Sakin Şehir Hareketi'ne katıldıktan sonra yöre kadınlarının girişimciliğinde artış yaşanmasını ve ekonomik olarak daha iyi bir seviyeye gelmesini, Sungur (2013) tarafından yapılan çalışmada desteklemektedir. Çalışmaya göre yerel kalkınma anlamında organik tarım, el sanatları ve küçük işletmeler sayesinde kadınlara pek çok fırsat sunulmaktadır. Bu durum da Sakin Şehir Hareketi'nin kadın yoksulluğu ile mücadelede önemli bir rolü olduğunu desteklemektedir. Ek olarak Barut (2017), tarafından yapılan çalışma bu durumu desteklemektedir.

5.1.2. Sosyal Boyut

Küçük kasaba ve ilçelerde Sakin Şehir Hareketi'ne dahil olduktan sonra yerel halkın sosyal ve kültürel olarak olumlu yönde birtakım dönüşümler yaşadığı söylenebilir. Türkiye'nin sakın şehirlerinde (Köyceğiz, Ahlat, Mudurnu, Göynük, Gerze, Eğirdir, Uzundere, Şavşat, Halfeti, Perşembe, Vize, Yalvaç, Yenipazar, Taraklı, Akyaka, Gökçeada)

sosyal alanda sosyo-kültürel faaliyetlerin artmasına bağlı olarak kapalı olan toplumların sosyalleşmesi sayesinde hayata bakış açıları değişmiştir (Koç & Baz, 2020).

Türkiye'nin sakin şehirlerinde çok sayıda kültür, doğa, sanat ve spor gibi farklı temada festivaller gerçekleştirilmektedir ve bu festivaller sayesinde kadınların toplumsal hayata katılımı artmaktadır (Morçin & Morçin, 2020). Köyceğiz'de de çok sayıda farklı temalarda festival ve etkinlikler düzenlenmektedir ve ilçe kadınlarının bu festivallere ilgisinin yoğun olduğu söylenebilir. Bu bağlamda elde edilen bulgular ve alan yazında yer alan araştırmalar ekseninde yaklaşıldığı takdirde Köyceğiz, Sakin Şehir Hareketi'ne katıldıktan sonra yerel halkın özellikle ilçede yaşayan kadınların sosyal alanda görünürlüklerinin arttığı ve kadınların kültürel olarak daha iyi bir konuma eriştikleri ifade edilebilir. İlçenin sakin şehir sertifikasını alması sayesinde ilçede düzenlenen sosyal ve kültürel aktiviteler ve bu aktivitelere katılan kadın sayısında bir artışın yaşandığı söylenebilir. Bu aktiviteler sayesinde kadınlar turizme de katılma ve ilçeyi ziyaret eden insanlarla temasa geçme fırsatı elde edebilmektedirler. Bununla birlikte ilçeye gelen yabancı turistlerle kadınların iletişimde bir artışın yaşandığı ileri sürülebilir. Yukarıda da bahsedildiği gibi Köyceğiz sakin şehir statüsüne kavuştuktan sonra "Slow" temalı alternatif turizm faaliyetleri ve festivallerin artması ile kadınların bu faaliyetlere katılımı da artmıştır. Kadınlar bu tür faaliyetler sayesinde sadece ekonomik gelir elde etmemiş aynı zamanda sosyal alanda daha görünür hale gelmişlerdir.

5.1.3. Kültürel Boyut

Köyceğiz'de kültürel hayatı canlandırmak amacıyla pek çok sanatsal ve spora yönelik etkinlikler gerçekleştirilmektedir. Düzenlenen bu etkinliklere kadınların katılma oranının yüksek olduğu ifade edilebilir. Katılımcılara göre özellikle Köyceğiz Sakin Şehir Hareketi'ne katıldıktan sonra ilçeye farklı ülkelerden ve illerden yapılan turist ziyaretleri artmıştır. Düzenlenen çeşitli festivallere pek çok yerden farklı insanın katılmasıyla yöre kadınlarının farklı kültürlerle tanışma imkanına sahip olabildiği söylenebilir. Pazarlarda ve diğer sosyal alanlarda kadınlar ve turistler arasında gelişen diyalog kurma çabasının kültür alışverişinin gelişmesine katkı sağladığı ileri sürülebilir. Bazı kadınlar pazara gelen turistlerle iletişim kurabilmek için birtakım İngilizce kelimeleri öğrenmeye başladıklarını dile getirmeleri ilçenin Sakin Şehir Hareketi'ne katılmasının ardından kapalı toplum yapısından sıyrılmasını sağladığı söylenebilir. Bu bağlamda Köyceğiz'in Sakin Şehir Hareketi'ne katılmasıyla yerel halkın özellikle kadınların farklı toplumların kültürlerini tanımaya başladığı ve daha açık bir toplum yapısına kavuştuğu ifade edilebilir.

5.1.4. Çevresel Boyut

Sakin Şehir Hareketi'nin en büyük hedeflerinden biri yerel kalkınma sağlanırken bunun çevreye, doğal alana ve yerel dokuya zarar vermeyecek bir şekilde gerçekleştirilmesidir. Yerel kalkınmanın çevresel duyarlılıktan ve çevreci politikalardan bağımsız olarak sağlanması durumunun sakin şehir kriterlerine aykırı olduğu bir gerçektir. Ancak elde edilen bulgulara göre Köyceğiz'e son zamanlarda özellikle büyük illerden yoğun bir göç hareketi olmuştur. Katılımcıların ifadelerine göre ilçe bu kadar yoğun bir nüfusu taşıyabilecek bir kapasiteye sahip değildir. Bu sebeple Köyceğiz Sakin Şehir Hareketi'ne katıldıktan sonra bazı çevre sorunlarında artış yaşandığı söylenebilir. Bu sorunların trafikte, yeşil alanların azalmasında, çevre kirliliğinde ve betonlaşmanın artmasında daha görünür bir hale geldiği ifade edilebilir. Bu yoğun göçün sonucunda ilçenin sakinlik özelliğinin risk altına girdiği söylenebilir. Özellikle ilçenin fazla ziyaretçi ve göç alması trafikte yaşanan sorunların artmasına neden olmuştur. Bunun yanında Köyceğiz'de başlayan kalabalıklaşma ile trafik yoğunluğu artmış ve buna bağlı olarak araçlar için park yeri bulmada sorunlar ortaya çıkmıştır. Güleç ve Şahinalp (2022), tarafından yapılan araştırmada Halfeti, Vize, Taraklı, Seferihisar, Gökçeada, Perşembe ve Yalvaç'ta şehirlerin fazla ziyaretçi alması nedeniyle şehirlerde çevre kirliliği ve trafik gibi sorunların doğduğunu ileri sürmeleri bu durumu desteklemektedir.

Köyceğiz Sakin Şehir Hareketi'ne dahil olduktan sonra ilçeye bu kadar nüfus akışının olması sakin şehir kavramından kaynaklanan markalaşmaya bağlanabilir. Son zamanlarda Köyceğiz'in sakin şehir unvanı ile artan reklamları özellikle pandemi sonrasında insanlar tarafından daha çok tercih edilen cazip bir yerleşme olmasına neden olmuştur. İlçeye göç eden nüfusun konut ihtiyacını karşılamak için bazı alanlar yerleşmeye açılmaya başlamıştır. Bu da ağaçların kesilmesine ve yeşil alanların azalmasına neden olmuştur. İlçenin bu kadar fazla nüfusa sahip olması çeşitli altyapı problemlerine neden olabilir. Koç ve Bayazıt (2022), tarafından yapılan çalışmada Köyceğiz'in merkez mahallelerinde artan turizm sebebiyle çıplak araziler üzerinde şehirleşme görülmektedir. Cigerci ve Turan (2023), tarafından yapılan araştırmada İzmir Seferihisar'da gelecekte nüfus artışına bağlı olarak altyapı, güvenlik, yapılaşma gibi sorunların ortaya çıkacağını ifade etmeleri bu durumu desteklemektedir. Bu bağlamda yapılaşma artışı ve ağaç kesimleri gibi çevre sorunlarıyla yerel ve doğal dokuda bozulmaların yaşandığı ifade edilebilir. Sakin şehirler, yoğun turist akımına maruz kalması nedeniyle doğal yapısını ve yerel mimari dokusunu kaybetme tehlikesi altındadır. Çalışmaya göre, sakin şehirlerde aşırı nüfus artışına bağlı

oluşan ranta dayalı olarak doğal dokuda bozulma, idari karmaşa ve yapılaşma gibi çevre sorunlarının ortaya çıkma riski bulunmaktadır (Kesgin, 2021). Yine Dündar ve Sert (2021), Tekin (2021), Özdede ve Hazar (2020) ve Çıtak ve Özmen (2016) tarafından yapılan çalışmalar yukarıda bahsedilen durumları desteklemekte ve benzerlik göstermektedir.

Son olarak eğer Köyceğiz’de nüfus bu hızla artarsa Sakin Şehir Hareketi’nin temel hedeflerinden olan çevreci politikalar uygulanamaz hale gelebilir ve göç sonucunda Köyceğiz nüfusu 50.000’i aşabilir. Bu durumda ilçe sakin şehir kriterlerini karşılayamaz bir pozisyona düşebilir ve sakin şehir unvanını kaybedebilir. Böylesi bir halde güzide bir ilçe olan Köyceğiz; yerel ve doğal dokusunun bozulması, pek çok çevre sorunlarında artış yaşanması ve bölgedeki endemik türlerin risk altına girmesi gibi birçok olumsuzluklarla karşı karşıya kalabilir. Bu nedenle yerel yönetimin ve halkın iş birliği ile sakin şehir politikaları dahilinde ilçenin asli yapısı korunmalı ve sürdürülebilirlik sağlanmalıdır.

5.2. ÖNERİLER

Yerel bir kalkınma modeli olan Sakin Şehir Hareketi ile küçük yerleşim alanları sürdürülebilir olarak yerel dokuya ve doğaya zarar vermeden geliştirilebilir. Bu yerleşmeler Sakin Şehir Hareketi'ne üye olarak cazip turistik merkezler haline getirilebilir. Bu sayede sakin şehirlerin kriterlerinden biri olan sürdürülebilir kalkınma ile yerel halkın ve spesifik olarak kadınların kalkınması sağlanabilir. Sakin Şehir Hareketi'ne üye olan ilçelerde kadınlar yeni açılan istihdam alanlarında yer alıp el sanatları, yemek ve organik tarım ürünlerini kazanca çevirerek ya da bu gibi yerele özgü alanlarda girişimcilikte bulunarak kazanç elde edebilirler. Aynı zamanda belediyeler ve diğer kamu kuruluşları tarafından desteklenen kurumlar açılabilir, projeler hayata geçirilebilir ve bu sayede kadınların istihdam edeceği yeni alanlar doğabilir. Açılan bu gibi kurum ve kuruluşlarda sürdürülebilir yerel kalkınmanın sağlıklı bir şekilde sağlanabilmesi ve girişimcilik için kadınlara çeşitli eğitimler verilebilir. Yine yerel yönetimlerin desteği ile kadın istihdamı için kooperatifler kurulabilir ve kurumsallaşma sağlanabilir. Bu sayede sakin şehir statüsüne sahip küçük yerleşmelerde yaşayan kadınların refah seviyesinin artmasına bağlı olarak yaşam kaliteleri de yükseltilebilir. Böylece hem öznel hem de nesnel yoksulluk ile mücadelede sakin şehirler önemli roller üstlenebilir.

Sakin şehirlerde yöreye özgü sanat, zanaat ve gıda ürünü gibi unsurlar için festivaller düzenlenebilir. Bu festivallere kadınların katılımı sağlanabilir. Bu durumda kadınlar kendi üretimleri olan ürünleri festivaller aracılığı ile daha çok müşteriye ulaştırabilir. Bu sayede kadınlar hem hane ekonomisine katkıda bulunabilir hem de sosyalleşme imkanına sahip olabilirler. Bununla birlikte bu şehirlerde yeni turizm faaliyetleri ile kadınların turizme ve sosyal hayata katılımı artırılabilir. Ekonomik ve sosyal olarak iyileşen kadınlar karar alma sürecinde daha çok söz hakkına sahip olabilirler.

Sakin şehirlere dünyanın farklı yerlerinden gelen ziyaretçiler sayesinde yöre halkları farklı etnisitelere temas edebilir ve daha açık bir toplum yapısına kavuşma imkanına sahip olabilirler. Bu duruma bağlı olarak yörede yaşayan yerel halkın yeni kültürleri, dilleri ve dinleri tanıma fırsatı olabildiği gibi yerel kültürleri de tanıtmaya fırsatı elde edebilirler.

Sakin şehir projesi sadece ekonomik fenomenlere dayalı bir hareket olarak düşünülememelidir. Yerel kalkınmanın yerel dokunun, kültürel mirasın, doğal çevrenin ve ilçelerin tarihi değerlerinin öncelenerek yapılmasının gerekliliği sakin şehir hareketinin temel amaçlarından biri olduğu için buna aksi bir tutumdan söz edilemeyeceği söylenebilir. Bu bağlamda Sakin Şehir Ağı'na üye ilçe ve kasabalarda politikalar hareketin çevreci

kriterlerine uygun olarak yerel yönetimler tarafından yerel halkla iş birliği içerisinde uygulanmasının gerekliliği önerilmektedir. Yani yerel halk sakin şehir kavramını benimsemeli ve süreçte sorumluluk almalı ve sakin şehir felsefesinin sürdürülebilirliği için yerel halka ve özellikle çocuklara eğitimler verilmelidir.

Son olarak dünyanın farklı ülkelerinde ve Türkiye’de de sakin şehirlerin sürdürülebilir kalkınma bağlamında kadın yoksulluğu ile mücadeledeki rolü konusu üzerine kapsamlı araştırmaların yapılması önerilmektedir. Yine gerek ulusal gerekse uluslararası araştırmalarda Sakin şehir Hareketi’ne ye destinasyonların spesifik olarak kadınların nesnel ve öznel yoksulluğu üzerindeki etkisine dair çalışmaların gerçekleştirilmesi önerilmektedir.

KAYNAKÇA

- Acuner, E., & Acuner, S. (2018). Türk Hukukunda Sakin Şehir Kriterlerini Destekleyen Mali Düzenlemeler. *Karadeniz Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Sosyal Bilimler Dergisi*, 8(16), 253-278.
- Açıkgöz, R. (2010). Kadın Yoksulluğu Üzerine Bir İnceleme. *Yardım ve Dayanışma Dergisi*, 45-60.
- Ak, D. (2017). Yavaş Kent (Cittaslow) Hareketi ve Türkiye Örnekleri Üzerine Bir Değerlendirme. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 885-903.
- Akca , C. C., & Özcan, K. Z. (2021). Yerel Kalkınma Üçgeninde Sakin Şehir Hareketi: Yalvaç Örneği. *Ahi Evran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 7 (3), 956-972 . DOI: 10.31592/aeusbed.907227.
- Akgül, U. (2010). Sürdürülebilir Kalkınma: Uygulamalı Antropolojinin Eylem Alanı. *Antropoloji Dergisi*, 133-164.
- Akkoç, İ. T., & Aksöz, E. O. (2020). Sakin Şehirlerde Sürdürülebilirliğin Metaforik Açından Karşılaştırılması. *Türk Turizm Araştırmaları Dergisi*, 4(1), 606–620. Geliş tarihi gönderen <https://tutad.org/index.php/tutad/article/view/196>.
- Akman, E. (2018). TÜRKİYE’DEKİ YAVAŞ ŞEHİRLERİN POLİTİKA UYGULAMALARI ÜZERİNDEN BİR ANALİZ. *EKEV Akademi Dergisi*(76), 79-107.
- Akman, E., Akman, Ç., & Karakuş, M. (2018). Yavaş Şehir Kriterleri Çerçevesinde Seferihisar Belediyesinin Faaliyetlerinden Yerel Halkın Memnuniyet Düzeyi. *Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 65-84.
- Aksan, G. (2012). Yoksulluk ve Yoksulluk Kültürünün Toplumsal Görünümleri. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 9-19.
- Amo, E. (2023). The Slow Food Movement and the Terra-Madre project: food sovereignty and translocal assemblages. *Globalizations*, 644-660.
- Arslan, R., & Ayhan, E. E. (2017). Hanehalkı Bireylerinin Yoksulluk Algısı Üzerine Bir Araştırma: Bartın İl Örneği. *Uluslararası Yönetim İktisat ve İşletme Dergisi*, 644-653.

- Arslanparçası, H., & Öz, E. (2023). Sürdürülebilir Kalkınma İçin Bir Alternatif: Cittaslow Hareketi. *BURSA 1ST INTERNATIONAL CONFERENCE ON HUMANITY AND SOCIAL SCIENCES* (s. 90-105). Bursa : Academy Global Publishing House.
- Ataç, M., & İlhan, Ö. A. (2022). Sakin Şehir (Cittaslow) Konulu Çalışmaların Bilimsel Haritalama Yöntemi ile Değerlendirilmesi. Ö. Şen içinde, *Coğrafi Boyutlarıyla Kent ve Kentleşme* (s. 71-84). İstanbul: Kriter Yayınevi.
- Atık, A., & Atık, İ. (2018). Slow City Hareketinden Slow Food Hareketine Doğru Giderken Belediyelerin Rolü. *PARADOKS EKONOMİ, SOSYOLOJİ VE POLİTİKA DERGİSİ* 14 (1), 1-16.
- Atık, A., & Atık, İ. (2018). SLOW CITY HAREKETİNDEN SLOW FOOD HAREKETİNE DOĞRU GİDERKEN BELEDİYELERİN ROLÜ. *PARADOKS EKONOMİ, SOSYOLOJİ VE POLİTİKA DERGİSİ*, 14 (1), 1-16.
- Bahar, O. (2003). Kitle Turizminin Çevre Üzerindeki Olası Etkileri: Bodrum Örneği. *Anatolia: Turizm Araştırmaları Dergisi* 14(2), 150-158.
- Baker, S. (2015). *Sustainable Development*.
- Bakır, Z. N., & Çelik, H. C. (2020). Kitle ve Kültür Turizmi Bağlamında JollyTur ve EtsTur Seyahat Acentelerine Ait İnternet Reklamlarının İçerik Analizi. *kdeniz Üniversitesi İletişim Fakültesi Dergisi*(33), 318-337. <https://doi.org/10.31123/akil.695931>.
- Baltacı, A. (2019). Nitel Araştırma Süreci: Nitel Bir Araştırma Nasıl Yapılır? *Ahi Evran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 368-388.
- Barut, Y. (2017). Women's Cooperatives Contributions to Local Region Economy: Seferihisar Agricultural Cooperative Development Model-Turkey. *Management Studies*, 120-127.
- Bastos, A., Casaca, S. F., Nunes, F., & Pereirinha, J. (2009). Women and poverty: A gender-sensitive approach. *The Journal of Socio-Economics* , 764–778.
- Başar, N., & Varol, F. (2023). Yerel Halkın Sakin Şehir Hareketine ve Turizmin Etkilerine Yönelik Algısının Belirlenmesi: Eğirdir İlçesi Örneği. *Seyahat Ve Otel İşletmeciliği Dergisi*, 20(1), 57-72. <https://doi.org/10.24010/soid.1101247>.
- Batık, I. M., Farelnik, E., Rakovska, J., & Maciejczak, M. (2022, 12 1). *Yavaş Şehir Konseptine Karşı Polonya Cittaslow Yerel Yönetimlerinin Yenilenebilir Enerji*

Dağıtımına Desteği. MDPI: <https://www.mdpi.com/1996-1073/15/1/201> adresinden alındı

- Baykal, F., & Ataberk, E. (2020). Karşılaştırmalı Bir Araştırma: Kuramdan Uygulamaya Türkiye’de Cittaslow Hareketi. *Safran Kültür ve Turizm Araştırmaları Dergisi*, 3 (3), 290-316.
- Bekar , A., Yozukmaz, N., Sürücü, Ç., & Gövce, A. M. (2015). The concept of cittaslow as a marketing tool for destination development: the case of Mugla, Turkey. *American International Journal of Social Science*, 4 (3), 54-64.
- Bilgen, D., Yıldız, Y., & Güngörmüş, H. A. (2023). Yavaş Turizm ve Rekreasyon. *Herkes için Spor Ve Rekreasyon Dergisi*, 5(1), 27-34. <https://doi.org/10.56639/jsar.1307995>.
- Bilgen, D., Yıldız, Y., & Güngörmüş, H. A. (2023). Yavaş Turizm ve Rekreasyon. *Journal of Sports All and Recreation* 5 (1), 27-34.
- Bilgi, M. G. (2013). Türkiye’nin Sakin Şehirlerinde Permakültürel Koruma, Planlama, Yönetim ve Eğitim Pratikleri. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 45-59.
- Bilgili, B., Uca, S., & Karahan, S. (2020). Sakin Şehirler Yerel Halk İçin de Sakin mi? Uzun Örneğinde Yaklaşma-Kaçınma Çatışması. *Uluslararası Kırsal Turizm ve Kalkınma Dergisi (IRTAD) E-ISSN: 2602-4462*, 4(2), 39-48.
- Brodziński, Z., & Kurowska, K. (2021). Cittaslow Idea as a New Proposition to Stimulate Sustainable Local Development. *Sustainability*, 1-15 13(9), 5039; <https://doi.org/10.3390/su13095039>.
- Burkut, E. B. (2017). Yavaş Şehirlerin (Cittaslow) Kültürel Miras ve Turizme Etkilerinin Değerlendirilmesi : Türkiye Örneği. *Uluslararası Kültürel Miras ve Turizm Kongresi (International Congress on Cultural Heritage and Tourism)*, (s. 297-306.). Konya.
- Chen, M., Vanek, J., Lund, F., Heintz , J., Jhabvala, R., & Bonner, C. (2005). *Progress of the World's Women 2005: Women, Work and Poverty*. New York.
- Ciğerci, İ., & Turan, M. (2023). Dışsalılık Ekseninde Cittaslow Hareketi: Seferihisar İncelemesi. *Gümrük Ve Ticaret Dergisi*, 10(34), 40-56.
- Cittaslow . (2024, 04 15). Cittaslow International: <https://www.cittaslow.org/> adresinden alındı

- Cittaslow Türkiye.* (2022, 11 28). Üyelik Süreci ve Kriterler: <https://cittaslowturkiye.org/tr/uyelik-sureci-ve-kriterler/> adresinden alındı
- Cittaslow Türkiye.* (2024, 02 20). Cittaslow Türkiye Ağı: <https://cittaslowturkiye.org/tr/uye-kentler/> adresinden alındı
- Cittaslow Türkiye.* (2024, 03 11). Cittaslow Hareketi: <https://cittaslowturkiye.org/tr/cittaslow-hareketi/> adresinden alındı
- Cittaslow Türkiye.* (2024, 03 19). Üyelik Süreci ve Kriterler: <https://cittaslowturkiye.org/tr/uyelik-sureci-ve-kriterler/> adresinden alındı
- Clancy, M. (2018). Introduction. M. Clancy içinde, *Slow Tourism, Food and Cities* (s. 1-12). Reutledge.
- Çiçek, M., Ulu, S., & Uslay, C. (2019). The Impact of the Slow City Movement on Place Authenticity, Entrepreneurial Opportunity, and Economic Development. *Journal of Macromarketing*, 8-9.
- Çıtak, Ş. Ö. (2016). Sakin Şehirler Hızlı Turistler. *İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi*, 5(8), 2692-2706. <https://doi.org/10.15869/itobiad.281857>.
- Çokal, Z. (2023). Kültürel Mirasın Sürdürülebilirliğinde Sakin Şehirlerin Rolü. *Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 25(3), 1170-1184. <https://doi.org/10.32709/akusosbil.1073062>.
- Çolak, E. C. (2019). SAKİN ŞEHİR YALVAÇ'IN CİTTASLOW ULUSLARARASI KRİTERLERİ KAPSAMINDA DEĞERLENDİRMESİ. *Türkiye Mesleki Ve Sosyal Bilimler Dergisi*(1), 89-107. <https://doi.org/10.46236/jovosst.579597>.
- Demir, B. (2021). Sürdürülebilir Turizm Hareketi Olarak Slow Food: Germiyan Örneği. *GSI Journals Serie A: Advancements in Tourism, Recreation and Sports Sciences*, 4 (2), 99-114.
- Demir, M. G. (2018). Yavaş Hareketin Kentsel Ölçekteki Yeni Yansıması: Cittaslow. *Ulusal Çevre Bilimleri Araştırma Dergisi*, 1(4), 203-210.
- Donat, O., & Yavuzçehre, P. S. (2016). Sakin Kent Cittaslow Üyeliğinin Kamusal Mekânlara Etkisi. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*(35), 115-126.

- Duyan, G. Ç. (2010). Yoksulluğun Kadınlaşması: Altındağ Örneği. *Sosyal Politika Çalışmaları Dergisi* , 21 (21) , 19-29 . Retrieved from <https://dergipark.org.tr/en/pub/spcd/issue/21100/227235>.
- Dündar, Y., & Sert, A. N. (2021). Yerel Halkın Yavaş (Sakin) Şehir Hakkındaki Algıları: Seferihisar’da Nitel Bir Araştırma. *Türk Turizm Araştırmaları Dergisi*, 2(4), 74-91. Geliş tarihi gönderen <https://tutad.org/index.php/tutad/article/view/45>.
- Eck , N. V., & Waltman , L. (2013). VOSviewer Manual. *Leiden: Univeristeit Leiden*.
- Ekşi, Y. E., & Baz, İ. (2019). CITTASLOW-SAKİN ŞEHİRLERDE YAŞANABİLİRLİK ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA. *İstanbul Ticaret Üniversitesi Teknoloji ve Uygulamalı Bilimler Dergisi* , 1 (2), 71-76 . Retrieved from <https://dergipark.org.tr/en/pub/icujtas/issue/57145/806492>.
- Erdoğan, M., Ertong, A., Güngör, M., & Kalaycı, B. (2024). Yerelleşme Bağlamında Yavaş Şehirlerin Eğitim Üzerindeki Etkisi Üzerine Bir Analiz. *Ulusal Eğitim Dergisi*, 4 (2), 514-521.
- Ergüven, M. H. (2011). Citteslow- Yaşamaya Değer Şehirlerin Uluslararası Birliği: Vize Örneği. *Organizasyon ve Yönetim Bilimleri Dergisi*, 201-210.
- Ersoy, G., & Karşıyakalı, B. (2022). Küreselleşmenin Yoksulluk Üzerine Etkisi: Türkiye Örneği. *Cumhuriyet Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi* , 23 (2), 502-517 . DOI: 10.37880/cumuiibf.1031789.
- Ertürk , A., Ekdal, A., Karakaya, N., Cüceloğlu, G., Gürel, M., & Gönenç, İ. E. (2015). Yeraltı Suyuna Bağlı Ekosistemler: Köyceğiz – Dalyan Örnek Çalışması. *Uluslararası Su Kongresi*.
- Farelnik, E. (2020). Determinants of the development of slow cities in Poland. *Prace Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu*, 18-36.
- Fidan, F., & Nam, D. (2012). Kırsal Turizmde Yeni Dinamikler: Kadın Girişimciler-Taraklı Örneği. *KMÜ Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi*, 51-57.
- Gasparin, M., Green, W., & Schinckus, C. (2020). Slow design-driven innovation: A response to our future in the Anthropocene epoch. *Creativity and Innovation Management*, 551-565.

- Gerşil, G. (2015). Küresel Boyutta Yoksulluk ve Kadın Yoksulluğu. *YÖNETİM VE EKONOMİ*, 160-181.
- Güleç, M., & Şahinalp, M. S. (2022). Yavaş Şehirlerde Yaşayan Halkın “Yavaş Şehir” Statüsüne Bakışı. *Coğrafya Dergisi*, 15-32.
- Gürcoşkun, F., Kubat, K., & Akdeniz, A. (2023). İkinci El Pazarlarında Üretim ve Satış Yapan Kadın Girişimcilerin Sürdürülebilir Pazarlamaya Etkileri: Köyceğiz İlçesi Örneği. *Journal of Tourism and Gastronomy Studies* 11(4), , 2711-2732.
- Güven, E. (2013). YAVAŞ GÜZELDİR: “YAVAŞ YEMEK”TEN “YAVAŞ MEDYA”YA HIZLI TÜKETİME DAİR BİR ÇÖZÜM ÖNERİSİ. *Selçuk İletişim*, 7(1), 113-121. <https://doi.org/10.18094/si.81742>.
- Hekimci, F. (2015). SÜRDÜRÜLEBİLİR YEREL KALKINMA VE “YAVAŞ ŞEHİRLER”. *Verimlilik Dergisi* (4), 77-112.
- İlal, N. Ç., & Yılmaz, E. (2023). Yerel Halkın Sürdürülebilir Turizme Yönelik Algılarının Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri Kapsamında Değerlendirilmesi: Köyceğiz Örneği. *Turizm Akademik Dergisi*, 10(2), , 163-177.
- İlhan, Ö. A., Karakaş, E., & Özkaraman, B. (2020). ‘Cittaslow’: An Alternative Model for Local Sustainable Development or Just a Myth? Empirical Evidence in the Case of Taraklı (Turkey). *Quaestiones Geographicae*, 24-37.
- Işık, E., & Semerci, Ç. (2019). Eğitim Alanı Nitel Araştırmalarında Veri Üçgenlemesi Olarak Odak Grup Görüşmesi, Bireysel Görüşme ve Gözlem. *Turkish Journal of Educational Studies*, 6(3),, 53-66. <https://doi.org/10.33907/turkjes.607997>.
- Jaszczak, A., & Kristianova, K. (2019). Social and Cultural Role of Greenery in Development of Cittaslow Towns. *IOP Conference Series: Materials Science and Engineering*, (s. 1-9).
- Kabacık, M. (2015). ORTA KARADENİZ’DE SAKİN ŞEHİR(CİTTA SLOW) PERŞEMBE: SAKİN ŞEHİR OLMA SÜRECİNDE KARŞILAŞTIĞI SORUNLAR VE YÖREYE KATKILARI. *Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi*, 10(2), 31-46. <https://doi.org/10.19129/sbad.28>.
- Karahan , S., Uca, S., & Güdük, T. (2022). Nitel Araştırmalarda Görüşme Türleri ve Görüşme Tekniklerinin Uygulanma Süreci/ Interviews and Interviewing Techniques

- in Qualitative Research. *Nitel Sosyal Bilimler*, 4(1), 78-101.
<https://doi.org/10.47105/nsb.1118399>.
- Karaman, M. F. (2019). Yoksulluk Sorununu Anlamlandırma Çalışması Yoksulluk ve Sosyal Dışlanma. *Journal of Political Administrative and Local Studies*, 2 (1), Retrieved from <https://dergipark.org.tr/en/pub/jpaljournal/issue/48920/548512>.
- Karataş, A., & Karabağ, Ö. (2013). Cittaslow Hareketinde Çevre Eğitiminin Önemi. *Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 16(29), 1-21.
- Kardam, F., & Yüksel, İ. (2004). KADINLARIN YOKSULLUĞU YAŞAMA BİÇİMLERİ : YAPABİLİRLİK VE YAPABİLİRLİKTEN YOKSUNLUK. *Nüfusbilim Dergisi*, 45-72.
- Kartal, G. (2019). Sürdürülebilir Kalkınma Anlayışına Farklı Bir Bakış: Cittaslow “Yavaş Şehir” Hareketi ve Sürdürülebilir Kalkınma. *KMÜ Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi*, 9-18.
- Kesgin, B. (2021). Hızlı ve Yoğun Şehirleşmeye Karşı Alternatif Bir Şehirleşme Yaklaşımı: Sakin Şehir. *Yalova Sosyal Bilimler Dergisi*, Cilt 11, Sayı 2,, 67-78.
<https://doi.org/10.17828/yalovasosbil.885363>.
- Keskin, Ü. B., & Boyzer, A. Ü. (2021). Köyceğiz’de Yavaş Değişmenin Sosyolojik Analizi. *Iğdır Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*(28),, 175-201.
- Koç, C., & Bayazıt, Y. (2022). Uzaktan algılama verilerinden kentsel büyüme ve yayılma analizi, nüfus projeksiyonu: Köyceğiz örneği, Muğla-Türkiye. *Avrupa Bilim Ve Teknoloji Dergisi*(38),, 8-15. <https://doi.org/10.31590/ejosat.1091854>.
- Koç, V., & Baz, İ. (2020). TÜRKİYE’DE SAKİN ŞEHİR HAREKETİNE ÜYELİK SÜRECİ VE ÜYELİĞİN ETKİLERİ. *İstanbul Ticaret Üniversitesi Teknoloji ve Uygulamalı Bilimler Dergisi*, 2 (2) , , 57-67. Retrieved from <https://dergipark.org.tr/en/pub/icujtas/issue/57147/806515>.
- Kodaş, B., & Özçelik, M. (2022). Ziyaretçilerin Yavaş Turizm Motivasyonlarının Belirlenmesi: Halfeti Örneği. *GSI Journals Serie A: Advancements in Tourism Recreation and Sports Sciences*, 5(1), 58-72.
<https://doi.org/10.53353/atrss.1050740>.

- Kostulska, G., Hołowiecka, E., & Kwiatkowski, G. (2011). Cittaslow International Network: An Example of a Globalization Idea? *In The Scale of Globalization. Think Globally, Act Locally, Change Individually in the 21st Century*, (s. 186-192). Ostrava.
- Köroğlu, İ. S. (2022). Yeni Yoksulluk Türleri ve Sosyal Dışlanma. *19 Mayıs Sosyal Bilimler Dergisi*, 3 (2), 100-116.
- Kuşay, Y., & Türkden, D. K. (2021). Halkla İlişkiler Perspektifinden Şehir Markalaşması ve Sakin Şehir (Cittaslow) Modeli. *Aksaray İletişim Dergisi*, 86-104.
- Lewandowska, I., Wendt, J., & Drzewiecki, A. (2019). Awareness of the Cittaslow network among students in Olsztyn and Gdańsk Cities. *Polish Journal of Natural Sciences* , 559–573.
- Mayer, H., & Knox, P. L. (2006). Slow Cities: Sustainable Places in a Fast World. *Kentsel İşler Dergisi*, 321-334.
- Morçin, S. E., & Morçin, İ. (2020). Türkiye’deki Sakin Şehirlerde Düzenlenen Festivaller. *Türk Turizm Araştırmaları Dergisi*, 4(1), 333-348. Geliş tarihi gönderen <https://tutad.org/index.php/tutad/article/view/178>.
- Moria, P., Mylonopoulos, D., & Kondoudaki, E. (2017). The Application of Slow Movement to Tourism: Is Slow Tourism a New Paradigm? *Journal of Tourism and Leisure Studies* 2 (2),, 1-10.
- Mutdoğan, A. S., & Öktem, M. K. (2024). Sürdürülebilir Kalkınma İçin Turizm Olanaklarının Geliştirilmesi: Kuşadası Örneği. *Çağdaş Yerel Yönetimler*, 33(2),, 135-161.
- Okutan, Y. A. (2023). Yavaş Turizm ve Yavaş Şehirlerin Türkiye’de Sürdürülebilir Turizm Coğrafyasına Katkısı. *19 Mayıs Sosyal Bilimler Dergisi*, 4(3), 122-129. <https://doi.org/10.52835/19maysbd.1338975>.
- Ödemir, E., & Ayhan, Ç. K. (2020). KÜRESELLEŞEN YÜZYILDA BİR SÜRDÜRÜLEBİLİR KALKINMA VE NİTELİKLİ YAŞAM MODELİ OLARAK SAKİN ŞEHİR KAVRAMI: GÖKÇEADA ÖRNEĞİ. *Journal of Awareness*, 5(2),, 85-102. <https://doi.org/10.26809/joa.5.008>.
- Özcan, A. (2018). Denizli’de Mutlak Yoksulluk Sınırının Belirlenmesi ve Yoksullukla Mücadele. *Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 1-14.

- Özdede, S., & Hazar, D. (2020). Sakin Şehir Markalaşması Ardından Şavşat'ta Yaşanan Sosyo-Mekansal Değişimin Analizi. M. Y. Alptekin içinde, *Sosyal Bilimlerde 2020 Gündemi Türkiye ve Doğu Karadeniz* (s. 229-252). Trabzon: Serander Yayınları.
- Özdemir, M. (2010). Nitel Veri Analizi: Sosyal Bilimlerde Yöntembilim Sorunsalı Üzerine Bir Çalışma. *Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 323-343.
- Özgen, N. (2016). *Beşeri Coğrafyada Araştırma Yöntemleri ve Teknikler*. Ankara: Pegem Akademi.
- Özgürel, G., & Avcıkurt, C. (2018). Yavaş Yemek (Slow Food) Hareketinin Yerli Turistler (Akademisyenler) Tarafından Algılanışı. *Journal of Tourism & Gastronomy Studies*, 6 (4), 568-587.
- Özhancı, E., Ardahanlıoğlu, Z. B., & Yılmaz, H. (2012). Sakin Şehir Üyelik Süreci Analizi. *Atatürk Üniversitesi Ziraat Fakültesi Dergisi*, 43(2), 163-173.
- Özkan, B. İ., Şahin, S., & Edis, A. (2023). Popüler Kıyı Destinasyonlarında Yer Alan Sakin Şehirlerin Tanıtım Filmlerinin Analizi. *JOURNAL OF TOURISM AND GASTRONOMY STUDIES*, 11 (4), 3572-3589.
- Özmehmet, E. (2008). Dünyada ve Türkiye Sürdürülebilir Kalkınma Yaklaşımları. *Yaşar Üniversitesi E-Dergisi* , 3 (12), 1853-1876 . Retrieved from <https://dergipark.org.tr/en/pub/jyasar/issue/19124/202943>.
- Özmen, Ş. Y., Birsen, H., & Birsen , Ö. (2017). Sakin Şehir Yalvaç Örneğinde Sürdürülebilirlik, Sakin Şehirler ve Toplumsal Katılım. *Akademia Sosyal Bilimler Dergisi*, 140-158.
- Özmen, Ş. Y., Birsen, H., & Birsen, Ö. (2016). “YAVAŞ HAREKETİ”: ÇEVREDEN KÜLTÜRE HAYATIN HER ALANINDA KÜRESELLEŞMEYE BAŞKALDIRI. *İnönü Üniversitesi İletişim Fakültesi Elektronik Dergisi (İNİF E-Dergi)*, 1(2), 38-49.
- Özmen, Ş. Y., Birsen, H., & Birsen, Ö. (2017). Sakin Şehirlerde Toplumsal Katılım: Somut Olmayan Kültürel Mirasın Korunmasında Kadınların Rolü. *Karadeniz Teknik Üniversitesi İletişim Araştırmaları Dergisi*, 59-71.
- Özsoy, E. (2003). Kalkınma - Yoksulluk İkilemi Ve Türkiye. *ISGUC The Journal of Industrial Relations and Human Resources* , 5 (1) , 0-0. Retrieved from <https://dergipark.org.tr/en/pub/isguc/issue/25512/269040>.

- Öztürk , A., İpek, F., & Kayacan, B. (2023). Cittaslow (Sakin Şehir) Yaklaşımının Sürdürülebilir Yerel Kalkınmaya Etkisi: Şavşat Örneği. *MANAS Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 12(1), 187-208. <https://doi.org/10.33206/mjss.1143649>.
- Özür, N. K. (2016). Sakin Şehir/Cittaslow Hareketi ve Yerleşme Coğrafyası. *Süleyman Demirel Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi* ,(37) , 151-157 . Retrieved from <https://dergipark.org.tr/en/pub/sufesosbil/issue/17215/179761>.
- Pajo, A., & Uğurlu, K. (2015). Cittaslow Kentleri İçin Slow Food Çalışmalarının Önemi. *Electronic Journal of Vocational Colleges*, 65-73.
- Pambudi, B., Djati, S. P., Sudjana, I., & Wulan, S. (2023). Slow Food: The Understanding among Generation Z in Jakarta. *Proceedings of the 4th International Conference on Tourism, Gastronomy, and Tourist Destination (TGDIC 2023)*, (s. 89-93).
- Park, E., & Sangkyun, K. (2016). The Potential of Cittaslow for Sustainable Tourism Development: Enhancing Local Community's Empowerment. *Tourism Planning and Development* , 351-369.
- Pecsek, B. (2016). Revitalizing tourism in small regional towns through folklore-driven slow tourism: The example of Matyó land, Hungary. *Dos Algarves: A Multidisciplinary e-Journal*, 27, 94-119. doi: 10.18089/DAMeJ.2016.27.6.
- Pertoman, I., Văduva, L., & Diana, M. (2021). Benefits of Slow Tourism for Local Economies . *Quaestus*, 280-291.
- Petrini, C. (2001). *Slow Food: The Case for Taste New York*. Columbia University Press.
- Radstrom, S. (2014). A PlaceSustaining Framework for Local Urban Identity: an Introduction and History of Cittaslow. *Italian Journal of Planning Practice*, 90-113.
- Sabur, D. G., & Güneş, S. G. (2023). Lezzet Turları ve Slow Food Hareketi. *Toros University Journal of Food Nutrition and Gastronomy*, 2(1), 105-123.
- Semmens, J., & Freeman, C. (2012). Yerel Sürdürülebilir Kalkınmaya Bir Yaklaşım Olarak Yavaş Şehirlerin Değeri: Yeni Zelanda Perspektifi. *International Planning Studies*, 353-375.
- Senetra, A., & Iwaniuk, P. S. (2020). Socio-economic development of small towns in the Polish Cittaslow Network — A case study. *Cities*.

- Sıcak, Y., Çolak, Ö. F., İlhan, V., Sevindik, E., & Alkan, N. (2013). Köyceğiz Yöresinde Halk Arasında Yaygın Olarak Kullanılan Bazı Tıbbi ve Aromatik Bitkiler. *Anadolu Doğa Bilimleri Dergisi*, 4(2), 70-77.
- Sipahi, E. B. (2016). Sürdürülebilir Bir Kent Arayışında Cittaslow (Sakin Şehir) Üzerine Bir Değerlendirme. *Tarih Okulu Dergisi*, 785-801.
- Sırım, V. (2012). Çevreyle Bütünleşmiş Bir Yerel Yönetim Örneği Olarak "Sakin Şehir" Hareketi ve Türkiye'nin Potansiyeli. *Türk Kültür ve Sanat Araştırmaları Dergisi* 1(4), 119-131.
- Sungur, Z. (2013). Türkiye'nin Sakin Şehirlerindeki Kadın Girişimciliğine Sosyolojik Bir Bakış. *International Conference On Eurasian Economies*, 641-648.
- Szczepańska, A., & Pietrzyk, K. (2018). PERSPEKTYWA ROZWOJU SIECI MIAST CITTASLOW W REGIONIE WARMII I MAZUR NA PRZYKŁADZIE MORĄGA. *Acta Scientiarum Polonorum Administratio Locorum*, 259-272.
- Szczepkowska, J. Z., Jaszczak, A., & Żukovskis, J. (2021). Overcoming Socio-Economic Problems in Crisis Areas through Revitalization of Cittaslow Towns. Evidence from North-East Poland. *Sustainability*, 1-7.
- Şahin, A. E. (2001). Eğitim Araştırmalarında Delphi Tekniği ve Kullanımı. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi* , 215-220.
- Şahin, İ. F. (2020). Kadın Yoksulluğu: "Nedenleri ve Mücadele Yöntemleri". *Sosyal Bilimler Araştırma Dergisi* , 9 (1), 35-47. Retrieved from <https://dergipark.org.tr/en/pub/ssrj/issue/52042/667259>.
- Şen, M. (2018). CİNSİYETE DAYALI ÜCRET EŞİTSİZLİĞİNİN AVRUPA BİRLİĞİ VE TÜRKİYE KAPSAMINDA DEĞERLENDİRİLMESİ. *Sosyal Politika Çalışmaları Dergisi* , 18 (41), 295-324 . DOI: 10.21560/spcd.vi.455488.
- Şener, Ü. (2012). Kadın Yoksulluğu . *Mülkiye Dergisi*, 51-67.
- Tamer, M., & Alaeddinoğlu, F. (2022). Cittaslow Hareketinde Kadın Girişimciler: Seferihisar Örneği. *Coğrafi Bilimler Dergisi*, 20(2), 500-527. <https://doi.org/10.33688/aucbd.1127083>.
- Taş, Y. H., & Özcan, S. (2012). Türkiye’de ve Dünya’da Yoksulluk Üzerine Bir Araştırma. *INTERNATIONAL CONFERENCE ON EURASIAN ECONOMIES*, 423-430.

- Tayfun, A., & Acuner, E. (2014). CITTASLOW: A COMPARATIVE RESEARCH TURKEY AND THE WORLD. *Conference of the International Journal of Arts & Sciences*, 7(3), 239-246.
- Tekin, N. B. (2021). Hızlanan Dünyaya Bir Alternatif Olarak Seferihisar Sakin Şehir Örneği. *İdealkent* , 12(34), 1503-1530. <https://doi.org/10.31198/idealkent.793279>.
- Temel, N. Ç., & Başol, O. (2023). Sakin Kentlerde Yaşam ve Çalışma Yaşamı Kalitesi. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi İktisadi Ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 10(2), 1217-1238. <https://doi.org/10.30798/makuiibf.1220071>.
- Tıraş, H. H. (2012). SÜRDÜRÜLEBİLİR KALKINMA VE ÇEVRE: TEORİK BİR İNCELEME. *Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi İktisadi Ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 2(2), 57-73.
- Tire, O. (2017). Toplumsal Cinsiyet Rollerini Açısından Türkiye’de Kadın Yoksulluğu. *Mavi Atlas* , 5 (1), 97-112 . DOI: 10.18795/gumusmaviatlas.306047.
- Topgöl, S. (2013). Türkiye’de Yoksulluk ve Yoksulluğun Kadınlaşması. *Cumhuriyet Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*.
- Toprak, D. (2006). Sürdürülebilir Kalkınma Çerçevesinde Çevre Politikaları ve Mali Araçlar. *Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 146-169.
- Topu, S. (2015). Yavaş Şehirler, Tema Şehirler: Kentsel Sorunlara Çözümler. 563-585.
- Tosun, E. K. (2013). Yaşam Kalitesi Ekseninde Şekillenen Alternatif Bir Kentsel Yaşam Modeli: Yavaş Kentleşme Hareketi. *Uludağ Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi* , 215-237.
- Tunçer, M., & Olgun, A. (2017). Seferihisar’ın Ekonomik ve Mali Yapısı Üzerinden Sakin Şehir Uygulamalarına İlişkin Bir İnceleme. *Uluslararası Ekonomi ve Yenilik Dergisi*, 3 (1), 47-72.
- Turgut, A., Demirezer, Ö., & Uşma, G. (2024). Yavaş Şehir (Cittaslow) Kavramının Sürdürülebilirlik Bağlamında Karşılaştırmalı Bir Değerlendirmesi: Bra ve Seferihisar Örneği. *İDEALKENT*, 15(42), 1013-1041. <https://doi.org/10.31198/idealkent.1318628>.
- Uğur, Z. (2017). Türkiye’de Kadın Yoksulluğu ve Yoksunluğu. *KADEM Araştırmaları Dergisi*, 168-199.

- Uğurlu, K., & Pajo, A. (2019). A Measure Against Unemployment Problem Expected to Occur by Industry 4.0: Cittaslow. *Seyahat ve Otel İşletmeciliği Dergisi*, 16(1), 167-185. <https://doi.org/10.24010/soid.538540>.
- Ulutaş, Ç. Ü. (2009). Yoksulluğun Kadınlaşması ve Görünmeyen Emek . *Çalışma ve Toplum*, 25-40.
- Uslu, A. (2020). Seyahat Motivasyonlarına İlişkin Çevrimiçi Turist Yorumlarının İçerik Analiziyle İncelenmesi: Cittaslow Köyceğiz Üzerine Bir Araştırma (Examination of Online Tourist Reviews Regarding Travel Motivations with Content Analysis: A Study on Cittaslow Köyceğiz. *Journal of Tourism and Gastronomy Studies* (4), 93-111.
- Uslu, A., & Avcı, U. (2020). Yerel Halkın Cittaslow Hareketine Bakış Açısına Yönelik Bir Araştırma: Köyceğiz Örneği. *Turizm Akademik Dergisi*, 7(1), 117-131.
- Ünal, M., & Zavalı, Y. S. (2016). Küreselleşme Karşıtı Bir Hareket: Yavaş Hareketi. *İNSAN VE TOPLUM BİLİMLERİ ARAŞTIRMALARI DERGİSİ*, 5(4), 889-912.
- Üstündağı, E., Baybars, M., & Güzelöglü, E. B. (2015). Collaborative Sustainability: Analyzing Economic and Social Outcomes in the Context of Cittaslow. *Business and Economics Research Journal*, 6(1), 125-144.
- Valls, J.-F., Mota, L., Vieira, S. F., & Santos, R. (2019). Opportunities for Slow Tourism in Madeira. *Sustainability*, 11(17), 4534 , <https://doi.org/10.3390/su11174534>.
- Williams, B. (2020). Dimensions & VOSViewer Bibliometrics in the Reference Interview. *Code4lib Journal*.
- Yalçın, A., & Yalçın, S. (2013). Sürdürülebilir Yerel Kalkınma İçin Cittaslow Hareketi Bir Model Olabilir Mi? *Sosyal ve Beşeri Bilimler Dergisi*, 32-41.
- Yalçın, E. (2019). KÜRESEL KENTE ALTERNATİF OLARAK SAKİN ŞEHİR: TÜRKİYE SAKİN ŞEHİRLERİ ÜZERİNDEN DEĞERLENDİRME. *Sosyal Ekonomik Araştırmalar Dergisi*, 19(38), 202-230. <https://doi.org/10.30976/susead.514719>.
- Yalçınkaya, N. M. (2021). Sakinşehir Kavramının Kent Kimliğinin Sürdürülebilirliğine Katkısı. *Artıbilim: Adana Alparslan Türkeş Bilim Ve Teknoloji Üniversitesi Fen Bilimleri Dergisi*, 4(1), 55-65.

- Yalım, F. (2018). YAVAŞ ŞEHİR (CITTASLOW) HAREKETİ EKSENİNDE KENT MARKALAŞMASI VE KENT İLETİŞİMİ: KIRKLARELİ "VİZE" YAVAŞ ŞEHİR ÖRNEĞİ. *Trakya Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi* 6(2),.
- Yavuz, V. A. (2014). Sürdürülebilirlik Kavramı Ve İşletmeler Açısından Sürdürülebilir Üretim Stratejileri/Concept Of Sustainability And Sustainable Production Strategies For Business Practices. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi* , 7 (14), 63-86 . Retrieved from <https://dergipark.org.tr/en/pub/mkusbed/issue/19556/208640>.
- Yıldırım, G., & Uğuz, S. Ç. (2020). Yerel Halkın Sakin Şehir Algısı: Havran Örneği. *Journal of Recreation and Tourism Research* 7 (2), 287-307.
- Yıldırım alp , S., & Özdemir, A. (2013). YAPABİLİRLİKTEN YOKSUNLUK BAĞLAMINDA TÜRKİYE'DE KADIN YOKSULLUĞU. *Hak İş Uluslararası Emek ve Toplum Dergisi* ,2(4) . Retrieved from <https://dergipark.org.tr/en/pub/hakisderg/issue/7576/99497>.
- Yılmaz, İ., & Çokal, Z. (2019). YAVAŞ TURİZM. Ş. Aydın, & D. Eren içinde, *ALTERNATİF TURİZM* (s. 203-218). Ankara: Detay Yayıncılık.
- Yurt, İ. (2024). Yöresel Yemek Kültürünün Sürdürülebilirliği Üzerine Bir Araştırma: Sakin Şehir Göynük Örneği. *Kent Akademisi*, 17(4), 1531-1544. <https://doi.org/10.35674/kent.1428712>.
- Yusufoğlu, Ö. Ş. (2017). Kadın Yoksulluğu Olgusuna Sosyolojik Bir Yaklaşım: Elazığ Örneği. *Fırat Üniversitesi Uluslararası İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, 1(2) ,99-126 Retrieved from <https://dergipark.org.tr/en/pub/fuuiibfdergi/issue/39050/458049>.
- Yüksel, Y. (2015). İçerik Çözümlemesi.
- Zadecka, E. (2018). "Slow City" As a Local Development Model. *Economic and Regional Studies*.
- Zagroba, M., Pawlewicz, K., & Senetra, A. (2021). Analysis and Evaluation of the Spatial Structure of Cittaslow Towns on the Example of Selected Regions in Central Italy and North-Eastern Poland. *Land*, 10(8), 780; <https://doi.org/10.3390/land10080780>.

- Zaman, V. M., & Whitaker, I. P. (2023, 06 16). *Women of the southwest region of cameroon speak: poverty reduction strategies and policies*. Springer: <https://link.springer.com/article/10.1007/s10708-023-10867-w> adresinden alındı
- Zawadzka, A. K. (2023). Spatial issues in Polish Cittaslow towns in the perspective of changes in the spatial planning system. *Journal of Geography, Politics and Society*, 13(3), 44-54.
- Zayım, M., Bayartan, M., & Kahraman, M. (2022). Değişen Turizm Algısında Kamp/Karavan Turizmi: Demre Örneği. *Coğrafya Dergisi – Journal of Geography* (45), 215-227. <https://doi.org/10.26650/JGEOG2022-1192238>.

ÖZGEÇMİŞ

Kişisel Bilgiler

Adı, Soyadı : Mehtap ATAÇ

Eğitim Durumu

Lisans : Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi, Coğrafya Bölümü

Yüksek Lisans: Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü
Coğrafya Bölümü

Mesleki Deneyim

Kırşehir Simya Koleji (Coğrafya Öğretmeni)

2022-(Hala)

Yayınlar

1. Analyzing Impact Of Slow Cities On Women Poverty In Köyceğiz, Türkiye.
2. Sakin Şehir (Cittaslow) Konulu Çalışmaların Bilimsel Haritalama Yöntemi İle Değerlendirilmesi